

Д-Р Б. ТРОФИМ-ТАРНОВЕЦЬКИЙ

ІЗ ЖИТТЯ
УКРАЇНСЬКОЇ
ГРОМАДИ

Д-Р Б. ТРОФИМ-ТАРНОВЕЦЬКИЙ

**ІЗ ЖИТТЯ
УКРАЇНСЬКОЇ
ГРОМАДИ**

Книжку цю присвячу моїй дружині.

Автор

ТОРОНТО

1988 р.

КАНАДА

ВСТУПНЕ СЛОВО

Рішив я видати книжку зі змістом моїх дописів, що були надруковані в 1975-1987 роках, у наших часописах: „Гомін України”, „Наша Мета” та в шкільному журналику „Ломикамінь” — Торонто; в щоденнику „Свобода” й журналі „Гуцулія” — ЗСА; „Шлях Перемоги” — Зах. Німеччина й „Вільна Думка” — Австралія.

Темами моїх дописів, переважно, були культурні й розвагові імпрези нашої громади та описи ріжних виступів учнів місць українських шкіл і Курсів Українознавства, яких то учнів, із великою відданістю учила й підготувала моя дружина Марта, неутомна вчителька згаданих шкіл та Курсів Українознавства.

Почуваюся до милого обов'язку згадати дещо про працю моєї дружини Марти, кваліфікованої учительки з університетською освітою.

У декількох школах і на Курсах Українознавства вона викладала українознавчі предмети: мову й літературу, географію та історію України, а на останньому місці своєї праці — в Цілоденний школі при катедрі св. Йосафата, крім згаданих предметів, учила дітей ріжних ручних робіт, як: шиття, вишивання гачкування, плетення та писання писанок. Крім того, зорганізувала учнівські редакції, що підготували й видали шкільні журналики: „Промінь”, „Ломикамінь”, „Вогник”, „Золоте Перо” та „Вінок”.

Приємно згадати також, що за свою віддану працю вона втішалась любов'ю та пошаною дітей-учнів а відомий письменник Багдан Б. Федчук написав про неї похвальний вірш, що був надрукований у місці тижневику „Вільне Слово”.

Як уродженець нашої, прекрасної, Гуцульщини — багато місця у моїх дописах я присвятив діяльності й культурній праці „Українського Світового Об'єднання Гуцулів”.

Один із моїх дописів: „З українського життя у світі. Вдала імпреза молоді” — був надрукований у книжці „В обороні віри”, присвячений 1000-літтю Хрещення України. Книжна та була надрукована в 1984 році, заходом „Українського Православного Братства Св. Володимира” в Торонті.

Як член „Спілки Українських Журналістів Канади” висловлюю свою думку, що всі наші культурні надбання — повинні бути утривалені так, щоби їх майбутні покоління могли познайомитись із ними.

Автор

ГРАДУАЦІЙНИЙ БЕНКЕТ КУРСІВ УКРАЇНОЗНАВСТВА В ЕТОБІКО

Цього року матура на Курсах українознавства ім. Тараса Шевченка при відділі ЛВУ в Етобіко дала українській громаді 15 абсолювентів, які, завершуючи свої студії, збагатять — сподіваємося — українське громадське життя надійними молодими силами. На порозі цього нового етапу в їхньому житті щиро вітали їх, разом з їхніми батьками, родиною та вчителями Курсів, представники українських організацій та установ на Градуаційному бенкеті, влаштованому Градуаційним батьківським комітетом під проводом п. Р. Лавришина в суботу, 21 травня ц. р., в Українському Домі ім. Т. Шевченка в Етобіко. Програмою вечора вміло і справно та гарною українською мовою проводила кол. вчителька Курсів п-і Орися Онищук.

Після відкриття бенкету вступним словом голови Градуаційного батьківського комітету п. Р. Лавришина, молитву провів о. Є. Бобовник. Згодом п-і О. Онищук представила почесних гостей, представників організацій і вчителів Курсів за головним столом: д-р І. Яремко — довголітній кол. міністер онтарійського уряду з дружиною, п-і Марія Малащук — директорка Курсів, д-р Р. Малащук — голова президії СУВФ, о. Є. Бобовник, інж. В. Безхлібник — голова ГУ ЛВУ з дружиною, п-і М. Солонинка — почесна голова ГУ ОЖ ЛВУ, п-і Галина Шафовал — голова ГУ ОЖ Просвіти в Аргентіні, д-р Б. Трофим-Тарновецький, Марта Трофим-Тарновецька — учителька, ред. В. Солонинка, проф. О. Кушнір — кол. учитель з дружиною, п-і Л. Гошовська — кол. учителька, мгр. О. Гордієнко — учитель з дружиною, А. Дзюбанівський — від ОУВФ в Етобіко, Л. Бабій — голова Батьківського ком., проф. З. Лавришин, Ю. Онищук та Р. Лавришин — голова Градуаційного комітету з дружиною.

При окремому столі сиділи випускники Курсів, з ними був їх опікун кляси проф. Я. Козловський. Довготривалими оплес-

ками вітали їх чисельно зібрани учасники бенкету — їхня родина, приятели і представники організацій. Успішно Курси українознавства закінчили і одержали дипломи: Адріана Александер, Анна Богач, Анастасія Галюк, Ірина Гринчук, Надія Гуцал, Володимир Дзюрин, Марія Калин, Марія Кіра, Роман Коваль, Орест Коstrуба, Христина Лавришин, Христина Малащук, Тарас Остап'юк, Роман Паньків і Андрій Твердохліб. Їм вручили: дипломи — проф. Я. Козловський, цвіти — д-р І. Яремко, а пам'яткові книжки — мгр. М. Трофим-Тарновецька.

Абсольвентів вітали: директорка Курсів п-і М. Малащук, інж. В. Безхлібник — від СУВФ і ЛВУ, п-і М. Солонинка — від ОЖ ЛВУ, п-і Г. Шафовал — від ОЖ Просвіти в Аргентіні, А. Дзюбанівський від ОУВФ в Етобіко, п-і Лариса Мазуренко-Семчишин — голова ОЖ ЛВУ в Етобіко та господар кляси проф. Я. Козловський.

Гарне було слово Володимира Дзюорина, який від імені абсольвентів подякував батькам і вчителям за їхню любов, лбайливість і навчання предметів українознавства. Окрему подяку висловив директорці п-і М. Малащук і опікунові кляси Я. Козловському. Від учнів 10 кляси Рідної Школи прощала абсольвентів Ліда Кіселик.

Абсольвенти обдарували своїх вчителів. Офіційну частину бенкету закрив п. Л. Бабій — голова Батьківського комітету, дякуючи вчителям Курсів, батькам і всім учасникам бенкету, що вшанували наших абсольвентів. Зокрема подякував він Гравуаційному комітетові, що добайливо приготовив цю приемну товарицьку зустріч-бенкет, паням і учням, які подавали до столів.

Після Бенкету відбулася забава, яку розпочали абсольвенти танцем із своїми батьками. Радість і гордість супроводили наших абсольвентів, їхніх приятелів та приявних громадян. Радість і вдоволення з дотеперішніх успіхів промінювали з облич випускників Курсів. Дай, Боже, щоб ці почування не опускали їх, а додавали їм сили і витривалості в дальших ступдіях і в праці, змагаючись за найвищі досягнення в особистому житті, щоб могти якнайкраще прислужитися своєму народові.

1975 р.

НОВИЙ УСПІХ

УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ в ТОРООНТІ

1-го липня ц. р. у год. 12-й вночі, закінчилася цьогорічна культурно-розвагова імпреза, що проходить у Торонті під назвою „Каравана”.

До існуючих уже українських павільйонів, цього року дійшов ще один — „Львів”, організацією і влаштуванням якого занялися мистецькі ансамблі Осередку СУМ у Торонті: чол. хор „Прометей”, дів. хор „Діброва” та оркестра „Батурина”. До них долучилася танцювальна група, яку зорганізували Василь Бень і Роман Броварський.

Організаційний комітет начеркнув докладний плян та приступив до праці.

Дуже обширне приміщення відповідно прибрано й прикрашено. На головій стіні пишалася велика емблема Львова. По обох боках емблеми видніли портрети високих церковних достойників: Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького та Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого. Понижче емблемами повівали національні, український та канадський, прапори.

На противлежній стіні висів великий Тризуб із двома левиками по боках. Нижче, уздовж цілої стіни, видніли знімки вулиць кол. Львова та портрети переслідуваних московськими людоїдами: Івана Світличного, Юрія Шухевича та Вячеслава Чорновола.

Бічні стіни були гарно прикрашені різними килимами, ліжниками, образами, взорами жіночого вишиваного плаття, гуцульськими топірцями та малюнками. Була, навіть, одна бандура.

По середині залі, при вході, на столику були три гарні колачі.

На першому столі, під правою стіною, були розложені українські та чужомовні книжки таких авторів: сен. П. Юзика,

В. Чорновола, В. Мороза, А. Амальрика, І. Коляски, С. Гольдельмана, Р. Конквеста, Е. Кренкшова, Приходька, Солженицина та інш.

На дальших столах були: різьблені альбоми й альманахи, мандоліна, цимбали, бандура, топірці, фігурички звірят, вишивані подушечки, прикрашені гарними українськими взорами порцелянові фігурки, вази, горнятка, попільнички, тарелі, вишивані обруси, скатерти, серветки, ляльочки в українських одягах.

Багато глядачів притягав стіл із різьбленими образочками. Заінтересованим гостям близькі інформації і пояснення давала Іванка Сірик, співачка хору „Діброва”, що майже сама всі ті писанки й писала.

Небуденою атракцією для відвідувачів павільону був 82-річний мешканець пансіону для страших віком громадян ім. І. Франка в Торонті — Михайло Босий, що цілими годинами сидів при ткацькому варстатику й ткав різні речі.

На спеціальніх столах були розложені сувеніри: спідні сорочинки для хлопців, із емблемою Львова на грудях; жіночі хатні босоніжки з гарними українськими взорами; кухлі й скляночки, рівнож із емблемою Львова; пластинки, наспівані хорами „Прометеем” і „Дібровою” та інш.

У мистецькій частині виступали: хори „Прометей” і „Діброва”, оркестра „Батурин” — під керівництвом Василя Кардаша, та згадана танцювальна група. Солістами в хорових точках виступали, знані вже нашій публіці, неперевершенні — Соня Сахно й Андрій Сорока, збираючи довготривалі оплески. Фортепіановий супровід спочивав у добрих руках проф. Марти Кравців-Барабаші.

Як гості, в мистецькій програмі виступали ще: 15-річна співачка Л. Ковальчук із Монреалю; танцювальний гурток із Бурлінгтону та молоденька солістка-танцюристка з Кінгстону (прізвища якої, на жаль, не пам'ятаю), що виконала дуже гарно кілька змодернізованих українських танців.

Захоплена красою виконаних точок публика нагороджувала виконавців гучними й довготривалими оплесками. Мистецька програма була повторювана що дві горини.

Після виступів хорів, оркестри й танцювальних груп — гостей забавляла знаменита оркестра „Мельодія”. Під її мілі звуки дібровчанки виводили різні хороводи, втягаючи до танців дітей, дівчат та хлопців і старших глядачів. Деякі танцюристи вчили чужинців кроків українських танців, із присюдами вклочно.

Кралею павільону „Львів” була Геня Чорній, співачка хору „Діброва”.

Належить згадати й про те, що до послуг гостей був і добрий буфет, зі смачними українськими стравами й перекусками. Рівнож і добрих напитків було доволі.

На спеціяльне признання заслужили ті хористки-дібровчанки та дружини деяких прометеївців, що працювали в кухні та обслуговували гостей у буфеті, як рівнож і при столиках у залі. То була непосильна праця, але вони виконали її прекрасно, здобуваючи признання гостей.

Так спільне зусилля осіб, що перебрали й виконали поодинокі функції, пов’язані з влаштуванням павільону, як рівнож усіх виконавців мистецької програми — причинились, у великій мірі, до закріплення тієї доброї слави, якою утішається українська спільнота в цьому місті.

На закінчення передам „підслухану”, на автобусному перестанку, розмову двох чужинок, що відвідали павільон „Львів”. Одна з них сказала своїй співтоварищі:

„Це був п’ятий із черги український павільон, який я відідала. Мушу призватися, що він мені найбільше подобався. Обширне й прекрасно вдекороване приміщення, хори, оркестири, танцювальні групи та їхні чудові національні строї дуже мене захопили”.

Нехай же повищі слова невідомої гості-чужинки будуть заплатою організаторам, співтворцям та всім учасникам тієї імпозантної імпрези за її успішне проведення і закінчення.

Належить ще згадати, що павільон „Львів” відвідало понад 15.000 осіб.

1975 р.

СВЯТКУВАННЯ У ПАРОХІЇ СВ. ЙОСАФАТА В ТОРОНТІ

День 23. листопада 1975 р. залишиться у памяті вірних, як свяtkовий день ушанування вірного сина нашого народу й відданого священнослужителя Української Католицької Церкви — св. Йосафата Кунцевича.

Свято звеличував своєю присутністю Преосвящений Владика Кир Ісидор та, в катедрі св. Йосафата, відправив Архиерейське Богослуження при сослуженні — о. мітрата В. Філевича, о. дра М. Стасєва й о. В. Шараневича. Дияконували — отець О. Гошуляк і о. диякон Ю. Ситник. Співав гарно церковний хор, під орудою Олега Хміля.

Глибоку змістом проповідь сказав Преосвящений Владика Кир Ісидор, підкреслюючи історичну вагу діяльності й муничичної смерті Святого Йосафата для нашої страдальної Церкви. Та щира й зворушлива проповідь зробила велике враження на вірних, що вщерть заповнили церкву.

Під кінець Богослуження, о. мітрат Філевич запросив вірних на свяtkовий обід, що був приготований у церковній залі.

Велике число вірних заняли місця за гарно застеленими столами. Встановленням із місць і щирими оплесками привітали Преосвященного Владику Кир Ісидора, що ввійшов до залі в супроводі духовенства, та заняв місце при почесному столі.

Господарем цієї частини свяtkової програми був Василь Ситник, що привітав гостей за почесним столом, та всіх присутніх і попросив Преосвященного Владику провести молитву.

Після молитви, учень 7-ої кляси Цілоденної школи Богдан Клюфас прочитав короткий нарис „Про мученичу смерть св. Йосафата”. Учні 7-ої кляси тієї ж школи — Леся Тронь, Ірина Мицик і Роман Шараневич продекламували вірш о. Василя Прийми „Святий Священномученик Йосафат Кунцевич” а

дитячий хор Рідної Школи, під орудою учительки М. Павлишин, проспівав гарно дві пісні. Молодих виконавців присутні гості нагородили гучними оплесками.

Короткі слова привіту сказали: Преосвящений Владика Кир Ісидор, о. др. М. Стасів та Ярослава Загробельна, голова місц. відділу ЛУКЖ.

Обід закінчило молитвою, яку провів о. др. М. Стасів.

Святкування закінчив о. мітрат Філевич гарним словом та широко подякував парохіяльному жіночтву, що під проводом невтомної діячки Софії Годованої, приготовило смачний обід та обслужило гостей при столах, і всім присутнім, що так численно прибули на ці святкування. Свое слово о. Мітрат за-кінчив заіntonуванням пісні „Достойно есть...”, яку підхопили і проспівали всі присутні на залі.

Належить згадати й про те, що на святкування прибули не лише місц. парохіяне, але й члени деяких інших наших парохій у Торонті.

1975 р.

ГОСТИНА СВ. О. МИКОЛАЯ У ШКОЛІ ПРИ КАТЕДРІ СВ. ЙОСАФАТА В ТОРОНТІ

17. 12. 1975 р., о год. 7 веч., в залі школи при катедрі св. Йосафата відбулася гарна імпреза, виконавцями якої були, переважно, діти з передшкілля та учні цілоденної і Рідної Школи.

Відіграно сценічну карти ну на 3 дії В. Софонова-Левицького „Бабусин кожушок” із такою обсадою ролей: св. Миколай — відомий артист В. Довганюк, старші янголи — Мелася Довгая Галя Петрашкевич, учні 6-ої кл.; янтолики — Таня Вашук, Ліда Дуркот, Оля Яківчик, Маруся Кузик, Зірка Петрашкевич, Наталя Стецуря, Маруся Манастирська, Рома Черниш, Ірця Слободян, Леля Коротка, всі учнинці 5-ої кл.; антипко — Тарас Гула. Бабуся — М. Кінасевич, к. учителька цієї школи; дівчин-

ка, що принесла бабусі даруночок — Леся Тронь, уч. 7-ої кл.; учителька — Соня Соломон, уч. 8-ої кл.; Зеня — Катрія Грушевська, уч. 8-ої кл.; Марійка — Кароля Яріш, уч. 8-ої кл.; Галя — Марта Хичій, уч. 6-ої кл.; Івась — Роман Шараневич, уч. 7-ої кл., Юрчик — Петрусь Гамівка, уч. 6-ої кл.

У промежутках поміж діями молодша група дітей із передшкілля проспівала пісно „Забілів сніг”, а діти зі старшої групи передшкілля проспівали пісню „Ніч св. Миколая” із словом заспівом Маркіяна Стецюри.

Вірш „У навечеря св. Миколая” проказали: Ромчик Гула, Софійка Тершаковець, Стефко Бандера, Маріянна Щурік і Степанко Горняк. Вірш „Молитва до св. Миколая” декламували: Катруся Смук, Андрія Кінах, Тамара Онищук, Ганнуся Гладун, Орест Волощак і Юрко Багрій. Вірш „Св. Миколай” проказали: Ігор Божко й Маркіян Стецур. Пісню „Ялиночка” виконали всі діти з передшкілля. Діти з Рідної Школи проспівали пісню „Ой хто, хто Миколая любить”. У сценічній картині взяло участь багато шкільних дітей із різних клас, що присталися перед сценою, прямо на підлозі.

Виступ дітей із передшкілля підготовила учителька Іванна Лещин, а картину „Бабусин кожушок” — учителька Ярослава Ломага.

Під кінець цієї вдалої дитячої імпрези св. Миколай роздав дітям дарунки, не поминаючи при тому й старших. Гарні медівники одержали: о. митрат В. Філевич, о. д-р Р. Даниляк, о. В. Шараневич, директор цілоденної школи М. Яворський, голова Батьківського комітету М. Вавришин та вчительки Я. Ломага й І. Лещин.

Всіх молоденьких і старших виконавців програми глядачі, що віщерь заповнили простору залю, нагороджували гучними оплесками. Керівництву школи, учителям і членам Батьківського к-ту, що причинилися до успішного переведення тієї імпрези, треба висловити щиру подяку та велике признання.

1976 р.

ГРАДУАЦІЙНИЙ ВЕЧІР В ЕТОБІКО

В суботу, 22 травня ц. р., у год. 6.30 веч., у залі Українського Дому ім. Т. Шевченка на вул. Горнер у Етобіко, відбувся градуаційний вечір абсолвентів Курсів українознавства при місц. відділі Ліги Визволення України.

Цей святковий вечір вшанували своєю присутністю: Микола Лелюк, посол до Онтарійської легіслятури, із дружиною; Денис Флин — посадник Етобіко; Д. Робсон — діоцій асистент генерального соліцитора Онтаріо; С. В. Тейлор — інспектор шкіл, із дружиною; М. Келс — президент П. С. Асесійшен, із дружиною; інж. В. Безхлібник, голова Головної Управи ЛВУ, з дружиною; д-р О. Сокольський, голова відділу КУК у Торонті, з дружиною.

Першу частину цього вечора — бенкет відкрив голова Батьківського комітету Л. Бабій, привітав усіх присутніх та представив гостей за головним столом і попросив о. Б. Остаповича провести молитву. Отець Остапович зaintонував пісню „Христос Воскрес”, яку підхопили й проспівали всі гості, та поблагословив страви.

Дальше ведення програми перебрала господиня вечора Христя Яріш. Вона представила градуантів, яких присутні привітали щирими оплесками.

Градуанти Марко Бабій, Тарас Ільчишин, Марія Карп'юк, Марія Літвак, Марія Любінська, Христина Марко, Роман Мушка й Роман Чабан сиділи, при столі зі своїми супроводами та опікуном кляси проф. Я. Козловським.

Після вечері, яку приготовили матері градуантів, господиня вечора Христя Яріш сказала коротку й дуже гарну промову побажання градуантам та попросила до слова посадника Етобіко Д. Фліна, який гарними словами згадав українців і зложив щирі побажання градуантам.

Гарні привіти й сердечні побажання градуантам зложили: посол Микола Лелюк, який передав привітання від премера провінції Онтаріо В. Дейвіса та міністра Велша, Д-Робсон, д-р О. Сокольський, інж. В. Безхлібник — від організацій Українсь-

кого Визвольного Фронту. Письмовий привіт від Головної Управи ОЖ ЛВУ прочитала господиня вечора Христя Яріш.

Дир. Марія Малащук зложила градуантам ширі побажання та візвала їх і далі плекати українську мову й культуру.

Листу промовців закінчив коротким і гарним словом опікун кляси професор Яків Козловський, взиваючи своїх кол. учнів до участі в праці для добра української тромади. Проф. Козловський вручив градуантам дипломи, дир. Малащук подала їм цвіти, а учителька М. Т.-Тарновецька — книжку О. Мак „Каміння під косою”.

Від градуантів промовив Роман Мушка, згадуючи учителів, які підготували їх до іспитів, як теж голову Батьківського комітету Л. Бабія, та зложив ім ширу подяку за їхню працю.

Марійка Кіра, учениця 10-ї кляси, попрощала градуантів від інших учнів школи та побажала їм дальших успіхів у їхньому житті.

Директорка і учителі одержали гарні подарунки від своїх кол. учнів.

Під кінець бенкету слово забрав голова Батьківського комітету Лев Бабій та подякував усім гостям за їхню участю у цьому святі, дир. Марії Малащук і всім учителям за їхню віддану працю, жіноцтву за приготування вечері та дівчатам, які обслуговували гостей при столах. Після того А. Любінський відографував на фортепіяні студентський славень „Гавдеамус ігітур”.

Бенкет закінчилася коротким, гарним словом господиня того прекрасного вечора Христя Яріш і попросила о. Б. Остаповича проказати молитву. Отець Остапович, при співучасти гостей, проспівав „Ангел воліяще”.

Так закінчилася перша, а розпочалася друга частина граудаційного вечора — танцювальна забава. Танці розпочали градуанти зі своїми батьками. До танців приграла дуже добра оркестра „Ватра” Ю. Гарасимовича й З. Івахова.

Забава пройшла в погідному й веселому настрою, за що належить висловити шире признання її організаторам.

Для керівництва й учителів школи закінчився ще один відтинок їхньої успішної праці з нашою дорогою молоддю, а для градуантів — розпочалася нова сторінка в їхньому житті, яка жде того, щоб бути записаною густими рядками їхніх успіхів, так у приватному, як і в суспільному житті. Щастя їм, Боже!

1976 р.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТЯ У СВІТІ

Вдала імпреза молоді

Заходом Українського Православного Братства св. Володимира, при співпраці Ініціативної групи української православної молоді в Торонті, в неділю, 19-го вересня ц. р., о год. 3-й по пол. в залі православної парафії на вул. Бетирст ч. 404, відбулася незвичайно вдала імпреза під назвою „Вечір художнього слова”.

Головну стіну сцени прикрашували портрети Івана Франка, Тараса Шевченка та Лесі Українки. Під портретом Шевченка видніли його слова: „Возвеличу рабів оцих німих, я на сторожі коло їх поставлю Слово!” Понижче висіло дуже гарне табличко українських письменників. Обабіч сцени на підвищеннях стояли погруддя св. Володимира й Тараса Шевченка.

Програма того небуденого вечора проходила під гаслом „Бог і Україна”.

Виконавцями поодиноких точок програми були учні і учениці РШ парафії св. Володимира, Курсів українознавства ім. І. Котляревського, кілька учнів інших українських шкіл Торонта та студенти університету Н. Рева, член ініціативної групи — разом 30 осіб. Вечір відкрив коротким словом голова Братства св. Володимира проф. М. Муха. Дальше ведення програми перебрав Володимир Шевчук. Програму, в яку ввійшли твори 27 українських поетів і письменників, розпочато творами з релігійною тематикою, а закінчено груповими виступами. Всі декламації були виголошені дуже добре та з великим відчуттям, а присутні гості нагороджували молодих виконавців довготривалими оплесками. Найбільше враження на приявних зробила курсантка Любі Магденко, яка продекламувала уривок із „Послання” Т. Шевченка. Декламація завершилась тим, що сильно зворушена молоденька декламаторка широко розплакалась. На глядачів у залі ця декламація зробила незвичайно велике враження і багато з них витирали слізами. Між

ними був і автор цих рядків. Програму закінчив коротким словом проф. М. Муха та прохав приявних висловити свої думки й евентуальні побажання у справі подібних імпрез у майбутньому.

Першим промовив владика УГПЦеркви Миколай, висловивши велику похвалу молоденським учасникам програми й їхнім батькам та велике признання організаторам тієї, такої гарної, імпрези. Дальше промовляли: о. Фотій і о. Ференців та дехто з гостей. Усі промовці однодушно висловились похвалими й признанням для дітей, родичів, учителів та ініціаторів і організаторів імпрези.

Голова оціночної комісії мгр. Тоня Горохович роздала всім виконавцям програми по одній книжці з вписаними оцінками виконаних творів. До згаданої комісії належали ще: проф. Анна Троян і відома диригентка Валентина Родак.

Належить згадати й про те, що всі хлопці-декляматори мали гарні вишивані сорочки, а дівчата — вишивані, переважно полтавськими взорами, блузочки.

Між приявними були теж представники інших українських шкіл, як Ілля Шкільник, директор Свято-Миколаївської РШ в Торонті та Марія Малащук, директорка РШ й Курсів українознавства в Етобіко.

Цю гарну й вдалу імпрезу закінчено спільною світлиною всіх учасників програми та перекускою для приявних гостей.

На маргінесі тієї імпрези слід відмітити, що коли б усі батьки українці посилали своїх дітей до українських шкіл, які мають добрі керівництва й жертвовних учителів, то це спричинилося би до того, що слова великого Т. Шевченка „Україна не вмре, не загине” — дійсно сповнились би.

1976 р.

ПРАЗНИЧНЕ СВЯТО

В неділю, 28-го листопада-1976 р., парохія св. Йосафата в Торонті відсвяткувала свій празник. Богослуження у Катедрі, при вул. Френклін, відправив о. мітрат В. Філевич. Сослужили: о. др. П. Стецюк — настоятель св. Софії Рим, о. М. Байрак — з Гемілтону й о. П. Гронський — із Боюала. Дияконував о. О. Гошуляк. Співав гарно парохіальний мішаний хор, під орудою О. Хміля. До св. Причастія приступило багато вірних. У кінці Богослуження о. мітр. Філевич посвятив речі для каплиці СС. Християнської Любові.

Після Богослуження, миряни перейшли до церковної залі й, заповнивши її по береги, заняли місця при гарно застелених столах.

По заняті почесними гостями місць при головному столі, господар В. Ситник привітав усіх присутніх, о. мітр. Філевич проказав молитву й поблагословив страви.

Після обіду, В. Ситник представив гостей за головним столом і познайомив присутніх із святочною програмою, виконавцями якої були діти-учні Цілоденної школи св. Йосафата.

Отець мітр. Філевич сказав коротку промову й привітав присутніх, між якими були: міський радний В. Бойчук і деякі Українці — кандидати в найближчих муніципальних виборах, та візвав парохіян голосувати на своїх кандидатів і піддержати їх.

У виконанні дальшої програми, гарну промову про життя, працю і смерть св. Йосафата прочитав Богдан Клофас, учень 8-їх класи.

Вірш „Послідні хвили св. Йосафата” гарно продекламували 7-ї кл.: Марта Хичій, Христя Яріш, Рената Дуркот, Гая Петрашкевич і Мелася Довга, присутні нагородили їх гучними оплесками. Виступи дітей підготовила вчителька М. Тарновецька.

Програму закінчив В. Ситник, що прочитав реферат про ті історичні дні, як ще жив і працював св. священомученик Йосафат.

Короткий, гарний привіт сказала М. Загробельна, голова місц. Відділу ЛУКЖ.

Відспіванням пісні „Достойно есть”, яку зaintонував о. мітрат. В Філевич, закінчено празничне свято.

З вдачністю належить згадати й про те, що страви приготували членкині згаданого вже Відділу ЛУКЖ, та парохіяльне жіноцтво, під проводом М. Годованої; вони й обслуговували гостей при столах.

1976 р.

ГОСТИНА СВ. МИКОЛАЯ

в Цілоденній школі Катедри св. Йосафата в Торонті.

У п'ятницю, 17-го грудня 1976 р. год. 7-й веч., до Цілоденної школи катедри св. Йосафата в Торонті загостили св. Миколай, щоб обдарувати ченних дітей — учнів тієї школи.

Керівництво школи, знаючи, що найкращим засобом збудити в дітей зацікавлення до школи й навчання є виступи учнів у декламаціях і участь у постановках драматичних творів — рішило поставити п'есу під назвою „Дзвінки св. Миколая” Р. Задовічика, яку відповідно поширило.

При розділі роль застосовано нову методу: діти самі, добровільно зголосувались до виконання тієї, чи іншої ролі.

Програму вечора розпочав голова Батьківського комітету др. В. Медвіцький молитвою, яку підхопили й проказали стоячи: діти, родичі й інші гості, що заповнили простору залю.

Після того розпочався хід песи, в якій виступили:

Володимир Довганюк, відомий артист українських театрів, що без жодної винагороди, відтворив ролю св. Миколая.

Ангели: Леся Смерек, Олена Вавришин, Анна Дольницька, Наталя Олійник, Христя Свистун, Наталя Левицька, Тара Керницька, Оксана Гураль, Рома Черниш, Оля Яківчик, Ліда Дуркот, Наталка Стецуря, Зірка Петрашкевич і Едвард Гомонило.

Надя — Оксана Соломон; *Оля* — Катруся Шевчук; *Орко* — Богдан Свистун; *Білка* — Ірка Островерха; *Ведмідь* — Ро-

ман Береза; Зайчики — Мотря Онищук та Богдан Чвиль; Дзвонарик — Стефан Кузик.

Дівчатка: Одарка Лехновська, Соня Завербна, Леся Романчукевич, Зеня Горошко, Оксана Соломон.

Хлопчики: Богдан Чернявський і Тома Равт.

Співали: Марта Гладка, Каріна Бекесевич, Зеня Сисак, Христя Кравець, Таня Єш, Катруся Грицун, Дарія Ледуховська, Григорій Гомонило й Андрій Москалик.

Малі діти: Адріяна Кінах, Андрій Пільків і Маркіян Степура.

Діти з України: Рената Дуркот, Галія Петрашкевич, Роксоляна Ізюмська, Мелася Довга, Маріянка Волошук, Марта Хичій, Любія Спольська й Надя Душенчук.

Чортинки: Леся Соломон, Іванка Баган. Ліда Шкляр, Ляля Криштальська.

Після останнього слова, яке сказала Леся Співак, св. Миколай роздав дітям і деяким дорослим гарні дарунки.

Крім згаданих повище, у ході пісні брали живу участь і діти з дитячого садка, які разом з іншими заняли місця на лавочках перед сценою.

З признанням належить ствердити, що всі молоді виконавці поодиноких роль відтворили їх дуже гарно й переконливо.

Виставу дбайливо підготовила вчителька М. Тарновецька, якій допомагали: Оксана Сосновська й учительки — Ірина Курман, Любія Геник-Березовська та Ляриса Пришляк.

Сцену гарно вдекорували діти-учні 7-ї класи. Впорядкуванням залі занялись члени Батьківського комітету — Іван Тронь і Богдан Гула.

З відчіністю треба згадати й про те, що деякі потрібні костюми пошили матері виступаючих дітей.

Дарунки приймали й упорядковували матері: Ірма Стецура, Ольга Гомонило, Ірина Романчукевич, Стефа Яківчик та Лідія Черниш.

Треба щиро похвалити й родичів, що численно прибули з дітьми на ту виставу, чим у великій мірі причинилися до її успіху.

Той гарний вечір, напевно, залишиться в пам'яті всіх, хто брав у ньому участь.

1976 р.

ПРЕМ'ЄРА НОВОГО УКРАЇНСЬКОГО ФІЛЬМУ

У п'ятницю, 25-го лютого 19-77 р., в кінотеатрі Брайтон, на вул Ронцесвейлс у Торонті, відбулася прем'єра нового українського кольорового фільму „Зашуміла Верховина”, продукції „Васік Філмс” в Ошаві, за сценарієм Степана Любомирського. Режисер — О. Ковальський.

Акція фільму проходить у малому селі на нашій гарній Гуцульщині: в спокійне село прийшла банда чужинців-дезертирів із австрійської армії та почала тероризувати селян.

Миле тло для фільму творила гарна музика, композиції З. Лавришина. Дуже часто чути спів пташок та голоси домашніх звірят і птиць.

Головні виконавці: Олександра Микитенко, Павло Баброцяк, Любомир Микитюк, Андрій Ільків, Володимир Довганиок, Марта Набережна, Михайло Кадикало, суддя та бандити — відтворили свої ролі добре й переконливо. Те саме треба сказати й про гурти жінок, дівчат, газдів, легінів і малих дітей. Оригінальні гуцульські строї підносять загальну мистецьку вартість фільму.

На тему одягів треба сказати кілька слів: глядачам впадає в очі те, що майже всі одяги жінок, дівчат і чоловіків — чисті. Це можна пояснити тим, що всі тяжкі роботи чоловіків та легінів, як зрубування лісів, роблення і сплав дерев'яних дарab — проходили далеко від села й тривали цілими місяцями. Також і пастухи з худобою були поза селом — на полонинах у горах. Перевезення до міст молока й молочних виробів, як: масло, сир та бриндзя і різьблених виробів тривало кілька днів так, що в селі залишалися переважно жінки й дівчата, які господарили й робили масло, сир і бриндзю, пряли, вишивали тощо, та старші чоловіки й деякі молодші хлопці, що дуже часто займалися різьбою.

При виконуванні всіх згаданих праць сорочки й одяги не були забруджувані так, як це буває у мешканців міст, що працюють у різних майстернях, чи фабриках. Тому то і одяги верховинців на Гуцульщині впадали в очі своєю зглядною чистотою. Це видно й в згаданому фільмі.

Новий фільм „Зашуміла Верховина“ — це новий вклад до культурних надбань нашої громади у вільному світі. Його продюсером Володимирові Васікові, членам адміністрації, режисерові та виконавцям роль — треба висловити щире признання та побажати й дальших успіхів у їхній праці.

1977 р.

Примітка. В цьому фільмі автор цих рядків відограв ролі: судді й гуцула-селянина.

МАТУРА НА КУРСАХ УКРАЇНОЗНАВСТВА

КАТЕДРИ СВ. ЙОСАФАТА В ТОРОНТОІ

Письмовий матуральний іспит відбувся 9-го квітня 1977 р., від год. 9 ранку до 1 по полудні. Усні іспити проходили в пікільній авдиторії на вул. Френклін 16-го квітня ц. р. Розпочав їх. о. митр. В. Філевич молитвою та побажав матурантам успіхів.

У складі іспитової комісії були: Богдан Дяковський — голова, директор Курсів А. Підгайна, о. д-р Р. Даниляк та вчителі — М. Трофим-Тарновецька, д-р П. Федюк і Я. Кохан.

Іспитували: о. д-р Р. Даниляк — релігію, А. Підгайна — історію української культури, М. Трофим-Тарновецька — українську мову й літературу, д-р П. Федюк — історію. Я. Кохан — географію. Іспити протяглися, з короткою обідовою перервою, до 4-ої год. по полудні.

Після оціночної конференції, на обіді, який приготовили члени Матурального комітету, проголошено вислід іспитів, ствердживши, що всі матуранти здали іспит. Визначні оцінки здобули: Іван Довгий, Марта Максимець та Маруся Кружелецька.

У час прийняття промовляли: дир. А. Підгайна, о. митр. В.

Філевич. о. д-р Р. Даниляк і опікунка 5-го курсу М. Трофим-Тарновецька. Промовці бажали матурантам дальших успіхів у їхньому житті й закликали плекати свою рідну мову. Від учнів 4-го курсу щирі побажання висловив І. Гошуляк.

Від матурантів промовляла Леся Боднар, яка гарними, ширими словами подякувала всім, хто причинився до успішного закінчення їхніх студій. Після того матуранти вручили своїм учителям китиці гарних квітів.

Довго в ніч тягнулися жваві розмови батьків, членів родини і приятелів. Розійшлися усі з радісним переконанням, що сповнили свій обов'язок щодо своїх дітей і української громади.

14-го травня 1977 р., у пишній залі готелю Сатон Плейс на вул. Бей у Торонті, від год. 6.30 до год. 1-ої ночі відбулася друга частина тієї імпрези — Матуральний баль.

Господарем того святкового вечора був д-р Володимир Король, що вправно провів програму. Після того, як учителі й гості зайняли свої місця при столах, у залю ввійшли випускники курсів із своїми ескортами й зайняли місця при своїх столах. Приявні гості привітали їх широсердечними оплесками.

Після вечері, у приемній атомсфері пройшла найважливіша частина вечора — вручення дипломів. Їх одержали: Леся Боднар, Марія Верста, Володимир Гаврилишин, Тарас Граб, Ігор Гегар, Іван Довгий, Люба Думан, Наталія Король, Марія Ланько, Марта Максимець, Марія Малиса, Марія Кружелецька, Марко Пашковський і Марія Трухан.

Один гость-чужинець, професор одного з торонтських університетів, приглядаючись усьому, був незвичайно зворушений і заявив, що хотів би, щоб і його доня мала змогу пережити таку приемну подію, яка ніколи не вийде з пам'яті учасників того гарного вечора.

Для розваги гостей, у програму вплетено й мистецьку частину: Неоніля Пашковська проспівала кілька гарних пісень при супроводі гітари, Тарас Граб, при фортепіановому супроводі свого брата Романа, обдарував приявних гарною грою на скрипці, а Роман Граб з великим чуттям відіграв на фортепіяні марш „Україна”, під звуки якого випускники зі своїми ескортами піджидали до одержання дипломів.

Як водиться, були недовгі й дуже змістовні промови: о.

д-р Р. Даниляк привітав абітурієнтів гарним, веселим словом; учителька М. Трофим — Тарновецька зворушливими словами візвала своїх кол. учнів, щоб вони плекали й цінили свою рідну мову та пам'ятали „хто вони й чиї вони діти”; директор А. Підгайна порівняла працю вчителів до Франкових каменярів, а до градуантів звернулася з закликом: „Ідіть у світ із відкритим обличчям і несіть добре ім'я свого славного народу, бо про нього заговорив сьогодні цілий світ”.

Від абітурієнтів промовив Іван Довгий і гарними словами подякував учителям і батькам за їхню працю та висловив їм велику вдячність. Після того обдаровано вчителів китицями квітів.

Від батьків промовив д-р В. Король і, звертаючись до вчительського збору, висловив їому глибоку вдячність за дійсно каменярську працю.

Інж. М. Граб подякував усім, що допомогли їому в організації і переведенні тієї гарної імпрези та звернувся до однієї матері-італійки і, хоч вона говорить по-українському, погратував їй по-італійському за те, що вона посилає своїх дітей до української школи й виховує їх в українському дусі.

Після офіційної частини, під звуки доброї оркестри Дем'янчука, відбулася гарна танцювальна забава, яку розпочали випускники танцем із своїми батьками й матерями. Забава була незвичайно приемна: до танців приступувала Неоніля Пашковська, мати одного з градуантів.

Домів розійшлися усі досить пізно. Переживання того гарного вечора, на мою скромну думку, залишаться надовго в пам'яті всіх учасників.

Належить згадати, що Матуральний комітет, під головуванням інж. Мирона Граба, вив'язався з усіх своїх завдань незвичайно добре.

1977 р.

ДЕЩО ПРО МІСТО КУТИ

*Б. Трофим-Тарновецький, кол. член управи т-ва „Сокіл”
в Кутах*

Вправді в І-му томі „Історії Гуцульщини” з 1975 року на сторінках 59-60 є згадка про Кути, але тому, що вона дуже поверховна й коротка, хочу подати дещо ширші інформації про це гарне місто над Черемошом.

У Кутах проживало понад 5,000 мешканців, у тому числі 2,000 українців, 1,600 жидів, 1,100 поляків, 300 вірменів і 10 осіб німецького роду.

Багато кутівських українців займалося ремеслом: шевством, кушнірством, гончарством, теслярством, стельмарством, римарством і килимарством. Шевці, кушнірі й гончарі вивозили свої вироби на різні торги по всій майже Західній Україні.

Дехто з українців займався огоронництвом і садівництвом, а дехто — дрібною торгівлею: купували й перепродували рогату худобу, коней, овець, безроги й інше. Деякі українці працювали мельниками в місцевих млинах і робітниками в тартаках та гарбарнях, де виправляли шкіри з худоби.

У місцевій адміністрації у Кутах було мало українців. І так за часів Австрії були два судові үрядовці; один збирщик податків; два жандарми, два міські поліцаї і один побережник.

Після проголошення Української Держави 1-го листопада 1918 року до згаданих вище дійшли ще посадник о. О. Стефанович, два листоноші та кілька вчителів. У тому часі в Кутах стояла вишкільна сотня УСС, у складі якої місцеві українці — кравці й шевці — шили одяги й робили взуття для стрільців.

В часі польської окупації у міській адміністрації працювали українці: начальник міської поліції і три поліцаї; один книговод; один збирщик податків, два листоноші й один побережник. Два українці працювали в кримінальній поліції, а один — у прикордонній сторожі. В „Kaci хорих” (пізніше „Уbezпечаль-

ня сполочна") працював один українець. У школах було декілька вчителів-українців.

У міському суді працювали два нижчі урядовці й суддя Сильвестер Кааратницький, який брав живу участь у житті української громади — співав у хорі й грав на флейті в оркестрі. Його дружина Стефанія працювала в місцевих українських жіночих організаціях і співала в хорі. Син Кааратницьких Богдан грав у ланці копаного м'яча нашого „Сокола”, а молоденька донечка Лідія дуже часто виступала як декламаторка на наших імпрезах. З тієї доброї української родини живуть ще другий син, д-р Зиновій Кааратницький і дочка Лідія, одруженя з мгр-ом Леонтієм Крушельницьким, відомим диригентом хору „Думка” в Нью-Йорку. Л. Крушельницька створила й веде там „Студію Мистецького Слова”.

Кілька років існувала в Кутах приватна українська гімназія, учні якої здавали іспити в українській державній гімназії у Коломиї. При гімназії зорганізовано пластовий полк, який проіснував аж до розв’язання Пласти поляками.

Завдяки наполегливій праці й жертвенності української громади Кутів та пожертвам деяких місцевих жидів, як також ширій допомозі українців із сусідніх сіл у Кутах вимуровано Народній дім, кошти будови якого винесли 68 тисяч тодішніх польських злотих. Вимінна вартість золотого в той час була 5.25 злотих за один американський долар. Простора заля того дому була друга по величині в Західній Україні, лише у Львові була більша заля від кутівської.

У новозбудованому домі примістились Читальня „Просвіти”, Союз Українок, Рух.-спорту. т-во „Сокіл” і одна крамниця кооперативи „Верховина”. У великій залі гостювали також і наші мандрівні театри й аматорські гуртки зі Старих Кутів і Гюдева з театральними виставами.

Були в Кутах українські підприємства та крамниці, як згадана кооператива „Верховина” з двома крамницями; дві цегольні; три крамниці мішаних товарів; одна крамниця з письмовим і шкільним приладдям; одне фотографічне заведення; один годинникар; два перукарі; сім крамниць м'ясних виробів і декілька кравчинь жіночих одягів.

Крім згаданих уже вище, в Кутах існували ще такі товариства: т-во „Січ” (існувало короткий час); Спортивне т-во „За-

ороже" (існувало також коротко); т-во „Каменярі". За вийятком „Січі" й „Запорожа", всі інші існували аж до приходу ольшевиків у 1939 році.

Треба сказати дещо про діяльність Рух.-спортив. т-ва „Сокіл". Весною, літом і осінню кожної неділі вранці відбувалась обов'язкова руханка посестер і побратимів. Крім того, при „Соколі" працювали: ланка копаного м'яча, яка брала участь у змаганнях за першенство Українського Спортивного Союзу в Коло-

Дружина копаного мяча „Сокіл" — Куті, над Черемошом. 1936 р. Тояті від ліва: Стефан Гилевич (з мячом), Богдан Кааратніцький, Василь Старожитник, Тарас Кахнікевич, Мирослав Кахнікевич, Григорій Бодарук, Михайло Надвірнянський, Іван Клім, Олесь Старожитник, Михайло Звонок, Богдан Трофим-Тарновецький і Володимир Дребігт (рез.).

їйській окрузі, та ланка копаного м'яча юнійорів; секція столового тенісу, члени якої у 1938 р. взяли участь у змаганнях за першенство міста Кутів і здобули два перші місця. Нашиими ротивниками були жиди й поляки. Була лещетарська секція, кої один змагун тримав якийсь час український рекорд у бігу на 14 км; секції відбиванки і кошиківки. Влітку 1938 р. зоранізовано й проведено справно імпрезу „День Українського портовця", що притягнула багато глядачів.

На останньому здівізі „Соколів" у Львові в загальних вправах вільноруч взяли участь п'ять посестер і п'ять побратимів ашого „Сокола". Крім того, багато посестер і побратимів спі-

вали в хорі й були членами драматичного гуртка. Знову члени легкоатлетичного гуртка виступали на змаганнях, зорганізованих українськими товариствами в Косові, Снятині й Коломії.

Крім хору й драматичного гуртка, при нашій „Просвіті” існували ще струнна (короткий час) і смичкова оркестри. Диригентами були — проф. Михайло Гоцко й Борис Різниченко.

Диригентами хору були Василь Цалинюк, проф. Михайло Гоцко, Атанас Тарновецький, Борис Різниченко, В. Аксаківський і мгр. Євген Кулик. Найкращий тенор нашого хору, Володимир Дребіт, співав якийсь час у хорі Дмитра Котка.

Режисерами драматичного гуртка були проф. М. Гоцко й Володимир Холевчук. У репертуарі того гуртка були й поважні твори: „Назар Стодоля”, „Циганка Аза”, „Казка старого млина”, „Хмара”, „Довбуш”, „Запорожець за Дунаем” та „Ой не ходи, Грицю”, при участі хору й смичкової оркестрів, що виконали „Вечерниці” Ніщинського. Найліпша акторка того гуртка, Марійка Слюзар — вступила до Театру ім. І. Тобілевича. Нині вона живе в Канаді.

У Кутах було п’ять адвокатів-українців і один лікар — д-р Остап Селянський, батько відомої нині поетеси Віри Вовк, що живе в Бразилії.

Українську католицьку парафію у Кутах, якої церква була вимурована 1837-го року, за моєї пам’яті, обслуговували о. Олександер Стефанович; о. Володимир Микитюк, кол. старшина УГА, замордований поляками в часі 2-ої світової війни; о. Петро Середа й о. Роман Закревський, що живе нині в Канаді. Всі вони брали живу участь у громадському житті місцевих українців і великою мірою причинилися до піднесення і утривалення національної свідомості своїх парафіян.

Треба сказати дещо й про поведінку окупантів у Кутах.

Поляки переслідували деяких українців, закидуючи їм принадлежність до УВО й ОУН, і всадили кількох до в’язниці, а одного — до концтабору в Березі Каргузькій. Забороняли відправляти панахиду в дні 1-го Листопада та забрали радіоприймач з читальні „Просвіти”.

З приходом большевиків восени 1939 року всі наші товариства й організації перестали існувати. Деякі українці були ув’язнені й вивезені на Сибір.

Німецькі окупанти в часі 2-ої світової війни також переслідували декого з українців, спочатку за допомогу жидам, а пізніше за симпатії до УПА.

Зайнявши Кути вдруге під кінець 2-ої світової війни, більшевики знищили зовсім Український Народний Дім.

Внаслідок воєнного лихоліття багато українців покинули Кути. Декому більшевики „помогли” переселитись на Сибір, а інші виїхали в широкий світ і проживають нині в Австралії, Південній Америці, ЗСА й Канаді. Всі вони включились у місцеві українські громади і гідно репрезентують свої гарні Кути на місцях свого поселення. Одним із таких репрезентантів є колишній грач ланки копаного м'яча юнійорів „Сокола”, відомий уже мистець-маляр — Ярослав Плав’юк, що живе з родиною в Чікаро.

1977 р.

РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ

ШКОЛИ СВ. ЙОСАФАТА В ТОРОНТО

У неділю, 29 січня 1978 р., в год. 2.30 по полуудні, у авдиторії школи Вест Парк у Торонто відбувся Різдвяний Концерт Цілоденної школи катедри св. Йосафата з дуже гарною і різноманітною програмою. Обширну залю вщерть заповнили родичі з дітьми та інші гості.

Концерт відкрив голова Батьківського комітету др. В. Медвідський і попросив опікуна школи о. мітр. В. Філевича провести молитву. Отець мітрат зaintонував коляду „Бог Предвічний”, яку підхопили й проспівали, стоячи, всі присутні на залі. Дальше ведення програми перебрали заповідачі: Слава Макар та Іван Романський, учні 8-ої кляси.

Концерт розпочав хор учнів 1-ої і 2-ої кляси піснями: „Я маленький хлопчик” та „Коляда”, а семеро діточок зложили віншування та привітали гостей на залі традиційним — „Христос Рождається”. Після того пройшли дальші точки програми, і так:

Учні 1-ої кляси продекламували вірш „Темної ночі” а учні 1-ої і 2-ої кляс відтворили сценку „Зоря над вертепом”, яку закінчили колядкою „Во Вифлеемі”, при фортепіановому супроводі Олі Яківчик;

Хор учнів 3-ої кляси, під керівництвом учителя П. Кутровського, проспівав колядки „Тиха ніч”, „Во вифлеємі” й „Бог Предвічний”;

Група діточок із дитячого садка, під керівництвом учительки І. Лещинин, виконала сценічну картину „Добра новина” та вивела танок сніжинок, а друга група, під керівництвом учительки В. Костецької, проспівала колядки: „Спи, Ісусе, спи” та „Малий Ісусе”, при фортепіановому супроводі Олі Яківчик;

Учні 4-ої кляси продекламували гарно вірш „Різдвяний привіт”;

Хор учнів 4-ої, 5-ої та 6-ої кляс, під диригуванням У. Яців-Жураківської, проспівав колядки: „Херувимів свят”, „Добрий вечір, тобі...” та „Свята ніч”, а дев'ять дівчаток сказали гарне віншування;

Учні 5-ої і 6-ої кляс продекламували вірш „У Святу ніч”.

Шкільний хор, у складі 85 дітей під диригуванням У. Яців-Жураківської та при фортепіановому супроводі Р. Цурковської, проспівав гарно „На Рождество Христовее”, а учні 4-ої, 5-ої, 6-ої і 7-ої кляс сказали гарне віншування.

Оркестра в складі 30 осіб, під диригуванням В. Баріцької, добре відограла колядки: „На небі зірка”, „Возвеселімся” та „Тиха ніч”.

Учні 7-ої і 8-ої кляс, під керівництвом учительки Л. Геник-Березовської, проспівали французькою мовою колядки: „Звідки ти, пастирю” та „Метелиця”, а по українськи продекламували вірш „ГоряТЬ свічки”.

Згаданий уже шкільний хор, під диригуванням У. Яців-Жураківської та при фортепіановому супроводі Р. Цурковської, відспівав гарно вязанку колядок і щедрівок, а одинадцять дівчаток сказали гарне віншування.

Концерт закінчив хор учнів 7-ої і 8-ої кляс, під диригуванням У. Яців-Жураківської, відспіванням канадійського славня „О, Канадо”, який присутні на залі вислухади стоячи.

Всіх молоденських виконавців програми, а було їх понад дві сотні, присутні на залі нагороджували ширими оплесками.

Виступи дітей підготовили вчительки: Г. Якимів, В. Костецька, І. Лещин, Л. Геник-Березовська і М. Трофим-Тарновецька.

За організацію, підготовку й проведення такого вдалого концерту треба висловити велике признання диригентам хорів і оркестри, вчительському зборові, адміністрації та директо-рові школи п. Яворському.

Спеціяльно шире признання, однак, треба висловити всім молоденським виконавцям програми концерту, за їхню любов до українського слова й пісні, та родичам, які посилають дітей до Української школи, щоб діти пізнали й не забули — хто во-ни і чиї вони діти.

Дивлячись на задоволені обличчя дітей та слухаючи їхніх пісень, декламацій і віншувань, у яких дуже часто пробивалось глибоке відчуття — можна з приємністю ствердiti, що Цілоденна школа св. Йосафата в Торонті незвичайно добре виконує свої навчально-виховні обовязки.

Нехай Господь Бог і надалі Вам помагає!

1978 р.

КОНЦЕРТ НА ПОШАНУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Заходом діючої Шкільної Ради КУК, у неділю 12-го березня ц. р. у год. 3.30 п. п. у вщерть заповненій пубlicoю авдиторії Вест-Парк Школи, відбувся концерт для ушанування нашого національного пророка — Тараса Шевченка.

Виконавцями добре зложені програми були діти — учні Цілоденної школи, Р. Ш. і К. У. св. Йосафата; Цілоденної школи св. Димитрія, Р. Ш. і К. У. св. Миколая; Р. Ш. і К. У. ім. Ю. Липи; Р. Ш. і К. У. ім М. Грушевського; Р. Ш. св. Володимира та Р. Ш. ім Л. Українки — всі з Торонта.

Концерт розпочали Оля Яківчик і Марія Юрків відігранням на фортепіані славнів „О, Канадо” й „Ще не вмерла Україна”, що присутні на залі вислухали стоячи.

Дуже змістовне слово сказав О. Хабурський, уч. 10-ої кл. Р. Ш. ім Ю. Липи. Після того прийшли дальші точки програми, і так:

Пісню „Вітер повівавє” — виконав хор Р. Ш. ім Ю. Липи, під диригуванням Тараса Дусановського.

Збірну декламацію „Перебендя” — виконали учні 7-8 кл. Цілоденної школи св. Йосафата.

Пісні „Україна” й „Село” — виконав гарно хор Цілоденnoї школи св. Йосафата під диригуванням У. Яців-Жураківської.

Вірш „Розрита могила” — продекламував П. Дзядик, уч. 6-ої кл. Цілоденної школи св. Йосафата.

Пісні „Поклін тобі, Тарасе” та „Тече вода” — проспівав хор Р. Ш. св. Йосафата під керівництвом Роми Думан.

Вірш „Минають дні, минають ночі” — віддекламувала Рената Дуркот, уч. 8-ої кляси Р. Ш. св. Йосафата.

Пісню „Думи мої” при супроводі бандур, виконав хор Р. Ш. ім. М. Грушевського, під диригуванням І. Боднарчука.

Поему „Гамалія” — з великим відчуттям продекламував П. Базай, уч. 8-ої кляси, при легенькому супроводі бандур і хору ім. М. Грушевського. Диригент — І. Боднарчук.

Пісню „Садок вишневий” — виконав хор Р. Ш. і К. У. св. Миколая, під керівництвом М. Павлишин.

Збірну декламацію „Шлях до слави” — на тлі легенького співу хору, гарно виконали М. Дмитришин, уч. 6-ої кляси та П. Василик, уч. 5-ої кл. Р. Ш. св. Миколая.

Збірну мельодекламацію „Лічу в неволі дні і ночі”, скріплена висвітленням відповідних прозірок — виконали учні Цілоденної школи св. Димитрія, під керівництвом Д. Дяковської.

Пісню „Учітесься” — виконав хор Р. Ш. св. Володимира, диригент Любі Заразка.

Декламацію „Сонце заходить” — виконали дві дівчинки й один хлопець, учні Р. Ш. св. Володимира.

Збірну декламацію „Шануймо нашого Тараса” — дуже гарно виконали: П. Головатенко, уч. 6-ої кл., О. Бутель і А. Чума — учні 5-ої кл. та З. Коваль — уч. 4 кл. ім. Лесі Українки.

Перед закінченням концерту А. Підгайна, від згаданої Шкільної Ради, подякувала організаторам і виконавцям програми концерту за їхню працю та всім присутнім — за так чиленну участю.

Цей гарний концерт закінчив збірний хор у числі понад трьох сотень учениць і учнів згаданих шкіл, що, під диригуванням М. Павлишин, відстівав „Заповіт” Тараса Шевченка, який підхопили й проспівали присутні на залі стоячи.

Координатором програми був П. Маєвський.

Фортепіановий супровід хорів виконали справно — А. Жовнір-Клос, Марія Юрків та Оля Яківчик.

Всіх виконавців програми присутні на залі нагороджували ширими оплесками.

Організаторам, керівництвам шкіл, диригентам та вчителям, що так уважно підготовили програму концерту, як рівнож і всім молоденським її виконавцям — треба висловити щирі слова признання і похвали.

І під кінець, маленьке завваження: після відспівання чи відіграння національних славнів та „Заповіту” Т. Шевченка — на залі не повинно бути жодних оплесків.

1978 р.

ДЕЩО ПРО „ГУЦУЛЬСЬКИЙ ОСЕРЕДОК ІМ. М. ЧЕРЕМШИНИ“ В ТОРОНТІ

Продовжуючи свою живу діяльність із попередніх років, згадане Товариство провело власні імпрези й брало участь у деяких виставах і зустрічах та святкуваннях, і так:

27-28. травня 1978 р. майже всі члени цього Осередку були на Другому З'їзді „Українського Світтового Об'єднання Гуцулів” у ЗСА та взяли живу участь у нарадах і дискусіях.

В дніях 23. червня — 1. липня 1978 р. члени „Осередку ім. М. Черемшина” взяли участь у культурно-розваговій імпрезі „Каравана 78” у Торонті та, в павільоні „Львів”, зорганізували прекрасний станок із гуцульськими мистецькими виробами, як: образи та різьблені рами до них, касетки, свічники, вишив-

ки, кілтари, сорочки, килими, ліжники, кераміка, гуцульські одяги для чоловіків, жінок і дітей, цимбали та інш.

Гостей при станку обслуговували й інформували: Стефан і Гая Трутяки, Василина Петришин, Марія Червінська, Данка Кришталович, Текля Соломон, Іван Варварук і його дочка Марта.

Мистецьку програму кожного вечора розпочинав В. Соловчук грою на тембіті. Павільон „Львів” відвідали тисячі гостей, між якими були й високопоставлені особи, як: Пронунцій Архієпископ А. Пальмас та Владика Кир Ізидор Борецький. Оба Духовні Достойники оглянули гуцульський станок та стали до спільноти знимки з гуцулами.

Члени згаданого Осередку взяли участь у 29-му Здзвіні-Зустрічі Українців Канади й Америки, що відбувся у неділю 9. липня 1978 р. на сумівській оселі „Веселка” біля Актону. Мистецьку програму тієї Зустрічі розпочав В. Соловчук грою на трембіті.

В суботу, 7. жовтня ц. р. зорганізовано „Гуцульські вечорниці”, що пройшли з гарним успіхом, бо на них виступали: „Гуцульські троїсті музики” С. Мочерняка з Бофала, що чаравали гостей гуцульською музикою, і танцювальний гурток „Космач” із Торонта, що протанцював гарно декілька гуцульських танців.

Члени цього Осередку Стефан Трутяк, його дружина Гая та В. Соловчук виступили на „Українській телевізійній програмі” в Торонті в часі якої В. Соловчук заграв на трембіті в Трутяки розказали дещо про життя-буття гуцулів.

В часі другого виступу на тій же програмі Н. Павлюк із Філадельфії грав на сопілці та дав глядачам пояснення про той інструмент, а автор цих рядків поділився із глядачами деякими відомостями про Гуцульщину.

На III-му Світовому конгресі Вільних Українців, що відбувся у Нью Йорку в днях 23-26. листопада 1978 р., були присутні рівною деякі члени згаданого Осередку.

Під цю пору „Гуцульський Осередок ім. М. Черемшина” в Торонті має таку управу: С. Бойчук — голова, Василина Петришин — заст. голови, І. Новицький — секретар, І. Лавринович — касієр, С. Трутяк — орг. референт, В. Катрич — імпр. референт та Р. Геник-Березовський і В. Савчук — члени. Контрольна комісія: Р. Дрогобицький — голова й В. Туренко та І. Семенюк — члени.

1978 р.

МАТУРАЛЬНИЙ БАЛЬ

КУРСІВ УКРАЇНОЗНАВСТВА КАТЕДРИ СВ. ЙОСАФАТА
В ТОРОНТО

На початку належить згадати, що письмові матуразальні іспити згаданих вище Курсів відбулися дня 18-го березня, а усні — 1-го квітня ц. р. у шкільній авдиторії при вул. Френклін.

Іспитову комісію очолив проф. Е. Бурштинський, а її членами були: директор Курсів Р. Кекіс та вчителі — А. Підгайна, М. Трофим-Тарновецька, д-р Федюк і Я. Кохан, що проіспитували матурантів з релігії та поодиноких предметів.

Після оціночної конференції учителів проголошено, що всі матуранти здали іспити. Визначні оцінки здобув Роман Граб.

В суботу, 27-го травня 1978 р., у гарній залі готелю Парк Пляза в Торонті, від год. 7-ої веч. до год. 1-ої ночі, відбувся матуразальний баль. Господарем вечора був С. Дроздинський, що привітав усіх присутніх на залі гостей.

Після того, як учителі й гості заняли свої місця при столах, під звуки гарної музики, до залі увійшли матуранти: Боднар Маріяна, Боднар Михайло, Волощук Евген, Волощук Ігор, Граб Роман, Гошуляк Іван, Дроздовська Віра, Козар Роман, Комарницький Олесь, Кордок Володимир, Левицька Марта, Мервяк Левко, Мороз Андрій, Петрук Василь, Сенькусь Мирон і Чайківський Олег із своїми супроводами й заняли місця при своїх столах, а приявні на залі привітали їх щирими оплесками. На запрошення господаря вечора — о. д-р Даниляк проклав молитву й поблагословив страви.

Після смачної вечері, пройшла найважливіша частина програми того вечора — вручення дипломів матурантам, що виконав директор Курсів Р. Кекіс, при асисті о. д-ра Р. Даниляка й учителів.

Гарні промови сказали: о. др. Р. Даниляк, що привітав матурантів гарним, перетканим легким жартом, словом; опікунка

кляси М. Трофим-Тарновецька, що зворушливими словами подякувала родичам за їхню співпрацю, а своїх кол. учнів візвала, щоб вони і далі студіювали й цінили свою рідну мову та побажала їм дальших успіхів у їхньому житті; дир. Р. Кекіс, у змістовній промові, закликав матурантів користуватись українською мовою і, по можливості, не мішати до неї чужих слів та побажав їм рівноож дальших успіхів у житті.

Від родичів, дуже гарну промову сказала Тамара Волощук матір матуранта Евгена.

Від матурантів промовив Роман Граб і гарними словами подякував родичам за їхню піддержку й допомогу, а вчителям — за їхно працю. Після того, вчителям передано дарунки від матурантів.

Для розваги гостей, Тарас Граб при фортепіянному супроводі свого брата Романа, обдарував усіх гарною грою на скрипці, а гості подякували їм довготривалими оплесками.

Офіційну частину програми закінчила Стефанія Граб відспіванням славні „Гавдеамус ігітүр”, а всі гості проспівали матурантам „Многая літа”. Після того, при міліх звуках оркестри Р. Когута, пройшла гарна забава, яку розпочали матуранти танцем із своїми супроводами, батьками й матерями. До танців приспівувала рівноож невтомна Неоніля Пашковська. З удоволенням можна ствердити, що той гарний вечір зробив незвичайно добре враження на всіх гостей.

На закінчення, із великим признанням треба згадати й про працю комітету, який під проводом енергійної Дарії Левицької підготовив і провів той удалий вечір.

1978 р.

„КАРАВАНА 78“ В ТОРОНТО

Як минулими роками, так і цього року, в часі від 23-го червня до 1-го липня в Торонті відбулася культурно-розвагова імпреза під назвою „Міжнародня Каравана”, в часі якої різні етнічні групи знайомили своїх співмешканців з культурними надбаннями свого народу. Програми проходили в павільйонах під назвами міст поодиноких етнічних груп. Цього року таких павільйонів було 58, в тому 5 українських: „Київ”, „Львів”; „Полтава”, „Одеса” і „Коломия”.

Всі вищезгадані українські павільйони мали дуже гарно вдекоровані приміщення і незвичайно багаті мистецькі виставки: одяг із різних областей України, книжок, вишиваних речей, кераміки, образів, дерев'яних і різьблених та ткацьких виробів.

В милих розвагових програмах цих павільйонів виступали різні хори й танцювальні групи, в деяких грали оркестри й бандуристи. В інших виступали театральні групи і шкільні діти.

Базуючись на висловах похвали маси відвідувачів, в тому великого числа чужинців, з приємністю можна ствердити, що павільйон „Львів” при вул. Крісті, своїм обширним, охолоджуваним і гарно вдекорованим приміщенням та багатою і дуже добре виконаною мистецькою програмою — зробив велике враження на публіку.

Тепер дещо більше про павільйон „Львів”. Після входу до нього, в 1-ій кімнаті, місцеві відділи ЛВУ і ОЖ ЛВУ зорганізували виставку книжок з історії культурних і політичних діячів, поштових значків з 1918-1922 рр., як рівнож листування із того часу. Пояснення давала й гостей обслуговувала Марія Малашук.

В 2-ій кімнаті були: образи, килими, кераміка, ліжники. В очі впадала гарна дерев'яна бойківська хата, з керничкою і буд-

кою для пса, яку зладив С. Лисик. Людей обслуговувала й пояснення давала Оля Довганюк і інші.

В 3-ій кімнаті був буфет з різними українськими стравами. Тут гостей справно обслуговувало наше ввічливе жіноцтво й дівчата.

При головному вході до залі був обширний станок із памятками-сувенірами, як: книжки, образи, керамічні, шкляні й різьблені вироби, вишивані жіночі сорочки й блузки, рушники та дитячі іграшки. Організатором цього станка була ЛюбаВолошин. Їй допомали жінки й дівчата.

Далі був станок з гуцульськими мистецькими виробами, як: образи, касетки, різблені рами до образів, вишивки, киптарі, сорочки, килими, ліжники, свічники, гуцульські одяги для чоловіків, жінок і дітей, цимбали та ін. Організатором цього станка був Гуцульський Осередок ім. Марка Черемшини в Торонті. Гостей обслуговували й інформації давали: Василина Петришин, Гаяль Стефан Трутяки та інші. Майже всі вони були одягнені в гарні гуцульські строй.

Під лівою стіною залі були: станочок „Коза Дереза”, обстановку якого виконали діти із Дитячого Садка при вул. Крісті, під керівництвом своїх учителек; станок Осередку СУМ у Торонті; станок „Буковина” з жіночим одягом, керамікою, подушинками, цимбалами та гарним короваем; станок „Полтава” з бандурою, керамічними виробами, вишитими подушинками й рушниками.

По правій стороні залі: 1-ий станок був прикрашений килимами, доріжками, подушинками. Був і ткацький верстатик, на якому деякі дні працювала та інформувала глядачів — Анна Микитин; 2-ий станочек був за повнений вишитими подушинками, рушниками й жіночими блузкаму; в 3-му станочку був жіночий манекен в оригінальному лемківському одязі, який подарувала, прибувши до Канади, Лемкиня. Дальше, подушинки, килимики та писанки — деревяні й оригінальні, які в присутності глядачів писали — Ляриса Фіголь, Мирося Фіголь і Наталка Чирська.

Виконавцями добре уложені мистецької програми були:

Чоловічий хор „Прометей”, дівочий хор „Діброва” та оркестра „Батурин” — під керівництвом мгр-а В. Кардаша. Фор-

тепіяновий супровід спочивав в руках Наді Середи-Брехун. У деякі дні „Дібровою” диригувала симпатична Дарка Хандон; при фортепіяновому супроводі Андрія Тершаківця. Сольові партії співали: сопран — Соня Сахно, тенори — В. Шевель, В. Ігнатович і Р. Сушко, баритон — Б. Темрюк та молодий надійний бас — Т. Рущак, що є головою управи хору „Прометей”.

Танцювальний ансамбль „Чорноморські козаки”, під керівництвом Оксани Трусь із солісткою Маргаритою Слота, членом Королівського балету в Вінніпегу.

Дівочий секстет „Сузір’я” та група молоденьких танцористів, яких підготовила Оксана Трусь, у складі 40 дівчаток, що кожну програму розпочинали гарним танцювальним ходом із свічечками в руках, і 9 хлопчиків, що вітали гостей двома сніпками пшениці й короваем.

В деякі дні мистецьку програму доповняли своїм гарним співом солісти — В. Шевель і М. Маскулка.

Для розваги публики й до танців на сцені дуже гарно й темпераментно грава оркестра „Бліск шабель”, під керівництвом М. Смольського.

Гостей вітала краля „Львова” Галина Фенин, переказуючи англійською мовою історію міста Львова.

Після того, В. Соловчук, у гарному цуцульському одязі вітав гостей грою на трембіті.

Програму заповідали: мгр. Я. Заяць, Т. Волошин і Л. Квасниця.

До послуг відвідувачів, в кутку великої залі була „бара”, де можна було купити різні напитки. Деякі напитки розносилася й подавала глядачам жіноча й чоловіча обслуга.

Цьогорічна „Каравана” в павільйоні „Львів” пройшла з великим успіхом. Його відвідали тисячі гостей, між якими були й високопоставлені особи, як: Пронунцій Архиєпископ Анджельо Пальмас, що відвідав „Львів” у супроводі нашого Владики Кир Ізидора Борецького. Оба духовні Достойники оглянули павільйон і довше задержалися біля гуцульського станка, де стали до спільноти знімки з гуцулами. Далі — прем'єр Провін-

ції Онтаріо В. Дейвіс та міністер Л. Гросман; посадник Торонто Д. Кромбі та деякі радні міської управи; організатори „Каравані” Лев Коскар і Зенка Коскар та деякі члени Мистецької ради. Коли заповідач проголошував, що на залі є визначні особи й вітав їх, всі гості стоячи вітали їх рівнож ширими оплесками.

Організаторам і виконавцям програми павільйону „Львів”, диригентам і хореографам, хористкам і хористам, членам оркестри й танцювального ансамблю, як рівнож і молоденським учасникам програми, що так гідно презентували українську культуру перед чужинцями — належить висказати щирі слова похвали і подяки.

Спеціяльне признання треба висловити нашому невтомному жіноцтву, що приготовляло різні страви й трудилось у кухні кожного дня аж поза північ та ввічливо обслуговувало гостей.

Шкода тільки, що не всі редакції української преси дістали запрошення, а навіть т. зв. паспорту.

1978 р.

ДЕЩО ПРО ГУЦУЛІВ

Заходом „Гуцульського Товариства ім. М. Черемшини” в Торонті, 7-го жовтня 1978 року ввечері, у залах Українського Дому при вулиці Крісті, відбулися „Гуцульські вечорниці”, на які прибули гості рівнож із Гамілтону та далекого Бофала. Багато гостей були в гарних гуцульських строях.

Забаву розпочав В. Соловчук грою на трембіті, а голова згаданого Товариства С. Бойчук привітав гостей і побажав їм веселої забави.

До танців гарно пригравала оркестра „Верховина” з Торонта, під проводом Р. Гарука. Всі члени оркестри були в гуцульських одягах.

Для розваги гостей виступила танцювальна група „Космач” із Торонта, керівником якої є Оля Фірант. Дівчата й хлопці тієї групи, одягнені в гуцульські строї, протанцювали дуже гарно два гуцульські танці, а захоплені глядачі нагородили їх гучними оплесками.

Виступили рівнож, відомі вже нашій громаді, гуцульські „Троїсті музики” з Бофала, під проводом М. Мочерняка, насолджуючи гостей чудовими мельодіями гуцульських танців, за що одержали багато оплесків. Багато гостей, захоплених гуцульськими музиками, протанцювали гуцулку й аркану.

Вечорниці, що пройшли в приемній атмосфері закінчились у гол. 1-ї після півночі.

Користаючи з нагоди, хочу поділитись із читачами деякими відомостями про гуцулів, про яких ще й нині дехто думає, що всі вони були звичайними пастухами.

Вправді, більша частина населення Гуцульщини, поділеної поміж займаців: Австріяків, Поляків, Румунів, Мадярів і Чехів, займалися випасом худоби й виробом молочних продуктів, як: масло, сир, бриндзя тощо. Багато гуцулів рівнож працювали при вирубувані лісів і сплаві, повязаного в т. зв. дараби, дереви; при будові дерев'яних церков, домів і мостів. Багато з них займалися рівнож і різбарством. Очевидно, були й селяни-хлі-

бороби. Жіноцтво ж і дівчата займалися вишиванням, тканням, виробом килимів і ліжників та малюванням писанок. Були різні, більші й менші підприємства, як: „Гуцульське мистецтво” в Косові, „Фабрика гуцульських килимів” у Старих Кутах, власником якої Ілько Глібчук був кол. старшиною УГА та ін.

Майже всі мешканці сіл Гуцульщини одягались в гуцульські строї. Однак, ті гуцули, що жили в містах, як Вижниця, Кути, Косів і інших — ходили в т. зв. міщанських одягах. Між ними були: священики, судді, адвокати, лікарі, професори, учителі, артисти театрів, поштові й судові урядовці, листоноші, міські поліцісти, жандарми, урядовці кримінальної поліції і пограничної сторожі, купці, шевці, гончарі, кузні, ковалі, римарі, столярі, килимарі й інші ремісники та політичні, кооперативні й громадські діячі.

Після внутрішньої революції у 1848 р. Австрію перетворено в конституційну монархію. Унаслідок того, 15. 8. 1848 р. відбулися вибори, в часі яких послами до австрійського сойму обрано рівно ж 5 Українців, між якими був і гуцул Лукин Кобилиця.

Дещо пізніше, в тій же Австрії, у найближчому оточенні цісаря Франца Йосифа у Відні, був гуцул-радник, що перед своїм прізвищем мав шляхотський додаток „фон”.

В часі 1-ої світової війни, в боях із російськими військами на горі Маківці (29. 4. — 2. 5. 1915 р.) загинули 33 українські січові стрільці, в тому 15 стрільців-гуцулів із Косівською повітю.

Виявляючи свою любов і відданість Українській Державі в тяжких боях із її ворогами в 1918 р. брав участь і „Гуцульський курінь”, організатором і командантом якого був гуцул із Березова Вижнього — Гриць Галинський.

За Польщі, послом до польського сойму був гуцул Петро Шекерик-Доників із Жабя, що в усіх засіданнях виступав у гуцульську одязі.

В березні 1939 року, після проголошення самостійної Карпато-Української Держави, були гуцули: міністри, посли до сойму, різні урядовці й старшини оборонної організації „Карпатська Січ” та її командант Дмитро Климпуш.

Були гуцули письменники-поети. Найбільше відомі між ними це — Осип Юрій Фед'кович і Марко Черемшина (Іван Семанюк).

В часі 2-ої світової війни багато гуцулів були вояками Першої Дивізії УНА й Української Повстанської Армії, що зводили затяжні бої із московсько-большевицькими ордами. Багато гуцулів-вояків загинуло в боях, деякі — попали в полон.

Після закінчення тієї війни багато гуцулів покинули Україну і поселились у різних країнах вільного світу та включились у життя і працю українських громад на місях свого поселення.

На жаль, деякі з них, як: д-р Е. Кулик — адвокат у Кутах, д-р В. Стефурак — лікар у Косові, Іван Самокішин — художник українських театрів, Юліян Геник-Березовський — мистецька слова й декламатор, В. Холечук — кол. режисер драматично-гуртка в Кутах, П. Соломон — творець гуцульських одягів, та інші відійшли у вічність. Нехай з Богом спочивають!

1978 р.

ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ В ТОРОНТО

Коли слідкуємо за працею Осередку СУМ у Торонті, то завважуємо, що на передньому місці видніють сумівські ансамблі, які своїми мистецькими виступами здобули славу для українців серед іншомовних співмешканців. Над юнацтвом працює Булава. Кожного тижня відбуваються сходини зі старшим і молодшим юнацтвом. Гутірки, самодіяльність, підготовка до коляди, різні сумівські імпрези, тaborування, Свято весни, Здигт — все це входить у програму молодшого юнацтва.

При Торонтському осередку існують Батьківський Комітет і Жіноча Ланка, працю яких належить відмітити з признанням, бо вони завжди до послуг і допомоги Осередкові і Булаві.

Праця Жіночої Ланки многогранна. Хоч Ланка працює самостійно, але вона тісно співпрацює з Осередком і Булавою, як також з іншими організаціями, які приміщуються в Українсь-

кому Культурному Центрі. Свою увагу концентруємо на культурних і виховних відтинках праці, на що вказують самі імпрези, як от Свят-Вечір, Свячене. Стараємося зберігати і плекати українські звичаї і традиції.

Обов'язком Жіночої Ланки є теж причинятися до придбання фондів, щоб фінансово допомогти Осередкові. З цією метою влаштовуються: передріздвяний базар, обиди на „Веселці”, лотерія — це база наших фінансів. Минулого року ми передали до осередку \$5,000.00.

Найуспішнішою імпрезою Жіночої Ланки є Вишивані вечерниці, які здобули собі славу і популярність серед мешканців Торонта і околиці. Такі вечерниці відбулися й цього року, 18-го лютого, в просторих залах Українського Культурного Центру в Торонті. Це вже однадцята з черги така імпреза. При звуках чудової оркестри „Верховина” і співі молодих дівчат — Лариси Огородник і Соні Марин — гості приемно забавлялись.

Офіційну частину відкрила голова забавового комітету А. Бідняк, яка привітала всіх присутніх і представила аранжера вечора, Ігоря Перегінця. Він представив жюрі Вишиваних вечерниць: д-р Остап Сокольський — голова відділу КУК, Оля Джуглей, Ірина Буйняк, Віра Чіх, д-р Богдан Тарновецький. Від жюрі привіт склав д-р О. Сокольський. Він підкреслив красу української вишивки, що від найдавніших часів передається з покоління в покоління, як одна з галузей українського народного мистецтва. Між нами були присутні редактор і кореспондент газети „Блюр Вест Віляджер” — Кур з дружиною.

Грандіозним маршем контестантки, під проводом аранжера, ввійшли в залю і зформували велике коло. Тут жюрі мало нагоду найкраще побачити всі вишивки. Праця жюрі не була легка, бо треба взяти до уваги походження вишивки, стиль і примінення до одягу. У результаті, д-р Сокольський від імені жюрі подав таке:

Довгі суконки: I — п-і Люся Зварич, II — п-і Оля Беска, III — п-а Наталка Саранчук.

Короткі суконки: I — п-і Леся Перегінець, II — п-і Ольга Сандуляк, III — п-і Ганна Макар.

Блюзки: I — п-а Стефанія Чупак, II — п-а Христя Корнута, III — п-і Анастасія Сахно.

Чоловічі сорочки: I — Теодосій Волопин, II — Мирон Бонк, III — Богдан Булема.

Спеціальне відзначення одержала п-і Стефанія Радевич за корсетку і п-а Марта Бідяк за довгу сукню (минулорічна першунка).

Перші нагороди з усіх категорій вручали першунки минулорічних Вишиваних вечерниць — Леся Луцюк, Галія Мужик, Віра Чіх і Василь Грод, другі нагороди вручав д-р О. Сокольський, а треті — п-і Галина Бонк.

З приємністю слід відмітити, що аранжер Ігор Перегінець дуже добре вив'язався зі свого завдання.

Не можна не відмітити широї праці наших пань у кухні під вмілим проводом нашої господині Н. Дідура і господарської референтки А. Лебухорської, як також пань під проводом Н. Андрушко.

Після офіційних церемоній забава далі продовжувалась і цей приемний вечір довго залишиться в нашій пам'яті.

1978 р.

УРОЧИСТЕ ВПРОВАДЖЕННЯ В УРЯД ПАРОХА О. Д-РА Р. ДАНИЛЯКА

Згідно з рішенням Преосвященного Кир Ізидора, Торонтонського Епарха, а у звязку з резигнацією довголітнього пароха катедри св. світл. Йосафата в Торонті, о. мітр. Василя Філевича, — новим парохом Катедри став довголітній її сотрудник і канцлер Торонтонського Владики, — о. д-р Роман Данилюк.

Урочисте впровадження в уряд пароха катедри св. світл. Йосафата відбулося в неділю, 5-го листопада ц. р. в часі Божественної Літургії, а після неї вшановано нового нарока святковим обідом, що відбувся в парохіяльній залі.

Архиерейську Службу Божу відслужив Преосв. Кир Ізidor в асистті нового пароха, о. мітрата П. Хомина, о. Кирила І. Сиротинського, д-ра М. Стасіва й о. В. Шараневича; дияконував диякон Ситник. Проповідь під час Літургії виголосив колега нового нарока, сослужачий о. Стасів, який вказував на чесноти, якими повинен світити священик, щоб були гідним „ереем почину Мелхиседека”.

Святковий обід з многолітствіями, привітами і побажаннями відбувся після Служби Божої в церковній залі, виповнений її учасниками. Вміло програмою під час обіду керувала п-ні Тамара Волошук. Окрім деяких письмових привітів, привітали о. пароха у віршовій формі учні цілоденної школи при парохії св. Йосафата, даруючи йому також китиці живих квітів. Усні привіти зложили: В. Ситник, голова церковного Комітету, п-ні Д. Гошуляк від ЛУКЖ, яка також вручила в подарунку новому парохові — символічний молоток, а далі вітали о. Пароха В. Довганюк від родини, д-р Ю. Пелех. през. Централі Українців Католиків Торонтонської Епархії, о. Кирил. І. Сиротинській, торонтонський декан; також і Преосв. Кир Ізидор привітав свого канцлера на новій його позиції.

На кінці слово виголосив сам о. Парох, дякуючи всім що причинилися до влаштування обіду і привітали його з нагоди інавгураційного торжества. Вдячні слова висловив зокрема своїм родичам, що вивели його на шлях священичої служби Божої та народові.

Закінчено святковий обід піснею: „Де згода в семействі . . .”

1978 р.

ПЕРЕДСВЯТОЧНИЙ ЧАС У ЦІЛОДЕННІЙ ШКОЛІ КАТЕДРИ СВ. ЙОСАФАТА В ТОРОНТО

Як і минулими роками, так і цього року на кілька тижнів перед святом Різдва Христового, в школі пройшла пожвавлення підготовка до різних святочних імпрез, яку провели: директор школи М. Яворський і вчителі по своїх клясах.

Після доброї підготовки, в неділю 10. грудня 1978 р. у залі згаданої школи відбувся „Різдвяний базар”, зорганізований Батьківським комітетом під проводом д-ра В. Медвідського, при великій допомозі родичів. У цьому базарі взяли рівно ж участь і учні 5-6-ої кляс, яких підготовила вчителька Марта Трофим-Тарновецька, зі своїми ручними роботами, як: плетені светерики, шалики, шапочки, рукавиці, босоніжки для дітей, крайки, пояси, подушинки, ткані доріжки й серветки, ляльочки в тканих і українських одягах, тощо. Продажа згаданих дитячих речей принесла прибуток понад 200 доларів. Треба було подивляти захоплення і відданість дітей-учнів у обслуговуванні гостей, що підходили до їхнього стола.

В неділю, 17. грудня ц. р. у год. 7.30 веч., до цілоденної школи загостив св. Миколай, щоби обдарувати чесніх дітей. Програму вечора розпочав голова Батьківського комітету др. Медвідський і попросив нароха катедри св. Йосафата о. д-р Р. Даниляка провести молитву, яку о. Парох розпочав заіntonу-

ванням пісні „Ой, хто, хто Миколая любить”, що підхопили й проспівали всі присутні на залі. Після того, вчителька М. Трофим-Тарновецька подала порядок програми, яку розпочали діти з дитячого садочка й, під проводом учительки І. Лещини, продекламували вірш і проспівали пісню „Ой, хто, хто Миколая любить” а учні 4-ої кл.: Леся Юнко, Юрко Потічний, Тарас Патер і Тамара Войнаровська, яких підготовила вчителька Орися Манзатюк — показали декламацію.

За тим пройшла сценічна картинка під назвою: „На янгольській плянеті” М. Левицької, яку підготовили самі діти, під керівництвом учениці Роми Яківчик і наглядом учительки М. Трофим-Тарновецької. Ролі ангелів виконали учні 5-ої кл.: Гануся Левицька, Соня Сирко, Анна Хомин, Маруся Медик, Таня Мастикаш, Славця Пастух, Леся Чернявська й Дж. Петрук. Ролі чортіків виконали: С. Млинарський, І. Філь, П. Чаплинський, М. Матла, С. Мізур, М. Бочан, П. Олешкевич, Т. Ткачук, А. Куницький, Д. Клюфас, М. Лужний і Надя Кравець, а ролі дівчат із „Зоряної плянеті” — Оксана Вавришин і Леся Вашук, всі учні 5-ої кляси.

Сценка закінчилась входом ангелів і св. Миколая, якого привітали ангели-вістуни Леся Романчукевич і Дарія Якубовська, учениці 6-ої кляси, та діти: Ліда й Данилко Шебунчак, Катруся Горіх — учні 1-ої кляси, Андрій Юнко й Стефко Бандера — учні 3-ої кляси. Дальше: діти — Таня Еш, Оксана Соломон, Соня Завербна, Катруся Шевчук, Богдан Чвиль, Стефан Кузик, Наталя Мазяр, Каріна Бекесевич, Марія Косарчин, Зеня Горошко, Ірка Островерха, Одарка Лехновська, Зеня Сисак, Богдан Чернявський і Христина Кравець — всі учні 6-ої кляси, під керівництвом учительки Л. Геник-Березовської, проспівали пісню „Ой, хто, хто Миколая любить”.

Програму закінчила вчителька М. Трофим-Тарновецька та подякувала всім її учасникам і гостям, що так численно прибули на той вечір.

Після того, св. Миколай, ролю якого відграв С. Геник-Березовський, роздав дітям дарунки. Рівнож і о. др. Р. Даниляк, директор школи М. Яворський і вчителі одержали дарунки. Не обійшлося і без чортіків, які намагались упхати декому з дітей свої різочки.

В суботу, 23. грудня ц. р. у год. 7.30 ранку, на „Українській телевізійній програмі” в Торонті, виступила група колядників — членів хору цілоденної школи св. Йосафата, та, під диригуванням Уляни Яців-Жураківської, проспівала колядки а двоє колядників, яких підготовила вчителька Христя Дусановська — проказали віншування.

Колядників супроводила на фортепіані Оля Яківчик, учениця 8-ої кляси.

Миливий спів і гарний вигляд колядників і диригентки — робили на глядача приємне враження.

Так успішно пройшли виступи й імпрези учнів цілоденної школи св. Йосафата. Виступи ті показали, що діти захоплюються усім, що добре, гарне й пожиточне та працюють над собою і намагаються удосконалити себе. За все те — треба їх щиро й сердечно похвалити.

До згаданих повище успіхів дітей-учнів причинилась самовіддана праця керівництва школи, її учительського збору та, відданих своїм дітям, родичів.

1978 р.

НЕБУДЕННА ЗУСТРІЧ

1 березня 1979 р. у Цілоденній школі св. Йосафата в Торонті відбулася лекція на тему „У світлі загадок-розваг”, у якій взяли участь учні 3-8 клас. Лекція була присвячена праці найвизначнішого під цю пору творця українських загадок — Богдана Федчука з Торонта, який підготовив 210 книжечок „Загадок”, із чого до тепер видав 17.

Загадки — це дуже давній і своєрідний вид народньої творчості. Весь довколишній світ, від далікіх небесних світил, до речей, що оточують людину, відтворили наші предки в загадках, у яких відбиваються: спостережливість і розумова обдарованість українського народу.

Загадки — це не тільки розвага, але й наука. Вони поживлюють розумовий розвиток дітей, поширяють знання та роз-

буджують любов до свого рідного. Українські загадки відзначаються незвичайним багатством тематики.

Перша збірка українських загадок вийшла 1841 р. У 1884 р., в журналі „Зоря” була надрукована розвідка Івана Франка про загадки.

Зустріч дітей із автором „Загадок” була неабиякою подією в Цілоденній школі. Виступи учнів, у присутності директора школи М. Яворського, дорогої гостя та вчителів — були виявом не тільки кмітливості дітей, але й їхньої великої радості й захоплення. Відчувався емоційний і творчий контакт між шановним гостем і учнями.

Лекція перетворилася у цікаву імпрезу, що стала доказом дитячої спостережливості й дотепності. Одні загадували, інші думали над відгадками та давали відповіді, очевидно, часом і неправильні. Але були й такі, що відгадавши загадку, розказували свою — і так проходила ця дитяча імпреза.

В часі лекції група учнів 5-8 класів відтворила живу виставку „Загадок” п. Федчука й, у відповідній хвилині, на запит керівника 8-ої класи Олі Яківчик, що порадити українським дітям — одноголосно відповіли: „Не читати каміксів — читати українські загадки”.

Під кінець, Олена Вавришин, учениця 7-ої кл., розказала свої загадки, які придумала з життя учнів у школі.

Належить згадати, що учні 8-ої класи прикрасили сцену ребусами й ломиголовками зі „Загадок” Б. Федчука та написом „У світі загадок”.

Після закінчення лекції, Надя Кравець, учениця 5-ої кл., передала п. Федчукові скромний подарунок — дві доріжки, одну вишиту, а другу ткану, які виконали самі учні школи.

На спогад тієї милої зустрічі, Б. Федчук подарував школі 120 книжечок своїх „Загадок”, а всі учні, що брали участь у лекції, одержали „Пісню про Торонто”, прив'язану учням „Рідних шкіл” і „Курсів українознавства”. Словами Б. Федчука, на мелодію пісні „Гуцулка Ксеня”.

1979 р.

УСПІХИ УЧНІВ ШКОЛИ СВ. ЙОСАФАТА

Сьогорічний конкурс з математично-природничих предметів, який відбувся у школах Торонта в днях 15-24-го лютого та 8-го березня, — дав змогу учням цілоденної школи катедри св. Йосафата найкраще виявити свої здібності та знання з окремих предметів.

Особливо важливим був вияв емоційного напруження учнів. Усі вони працювали й виконували свої завдання на основі засвоєних знань, у нових змінених умовах. Висліди конкурсу були такі:

В 4-ій дільниці — з математично-природничих предметів в нагороди здобули:

Першу — Мотря Онищук, уч. 5 класи — з хемії, Маркіян Матла, уч. 5 класи — з біології, Роман Медик і Роман Кулик, учні 8 класи — з фізики.

Другу — Оля Яківчик, учениця 8 класи — з хемії.

Третю — Марія Кузик, учениця 8 класи — з хемії.

Найкращі проекти опрацювали: Роман Медик і Роман Кулик, учні 8 класи, та Маркіян Матла, уч. 5 класи.

Дуже добре висліди в цьому конкурсісясягнули рівно ж учні: Наталка Стецура, Христя Мізур, Данило Клюфас і Рома Яківчик.

Всі учні, що здобули нагороди, взяли участь у фінальних міських змаганнях 8-го березня ц. р. і здобули нагороди:

Першу — Оля Яківчик, учениця 8 класи — з хемії, третю — Роман Медик і Роман Кулик, учні 8 класи — з фізики.

5-го квітня у 4-ій дільниці відбулися змагання в публічних виступах, у часі яких учні з 30-ти шкіл Торонта витолошували самостійно опрацьовані промови на різні теми. В кінцевому висліді — Оля Яківчик і тут здобула 1-шу нагороду. (Вчителька 8 класи — Н. Радомська).

Значення згаданого конкурсу, в якому взяло участь понад десять тисяч учнів з 185-ти шкіл Торонта — є дуже важливе. Застосування різноманітних практичних і лабораторних робіт,

з письмовими й графічними поясненнями — виявило підготованість учнів до теоретичної і практичної діяльності.

В часі згаданих виступів учнів, учителі знайомилися з їхніми здібностями та зацікавленнями.

Завданням Цілоденної школи є — розвивати якісні особливості основних психічних процесів: сприймання, мислення, памяті та поступово виховувати в дітей уміння, а пізніше і в звичку систематично працювати.

На підставі моїх спостережень можу сказати, що успіхи учнів згаданої школи — це вислід доброї праці її директора М. Яворського й учителів та тісної співпраці родичів.

Хочу пригадати, що в днях 23-25 травня ц. р., в приміщеннях Дівочої Академії в Анкастери, відбудеться Фестиваль Живого слова, який влаштовує Комісія Шкільництва. Моїм побажанням для учнів цілоденної школи є: взяти численну участь у ньому та здобути найкращі місця і нагороди.

1979 р.

НЕЗВИЧАЙНО ГАРНА ІМПРЕЗА

Заходом чоловічого хору „Бурлака” при Станиці Братства кол. вояків 1-ої Дивізії УНА в Торонті — диригент Остап Брезденъ, у неділю, 8-го квітня 1979 року, в обширній і акустичній залі „Гленфорест секондари скул” у Mississauga, відбувся „Великий весняний концерт”, у якому, крім згаданого повище хору, взяли ще участь:

Ансамбль бандуристів ім. Г. Хоткевича при ОДУМ в Торонті — мистецький керівник Микола Балдецький; Симфонічна оркестра та актор-гуморист Володимир Довганюк.

Програма концерту складалась із трьох частин.

1-шу частину розпочав хор „Бурлака” піснею-молитвою „Отче наш” — соліст В. Саковський, яку приявні на залі вислухали стоячи, та проспівав далі „Слава во вишніх Богу” — солісти: В. Драбик, І. Кудлач і А. Сорока, „Блажен муж”, „Дорога дальня” та „Грай, бандуро, грай”.

Танцювальний ансамбль „Веснянка”, в гуцульських одягах, при темпераментних звуках оркестра, керівником якої є Петро Уманець, виконав танок „Гуцулка”.

Аktor-гуморист В. Довганюк розвеселив публику незвичайно вдалим монологом.

З приемністю треба згадати, що в згаданій частині програми член хору „бурлака” Михайло Кривенький привітав і запросив до слова посадника місцевості Mississauga Г. МекКелліон, яка щирими словами привітала всіх і похвалила діяльність української громади, за що приявні на залі подякували їй довготривалими оплесками.

В 2-ій частині програми хор „Бурлака”, при супроводі ансамблю бандуристів, прослівав пісні: „Про Олексу Довбуща”, „Бандуристе орле сизий”, сл. Т. Шевченка — соліст С. Кривенький, „Ой у полі верба” — солісти — А. Сорока, В. Драбик і М. Лещин.

Танцювальний ансамбль „Веснянка”, в гарних полтавських строях, під звуки згаданої уже оркестри, виконав український танок „Гопак”.

І цю частину програми закінчив артист В. Довганюк дуже веселим монологом.

В третій частині програми хор „Бурлака”, при супроводі симфонічної оркестри, проспівав пісні: „Дума про Нечая” — солісти С. Кривенький і А. Сорока, „Ой, ти дівчино”, сл. І. Франка — соліст В. Саковський, „Хор бранців”, сл. Т. Шевченка — соліст В. Драбик, „Пісню про Дніпро” — соліст А. Сорока, та „Вічний революціонер”, сл. І. Франка, музика для оркестри — Остап Брездень.

Той, незвичайно вдалий концерт закінчено національним славнем „Ще не вмерла Україна”, який розпочав хор „Бурлака” при супроводі симфонічної оркестри, а приявні на залі підхопили й проспівали його стоячи.

Не пошкодить згадати, що хор „Бурлака” у перших двох частинах концерту, виступив у гарних народніх одягах, а в 3-ій частині — у вечірніх.

Всі точки програми були виконані дуже добре й на високому мистецькому рівні, а численна добірна публіка нагороджувала її виконавців щирими довготривалими оплесками.

Тому організаторам того концерту, всім виконавцям і керівникам поодиноких мистецьких одиниць — треба висловити щире признання і похвалу за їхню важливу й повну посвяти працю.

На опеціяльне признання заслужив собі молодий талановитий диригент — Остап Брездень.

Щастя Вам, Боже!

1979 р.

ГАРНА ЗУСТРІЧ ГУЦУЛІВ

В дніях 26—27-го травня 1979 року, на оселі „Союзівка” в ЗСА, Українське Світове Обєднання Гуцулів провело милу зустріч під назвою „Гуцульський храм св. Юрія”, у якій взяли участь гості із ЗСА, Канади, а навіть з Європи.

В суборту, 26-го травня, у год. 3-їй по полудні, через голосники оселі пролунали звуки трембіти, якими розпочалась дуже гарна програма зустрічі.

Гості, (деякі були в гуцульських одягах), зібралися у просторій залі. На сцену прикрашенну українським і американським прапорами, вийшов молодий гуцул і заграв зворушливу мельодію на трембіті.

Після того, голова УСОГ-у М. Бельмега, в гарному гуцульському одязі, привітав гостей і запросив до президії тієї зустрічі голів гуцульських товариств з Канади й ЗСА та почесних гостей: д-ра М. Лозу, інж. Р. Вергуна й Ю. Яремовича.

Незвичайно добре опрацьовану доповідь не тему „Гуцульщина в українській літературі” витолосив д-р М. Лоза.

Другу цікаву доповідь на тему „Спомини Гуцульщини”, базовану на писаннях Валентина Мороза, прочитав представник молодого покоління Ю. Яремович. Обох шановних доповідачів приявні на залі нагородили гучними оплесками.

Цю частину програми зустрічі коротким словом закінчив Д. Ткачук.

У год. 6-їй веч. відбулася товариська зустріч-вечеря, господарем якої був І. Барчук з Гамільтону.

За почесним столом заняли місця: М. Бельмега, Оля Бельмега, Ірина Вергун, о. А. Павлюк, д-р М. Лоза, Р. Слободян, В. Барчук, Славка Барчук, Д. Василащук, автор цих рядків та гості з Європи: Петро Кіщук, Алина Люлька й Марійка Бабійчук. Вечерю розпочав о. А. Павлюк молитвою та поблагословив страви.

В часі вечері М. Бельмега прочитав одержані привітання, а короткі промови сказали: Р. Слободян, В. Слободян (орг. ре-

ферент УСОГ-у) та інж. Р. Вергун, що в своєму слові вшанував, покійну вже, матір Валентина Мороза й інших терплячих українських матерів та запропонував провести збірку на дар любові для В. Мороза. Під кінець вечері Т. Опарик проспівав пісню „Рідна мати моя”. Вечерю закінчив о. А. Павлюк заінтонуванням пісні „Христос воскрес”, яку підхопили й проспівали усі присутні на залі.

Того ж дня, у год. 9-ї веч., у згаданій уже залі відбулась мистецька частина зустрічі-храму, в якій взяли участь:

1) Гуцульські музики в складі: Д. Сороханюк — скрипка і бубон, М. Павлюк — сопілка й Любка Гладій — цимбали.

2) Танцювальний ансамбль „Черемош” із Філядельфії у складі: Ляриса Стеблій, Маруся Голіней, Галія Стефурак, Славко Федорійчук, Мирон Касіян, Данило Білинський і Михайло Кострицький — усі в дуже гарних гуцульських одягах, творцем яких була Одокія Сороханюк. Хореограф — Д. Сороханюк.

3) Чол. квартет „Каравана” з Нью Джерзі, керівник Михайло Шкварко — та

4) Розвагова оркестра „Союзівка”.

Заповідачі програми — М. Бельмега та Ю. Гудимяк.

Програму знова розпочав грою на трембіті Славко Федорійчук. Після того хлопці й дівчата, при супроводі гуцульських музик, проспівали одну пісню, а хлопці протанцювали „Аркан”.

Чоловічий квартет „Каравана”, при добром фортепіяновому супроводі Дозі Сигіди, проспівав пісні: „Виє буря”, „Ой; горе тій чайщі”, „Любов”, два танга — „Сон” і „Червоні рожі” та гумористичну пісню „Гарем”. Танцювальна група виконала танці: „Гайдук”, „Щупак”, „Голубка” й „Дівочий танець”.

Незвичайно гарним був танець, виконаний під звуки пісні „Ой заграйте, музиченьки”.

Всі пісні й танці були виконані з великим відчуттям і своєю красою пригадали нам усім нашу дорогу Батьківщину. Захоплені глядачі нагороджували всіх виконавців довготривалими оплесками.

Після закінчення мистецької частини програми, під гарні звуки розвагової оркестри „Союзівка” гости забавлялися дале-

ко поза північ. Проведено рівнож льотерійну гру з гарними виграшами.

Треба згадати, що запропоновану інж. Р. Вергуном грошеву збірку на дар любови для В. Мороза провели Василь Слободян і Танасій Опарик та зібрали суму 330 доларів.

В неділю, 27-го травня, від год. 10-ої ранку продовжувалась товариські зустрічі, а в год. 11-ій перед полуднем, усі взяли участь у Богослуженні, яке відправив о. А. Павлюк. Після Богослуження була відправлена Панахида за померших гуцулів, в часі якої два гуцули держали гуцульську кресаню на хрещених топірцях.

Після обіду продовжувались розмови з приятелями та роблення знімок, що тривало до год. 3.30 по пол. У год. 4-ій — усі розіхалися до своїх місць замешкання.

Так закінчилась та мила зустріч гуцулів. Її організаторам та виконавцям мистецької частини програми треба висловити ширі слова признання.

На кінець, хочу згадати добрим словом управу й працівників оселі „Союзівка”, а саме: прибувші гості були розміщені по гарних і чистеньких кімнатах, з потрібним устаткуванням. Харчування було обильне й дуже смачне та проходило в гарно прикрашений їdalyni, а обслуга, над якою наглядала господиня Ерна Богдан — була незвичайно ввічлива й скора.

Одним словом, побут на „Союзівці” для всіх був дуже пріємним.

1979 р.

„УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ ОНТАРІО”

Під повищою назвою пройшла в суботу 7 липня на „Онтаріо Плейс” у Торонті незвичайно гарна імпреза з багатою та різноманітною програмою, яка складалась із виставок: української ноші, мальства, різьбарства, писанок, показу різних фільмів та добре уложеній мистецької програми.

„Український день” розпочався в год. 10.30 ранку відігранням канадського й українського славнів та піднесенням прапорів. Короткі привіти склали: д-р П. Глібович та представник керівництва „Онтаріо Плейс”.

Після того, в год. 11.15 перед полуднем, владика УКЦеркви Ізидор Борецький і владика УГПЦеркви Микола Дебрин, у сослуженні духовенства обох віровизнань, відслужили Архієрейський молебень, у часі якого співав вішаний хор з Оттави.

У мистецькій програмі, поділеній на три частини, брали участь оркестри, дитячі, чоловічі і мішані хори, дівочі квартети й квінтети та вокальні групи, ансамблі бандуристів під керівництвом своїх диригентів, солісти. Деякі з тих мистецьких одиниць прибули з далеких міст провінції Онтаріо.

Вечірню програму розпочав в год. 8.15 коротким словом д-р О. Рудзік. Після цього промовляли: д-р П. Глібович, Т. Веллс — міністер уряду Онтаріо, Д. Флінн — посадник місцевости Етобіко та Дж. Мексвелл — головний директор „Онтаріо Плейс”.

Міністер Т. Веллс сказав довigu промову, в якій дуже гарно й похвально висловився про українців.

Також посадник Д. Флінн і головний директор Дж. Мексвелл висловили похвалу для української спільноти, а багатицячні маси глядачів, між якими українці чисельно переважали, нагороджували промовців довготривалими оплесками.

Належить згадати й про те, що крім повищих діячів, у почеcній льожі були й інші високопоставлені особи українсько-

го роду, як от посли до провінційного парляменту та кол. міністер і посол до федерального парляменту Канади.

Після промов пройшла остання частина мистецької програми, виконавці якої захоплювали публіку своїми піснями, танцями та сольовими співами при супроводі фортепіану чи бандури.

Під кінець тієї частини програми, на внесок доповідача присутні глядачі проспівали „Многая літа” всім Іванам, бо це був день свь Івана Хрестителя. Після того, під звуки гарної оркестри, всі забавлялись аж поза північ.

Уся програма „Українського дня” була добре уложена й справно проведена, а виконавців поодиноких її точок захоплені глядачі нагороджували бурхливими оплесками.

Кожна частина програми мала свого заповідача, і так: у 1-ій частині була Ірина Цибульська, у 2-ій — Ярослав Волошук, а в 3-ій — С. Семчишин.

Слова призnanня треба висказати також Організаційному комітетові тієї імпозантної імпрези, яка своїм мистецьким і культурним рівнем причиниться, напевно, до утривалення тієї доброї слави, якою втішаються українці в цій країні.

Головою вищезгаданого комітету був д-р П. Глібович — голова Провінційної Ради КУК, а його заступником — д-р О. Рудзік, голова місцевого відділу КУК.

Дуже гарно й естетично виглядала книжечка-програма, в якій надруковані привіти наших владик із Торонта, премера Онтаріо В. Дейвіса, деяких послів до провінційного парляменту та посадників міст: Торонта, Гамільтону, Велланду, Віндзору, Ошави, Ст. Кетерінс, Тандер Бей і Лондону.

1979 р.

ЦІЛОДЕННА ШКОЛА ПРИ КАТЕДРІ СВ. ЙОСАФАТА В ТОРОНТО

Згадана повище школа розпочала свою працю, у власному новозбудованому приміщенні, в вересні 1961 року для дітей 1-6 клас і садочка. Як приватна школа вона не діставала жодної урядової допомоги. Кошти втримання і транспортації дітей автобусом — оплачували самі родичі. В 1962 році зорганізовано 7-му класю. В тому ж році, на інтервенцію опікуна школи о. мітрапата Василя Філевича, Управа Метрополітальних Сепаратних Шкіл перебрала школу під свою відповідальність. Школа мала тоді 300 учнів. На третьому році існування відкрито 8-му класу.

Від самого початку існування, в приміщеннях Цілоденної школи проходило навчання у Рідній Школі, а від 1966 року — на Курсах Українознавства, за програмами, які видали. Світові Координаційні Виховні Ради для Рідних Шкіл і Курсів Українознавства.

Завданням Цілоденної школи при катедрі, св. Йосафата було і є: під проводом своїх українських учителів і під опікою наших духовних отців виховати свідомих дочок і синів українського народу та добрих громадян прибраної батьківщини — Канади. Далішим завданням цієї школи є приготувати молоде покоління до перебрання у свої руки керми всього релігійно-духового, національного й політичного життя та усвідомити своїх співгромадян, неукраїнського походження, про свою поневолену Батьківщину-Україну й тим причинитись до її визволення.

Свої завдання Цілоденна школа виконує дуже добре, що принесло їй велике признання, не тільки української громади Торонта, але й Шкільної Ради, яка зачислиє цю школу до найкращих, якими вона управляє.

Про високий стан навчання у цій школі свідчать такі фак-

ти: в днях 15-24 лютого й 8. Березня 1979 р. відбувся конкурс для учнів Сепаратних Шкіл Торонта, в якому взяли участь понад десять тисяч учнів із 185-ти шкіл. У висліді того конкурсу, учні Цілоденної школи при катедрі св. Йосафата здобули такі нагороди з математично-природничих предметів: три перші — з хемії, біології і фізики; другу й третю — з хемії. Найкращі проекти опрацювали три учні цієї ж школи.

5 квітня 1979 р. у 4-ій дільниці відбулися змагання у публичних виступах, у часі яких учні з 30-ти шкіл Торонта виголошували самостійно опрацьовані промови на різні теми. В кінцевому висліді, й тут, учениця Цілоденної Школи здобула першу нагороду.

В днях 23-25. травня 1979 р. у приміщеннях Дівочої Академії у Анкастер, відбувся „Фестиваль живого слова”, влаштований Комісією Шкільництва. В цьому фестивалі учні Цілоденної школи здобули 4 перші й 2 другі нагороди.

До тих успіхів Цілоденної школи причинились: велика праця її творця опікуна о. мітрапата В. Філевича, нинішнього опікуна о. д-ра Романа Даниляка, віддана праця директорів, учителів та адміністраційної секretарки й тісна співпраця Батьківських комітетів і родичів.

Треба згадати, що при школі існують: хор учнів, що виступає і на деяких важливих імпрезах у Торонті й брав участь у згаданому „фестивалі живого слова”; два дитячі садочки та „Мистецька світличка” в якій учні навчаються різних ручних робіт, як: вишивання, ткання, мережання, гачкування та інш.

В минулому шкільному році в згаданій школі було біля 300 учнів. В „Рідній школі” й на Курсах Українознавства було біля 100 учнів.

1979 р.

ПРИЄМНА ПОДІЯ

5 вересня у год. 7-їй веч. у церковній залі катедри св. Йо-сафата в Торонті відбувся „Музичний вечір” із гарною і добре виконаною програмою, у яку ввійшли класичні й народні тво-ри. Виконавцями програми були: Ліда Базилевич — молода й талановита скрипалька, яку добре підготував професор музики Марко Ільчук, та Оксана Макогон — молода співачка з дуже гарним меццосопраном. Програму заповідала Людмила Дор-ковська — градунтка музичного факультету університету в Лондоні, Онт.

Програму розпочала Ліда Базилевич та з добрим відчуттям відограла на скрипці твір Ф. Щуберта, „Аве Марія” і сонату Г. Тартіні з частинами: 1) Ададжіо, 2) Нон тропо престо, 3) Лярго й 5) Алегро коммодо.

Оксана Макогон проспівала добре по-італійськи дві пісні: „О, Цессате ді плягармо” А. Скарлєтті, „Каватіне” В. Моцарта; та дві пісні по-українськи: „Гей, га...” — Б. Весоловського, й „Приплинь, приплинь” — аріо з опери „Запорожець за Дуна-ем” С. Гулака-Артемовського.

Після того, Ліда Базилевич відограла „Фантазію на українські теми” — композицію проф. Марка Ільчука, присвячену патріярхові Йосифові Сліпому.

Коротку перерву використав п. Базилевич, щоб привітати гостей, між якими були: о. В. Шараневич і о. В. Барабаш — із парафії св. Йоасафата; Оленка Глібович, невтомна діячка на во-кальному полі й керівник дівочого квартету „Верховина”; Вар-геші, професор музики в „Ранимід коліджіт інституті” та ди-ригент двох оркестр того ж Інституту, в яких грає на скриці Ліда Базилевич, та п-і Гарс, учителька гри на фортепіяні, уч-ницею якої також є Ліда Базилевич.

У дальшій частині вечора Ліда Базилевич відограла два твори П. Сарасате: „Еспанський танець” та „Циганська любов”. Заповідачка Л. Дорковська пояснила останній твір, що він віddзеркалює чуття пристрасної любові ревнощів, розчару-

вання, жалю і скарги душі, та, вкінці — невимовного щастя, переданого веселим закінченням цього класичного твору.

Захоплені гості оплесками „примусили” молоден'ку скрипальку повторити другу частину того твору.

Фортепіановий супровід вела Стефа Жовнір-Клос. На жаль, супровід той у деяких місцях — був заголосний.

Слово похвали й признання організаторам вечора, Ліді Базилевич і Оксані Макогон, висказав о. В. Шараневич, а приявні підтвердили сказане своїми оплесками, а один хлопчина передав Ліді гарну китицю рож.

Належить сказати дещо про молодих виконавців програми:

Ліда Базилевич є студенткою 5-го Курсу українознавства при катедрі св. Йосафата, студієє дальше гру на скрипці у проф. Марка Ільчuka та гру на фортепіані.

Оксана Макогон є співачкою згаданого вище дівочого квартету „Верховина”.

Нехай Господь Бог і надальше допомагає їм у їхній важливій праці!

1979 р.

КОНЦЕРТ МАНДАЛІНОВОЇ ОРКЕСТРИ „ВЕСЕЛКА”

З нагоди „Року Дитини”, під патронатом місцевого Відділу КУК та при адміністраційній допомозі керівника „Української щоденної радіопрограми”, в неділю, 30-го вересня 1979 року, в год. 2.30 по полуздні, в залі „Секондари Скул” при вул. Ленсдавн в Торонті, відбувся дуже гарний концерт молодіжної мандолінової оркестри „Веселка” із ЗСА, керівником якої є, відомий українській громаді, знавець музичного й вокального діла — Кирило Цепенда.

Програма, яку збагатили своїм гарним співом Христя Липецька — меццо-сопран, та Микола Маскулка — баритон, пройшла з таким порядком:

Гостей привітала Дарця Скубяк, а вела програму — Зірка Ніньовська.

Згадана оркестра виконала „Вязанку українських пісень”: „Гей там на горі січ іде” — народня мельодія, „Ми йдем вперед” — муз. Б. Лепкого, „Зажурились галичанки” — муз. Р. Купчинського, „Як стрільці йшли з України” — муз. Р. Купчинського, „Машеруоть добровольці” — муз Р. Купчинського. Збірну декламацію „Україна” — дуже добре виконали: Леся Бачинська, Андрійка Леськів і Анна Марків. Оркестра з добрим відчуттям виконала народні мельодії: „Ой звідси гора, звідти другая” та „Ой дівчино шумить гай”. Баритон Микола Маскулка, при супроводі оркестри „Веселка” проспівав, „Човен по воді” — народна мельодія, „Човен хитається” — слова і музика Р. Купчинського, та „Верховино, світку ти наш” — народня мельодія. Христина Липецька, при супроводі тієї ж оркестри, пропівала: „Така її доля” — слова Тараса Шевченка, народня мельодія, „Місяць на небі” — музика Ф. Надененко. Першу частину програми закінчили дуетом Христина Липецька й Микола Маскулка які при супроводі оркестри проспівали дуже гарно „Карпати” („Де писаний камінь”) — муз. І. Шамо.

Після короткої перерви, були виконані такі точки:

Христина Липецька, при фортепіановому супроводі проф. З. Лавришина, незвичайно гарно проспівала: „Ангел ночі” — муз. Гулак-Артемовського, „Летять ніби чайки” — муз. Ю. Рожавської та „Жита” — муз. А. Гнатишина. Андрійка Леськів, при супроводі оркестри, виконала гарно мельодекламацію „Стойть явір над водою”. Микола Маскулка, при супроводі оркестри, виконав жартівливі пісні „Горобці” та „З сиром пироги”.

Всіх виконавців поодиноких точок програми присутні на залі нагороджували щирими й довготривалими оплесками.

Той незабутній концерт закінчено піснею, на слова Григорія Сковороди — „Де згода в семействі”, яку при супроводі оркестри, проспівали Христина Липецька, Микола Маскулка, диригент Кирило Цепенда та всі приявні на залі.

Прощальне слово сказала Дарія Скубяк і диригент Кирило Цепенда.

Від приявних на залі, виконавцям концерту подякувала Олена Глібович, а дві дівчинки піднесли кіш розкішних квітів. Диригент Цепенда передав ті квіти Христині Липецькій, а п.

Липецька передала по одній рожі п. Цепенді й М. Маскулці, на що приявні погодились оплесками.

На закінчення хочу сказати ще кілька слів про оркестру „Веселка”.

Ця унікальна мистецька одиниця, у складі якої під нинішню пору є 25 дівчат і 15 хлопців у віці до 16-ти років працює уже понад три роки, й, навіть, награла платівку, яку можна купити в Торонті, в крамницях „Арка” при вул. Квін, і „Вест Арка” при вул. Блюр.

Якщо взяти під увагу те, що молоденькі члени тієї оркестри живуть не в одному місті, а в кількох місцевостях — треба подивляти їхню охоту до тієї нелегкої праці, як рівно ж висказати щире признання їхнім родичам та мистецькому керівникові — п. К. Цепенді.

Нехай Господь Бог і надальше допомагає Вам у тій праці.

1979

ОБРАЗОТВОРЧА ВИСТАВКА

Згадана виставка мистця маляра Ярослава Плавюка з Чікага, відбулась у днях 14-27-го жовтня у галерії Канадійсько-Української Мистецької Фундації у Торонті, при вул. Блюр ч. 2218А.

Виставку відкрив п. М. Шафранюк та запросив до слова генерального секретаря СКВУ інж. Василя Безхлібника, який у ядерних словах наголосив значення українського мистецтва, безпощадно нищеного в Україні московсько-большевицьким окупантами, та побажав мистцеві Я. Плавюкові дальших успіхів.

Виставка охопила 42 олійні образи, які відзначались знаменою гармонією кольорів. Назви образів були: Гірська річка, Зима, Село, Повінь, Осінні квіти, На передодні весни, Море; Казка, Ранок, Підгір'я, Озеро, Схід сонця, Водопад, Квіти сонця, Похилі верби, Карпати, Діброва, Пільні квіти, Маки, Ставок заснув, Човни, Квіти, Дисидент, Концтабір, Полонина, Черемош, Дебри, Весна, Пристань, Буря, Осінь в Карпатах, Зівяли соняшники. Були рівно ж: 4 абстрактні образи, 5 краєвидів та 2 — із темою „Віскансен”.

Виставку оглянуло багато глядачів, між ними й ген. П. Григоренко.

Із виставлених продано 19 образів.

В часі виступу на Українській телевізійній програмі в Торонті, мистець Ярослав Плавюк пояснив глядачам спосіб праці, добір тем та кольорів.

Це була 8-ма з черги виставка Ярослава Плавюка. Заплановані є виставки: в Дітройті, Отаві й Едмонтоні.

Бажаємо мистецтву Я. Плавюкові й дальших успіхів у його праці.

1979 р.

ТЕАТРАЛЬНИЙ ФЕСТИВАЛЬ У ТОРОНТІ

Від 26 жовтня до 18 листопада 1978 р. у Торонті відбудеться театральний фестиваль, у якому візьмуть участь деякі хори та драматичні гуртки різних етнічних груп.

Фестиваль цей розпочне дівочий хор „Веснівка” 26 жовтня, а закінчить український драматичний ансамбль „Заграва” відігранням комедії Івана Тобілевича на чотири дії „Суєта” в залі Ст. Лоренц Сентер 18 листопада ц. р. о год. 8-ї веч. Режисер — Юрій Бельський.

Події п'єси проходять у 1800-их роках в Україні, тоді — складовій частині московської імперії. Темою п'єси автор вибрав відступництво деяких українців від усього, що українське. Він гостро й дотепно висміває членів тодішньої інтелігенції, які „...попавши в полон кар'єристських прағнень, — відірвались від народу”.

Такі моральні відступники траплялись і серед наших селян, які, намагаючись вивести своїх дітей у „панів”, захопились тією „житейською суетою”.

Устами однієї з дійових осіб автор нещадно картає відступників від народної моралі. „Нема гірше — каже та дійова особа, — як чоловік, зіпсований життям і оточенням, втратить розум: в голові замакітиться і він ходить у тьмі та стукається лобом то об той, то об другий чужий одвірок”.

У п'есі „Суєта” знаходимо багато змосковщених слів та змосковщених імен, як: Наташа, Міша, Ванька й ін.

Усім нам відомо, що й у сьогоднішній Україні проходить посиленій курс русифікації та нищення всього, що українське.

На жаль, аналогічний процес проходить і серед українців у Канаді. Тут, уже без жодного тиску „згори”, а зовсім добро-вільно, до нашої мови вміщують англійські слова, а між іменами знаходимо: Мері, Еллен, Джін, Майк, Джан, Террі та інші.

Тому згадана п'еса дуже актуальна і українці зможуть подивитися на неї 18 листопада. Надіємось, що прибудуть вони масово.

Дівочому хорові „Веснівка” та драматичному ансамблеві „Заграва” бажаємо, щоб їхні виступи на згаданому фестивалі були новим успіхом нашої культури.

1979 р.

ПРОПАМ'ЯТНИЙ ДЕНЬ СЕНЬЙОРІВ

У неділю, 21 жовтня 1979 р. в год. 3-ій по пол., у залі Української православної громади на вул. Бетирст ч. 404 у Торонті, з дуже гарною програмою пройшов „День українських сенійорів”, що його влаштував „Міжклубний комітет українських сенійорів”, головою якого є інж. В. Вацик.

Програму дня провадив інж. Вацик гарним словом до гостей, яке закінчив зверненням, щоб не забувати про те, що „становище нашого народу на рідних землях — важко загрожене, передусім з огляду на політичний гніт і посилену русифікацію. Тут у Канаді та в усій діаспорі — нам загрожує асиміляція і розклад морального життя нашої молоді внаслідок модерних, т. зв. ліберальних гасел нашої епохи.

Тому баймо в дзвін тривоги й будьмо трубадурами нашої молоді. В такій складній і небезпечній ситуації нашим сенійорам не можна бездільно відпочивати. У Рокі дитини постановім виконати один малий, але важливий проект для добра наших дітей, нашої молоді й нашого народу. Гаслом цього проек-

ту хай буде: „Рятуймо нашу мову”! Тому проведім у життя такі три точки:

1) В українських домах—розмовляти лише українською мовою.

2) В домах, де є діти, проводім кожного вечора голосне читання українських дитячих і для молоді книжок.

3) Обдаруймо кожну дитину дитячим журналом „Веселка” та бодай 4-ма українськими книжечками в рік.

Це неведикій видаток, а користь може бути велика.

„Вельмишановні сеньйори! Будьмо й далі активними в наших громадських, культурних, церковних і політичних установах, організуймось у клубах та творім силу українських сеньйорів!”

Дальше ведення програми інж. Вацік передав п. Б. Бігусові, який попросив о. протоієрея Овчаренка провести молитву й поблагословити страви.

Після того пройшла вечеря, яку приготовили пані, членкині „Клубу сеньйорів”, під проводом п-ї Іванни Моклович. Вони теж справно обслуговували гостей при столах, а гостей зібралось понад 20 осіб.

Після вечері господар дня п. Бігус представив гостей за головним столом та відбулося вручення грамот заслуженим членам „Клубів українських сеньйорів”. Інж. Вацік читав прізвища відзначених осіб, а п-ї М. Спольська — голова „Суспільної Служби” та д-р О. Рудзік — голова місц. відділу КУК у Торонті, передавали грамоти для 68 осіб.

У мистецькій частині ансамбль бандуристів ім. Гр. Хоткевича з Торонта, у складі 5-ох дівчат і 3-ох хлопців під керівництвом п-ї В. Родак заграв на бандурах 4 пісні, а далі інші дві, „По той бік гора” і „Пісню про Бондарівну”, дуже приємно прослівав при супроводі бандур.

Приявні нагородили їх ширими оплесками, а п-ї В. Кемпе піднесла їм китицю квітів.

Далішу точку програми виконала п-а Ліда Базилевич, яку представив господар дня, згадуючи при тому, що молоденка скрипалька вже мала свій самостійний концерт. Вона відограла твір проф. М. Ільчука „Фантазія на українські теми” та твір П. Сарасате — „Циганська любов”. Дуже добрий фортепіянний супровід дала п-ї А. Березовська-Раделицька. Слухачі нагорюю-

дили їх рясними оплесками, а п-і В. Кемпе вручила теж їм китто квітів.

Цю частину програми збагатили: п. В. Ковч, що розвеселив слухачів жартами, та п. Курилів — проказанням кількох віршів. Той гарний вечір закінчив голова клубу „Бесіда” п. Фіськевич закликом — вступати в його члени.

Під кінець коротке слово мав п. Я. Чумак, згадавши, що цей вечір був дуже рагний та подякував інж. Вацикові за пророблену працю.

Той удалий день закінчив інженер Вацик подякою господареві дня п. Б. Бігусові. Після того відбулася забава з танцями.

Так пройшла і закінчилася ця вдала зустріч наших сеньйорів.

1979 р.

З ДІЯЛЬНОСТИ УКРАЇНСЬКОГО СВІТОВОГО ОБ'ЄДНАННЯ ГУЦУЛІВ

В суботу, 16 лютого 1980 р., в домі С. Трутяка в Торонті відбулися 3-ті сходини УСОГ, у яких взяли участь: М. Бельмега — голова УСОГ, М. Мочерняк, С. Горганюк — усі з Бофало, ЗСА; В. Слободян — орг. референт того товариства — з міста Трой, ЗСА; М. Ковків — голова Гуц. т-ва „Прут”, В. Барчук — секретар цього т-ва, М. Кравчук — керівник оркестри „Троїсті музики” — всі з Гамільтону; С. Трутяк — заст. голови УСОГ, М. Бойчук — голова Гуц. т-ва ім. М. Черемшини в Торонті, Василина Петришин — секретар того ж товариства, Р. Геник-Бerezовський, д-р Богдан Трофим-Тарновецький — усі з Торонта. Запрошені гості: Ігнат Павличко — голова Гуц. т-ва ім. Юрія Переможця з Торонта, що є членом „Конференції Гуцульських Товариств Америки й Канади”, та С. Бакай — із Ошави.

Сходини відкрив голова УСОГ М. Бельмега, привітав усіх присутніх. Він і проводив сходинами, а секретарювала Василина Петришин.

Представники обох згаданих гуцульських товариств заявилися за негайним створенням організаційного комітету для по-

лагодження спірних питань та для скликання зборів для злукі обох товариств у одне.

Закриваючи сходини, М. Бельмега подякував усім присутнім за їхню участь і висловлені корисні пропозиції для полагодження розбіжностей.

Користаючи з нагоди, слід згадати про працю Гуцульського товариства ім. М. Черемшини в Торонті.

26-27 травня ц. р. члени товариства брали участь у „Гуцульському храмі” на оселі „Веселка”, ЗСА.

26-30 червня — у Торонті проходила розвагова імпреза „Каравана”. В павільйоні „Коломия” члени товариства зорганізували станок із гуцульськими мистецькими виробами та обслуговували його.

30 червня деякі члени цього товариства брали участь у 4-му з'їзді земляків Станиславівщини, що відбувся в Торонті.

4-5 серпня зорганізовано станок із гуцульськими мистецькими виробами на фестивалі „Веселка” на оселі „Київ” біля Торонта.

У серпні члени цього товариства виступали два рази на українській телевізійній програмі в Торонті.

1-2 вересня зорганізовано станок із гуцульськими мистецькими виробами на „Українському фестивалі” на оселі „Льореляй” у місцевості Гамбург, Н. Й., ЗСА.

8 жовтня, на зустрічі українського громадянства з проф. Валентином Морозом у Торонті С. Трутяк передав гостеві різьблений альбом.

21-22 жовтня на базарі при церкві св. Петра й Павла у Скарборо знову зорганізовано станок із гуцульськими мистецькими виробами.

27 жовтня, у залі Українського Дому на вул. Крісті в Торонті, відбулася „Гуцульська забава”, зорганізована згаданим товариством. Буфет приготовило жіночтво під проводом пань Дрогобицької та Марії Червінської. При касі була Ярослава Іванчук. Гуцульський киптар на розигру зробив і подарував Р. Дрогобицький.

До танців пригравала гуцульська оркестра під керівництвом М. Кравчука, що грав на скрипці. На інших інструментах грали: Ілько Федорчук — на сопілці, В. Михайлюк і Р. Ковків — на цимбалах.

Гостей вітав грою на трембіті В. Соловчук.

Крім участі в розвагових імпрезах, деякі члени цього товариства взяли участь і в дуже сумній події — у листопаді м. р. були на похороні відомого супільного діяча св. п. д-ра Миколи Остафійчука в Ошаві.

Всі згадані культурні й розвагові імпрези причинилися до поширення і закріплення серед чужинців доброї слави та відомостей про культурні надбання дорогої нам Гуцульщини, нероздільної частини нашої поневоленої Батьківщини-України.

1980 р.

ВДАЛА „ВЕСНЯНА ЗАБАВА”

Заходом „Українського Світового Обеднання Гуцулів” — Відділ Торонто — в суботу, 12-го квітня 1980 р. в год. 8-ї веч., в залі Українського Дому при вул. Крісті, ч. 83-85, відбулася незвичайно успішна „Весняна забава”, до якої дуже гарно пригравала оркестра „Сини степів”. Керівником цієї оркестри є Тарас Дідух, який розпочав забаву гарним привітом.

При міліх звуках тієї оркестри та при гарному приспіві її членів, гості добре забавлялись аж далеко поза північ.

Незвичайно радісним явищем була численна присутність нашої дорогої молоді, що заняла багато місць при столах і прекрасно забавлялась.

В часі забави пройшла льотерійна розігра виграшів. Десь, біля півночі, Василина Петришин проголосила прізвища осіб, що виграли: п-ні Е. Меличевська — гуцульський киптар, п-ні Л. Сосідко — торт і п-ні М. Когут — фляшку горілки.

До успішного пробігу згаданої забави, своєю відданою працею, причинились: Василина Петришин, Гаяля Трутяк, Марія Червінська, Ярослава Іванчук і Р. Трутяк, що підготовили все потрібне, стояли при касі й входових дверях та обслуговували гостей. За це їм усім треба висловити шире признання.

Користаючи з нагоди, хочу пригадати Вельмишановним читачом, що заходом згаданого повище УСОГ, в днях 24-25-го травня ц. р. на оселі „Верховина” в Глен Спей, ЗСА, відбудеть-

ся „Гуцульський храм” із добірною мистецькою і розваговою програмою.

Головною точкою того храму буде зустріч з Валентином Морозом, який, як відомо, є дуже доброї думки про Гуцулів, що й висловив у своїх творах, так: у його книжці „Есеї, листи й документи”, між іншим, є написане:

„Ніде в Україні інстинкт самозбереження не розвинутий так, як у Гуцулів. Може, саме ним зумовлюється гуцульський характер: гордий, недовірливий до чужого, а найперше — незалежний”. І даліше:

„... тільки Гуцульщину кордони не розбили. Живучи віками у трьох державах — Румунії, Польщі, Угорщині — Гуцули міцно үсвідомлювали свою гуцульську спільноту.” І даліше:

„Навіть у народів, доля яких складалася щасливіше, ніж наша, небагато є таких незабруднених джерел, бастіонів з таким могутнім інстинктом Опору, як Космач...”

„... Ну а сам Космач — унікально обдароване село, рідкісний спалах талановитості. Якась дивовижна концентрація талантів, — дивовижна навіть для Гуцульщини, такої щедрої на них! Найкращі писанки — космацькі, найкращі вишивки — космацькі...” І даліше:

„Я повернувся ще раз у ці гори — набиратися сил, вчитись опору, пізнавати себе, шукати відповіді на питання: „Хто еси?”

Можна було б ще більше цитувати гарних висловів Валентина Мороза про Гуцулів і Гуцульщину, але на це в цій скромній статті, на жаль, немає місця.

Тому Гуцули й не-Гуцули — приїжджайте на зустріч із нескореним сином України — Валентином Морозом.

До побачення на оселі „Верховина”!

1980 р.

ЧВЕРТЬСТОРИЧЧЯ НА СЛУЖБІ МЕЛЬПОМЕНИ

В минулому, 1979 році, відомий українській громаді Канади й ЗСА, театральний ансамбль „Заграва” з Торонта, відсвяткував свій ювілей 25-тирічної праці на театральній ниві — виставленням побутової песи І. Тобілевича „Суєта”, яка має великих виховні вартості — моральну та національно-ідеологічну. Тема песи — праця і співжиття родичів та дітей — є дуже актуальнюю і нині.

„Суєта” була вже виставлена в деяких містах Канади й ЗСА, з того в самому Торонті — 5 разів. Автор цих рядків наслоджувався нею чотири рази. Те саме можна сказати й про інших глядачів, які приходили на вистави декілька разів.

Режисер „Заграви” Юрій Бельський та адміністрація подбали про те, що в песі передано щирий кольорит, стиль та красу строїв українського села та хатнього устаткування а гра артисток і артистів — була на високому мистецькому рівні.

Незвичайно радісним явищем була велика участь молоді у відтворені поодиноких ролях (у тому й 12-тирічний хлопчина). Всі вони відиграли свої ролі дуже гарно й з великим одушевленням.

Тут заситую слова автора (опх) гарної статті, що була надрукована в тижневику „Наша Мета” в Торонті з датою 20. листопада 1979 р. під заголовком „Великий успіх „Суєти”, в якій, між іншим, було сказано:

„... Яке воно підбадьорююче для всіх тих слабодухів і невіруючих, що — мовляв — молодь, яка росте на чужині, серед чужого довкілля і вчиться у чужомовних школах, не може володіти якслід рідною мовою! Хто любить свій народ, свою Церкву, хто любить країну своїх батьків, її культуру і велике історичне минуле, той ніколи не забуде за те, що для того, щоб залишитись Українцем, треба конечно, хоч і далеко від своєї

Батьківщини, вміти говорити своєю рідною мовою так, як говорили ті молоді, що в неділю 18. листопада 1979 року, виступали як актори у драматичній грі „Суєта”, як члени Українського Театрального Ансамблю „Заграва”.

Автор (М. С-юк) іншої похвальної статті, яка з'явилась у тижневику „Гомін України” в Торонті дня 5. березня 1980 р., під заголовком: „Чікаго вітало „Заграву”, між іншим, сказав:

„... Наші артисти-загравісти вже повних 25 років безперервно будують українську громаду та насолоджують тисячні маси глядачів високомистецькими постановками театральних вистав. 25 років — це довгий і творчий шлях праці, вивчення ролей, це постійні поїздки по Канаді й Америці, це несення у громаду рідного слова, пісні, танку, це висококультурне зображення нашої громади”.

З повищем висказаними думками обох шановних авторів — вповні погоджується і автор цих рядків, бо свою невтомною працею управа й усі члени театрального ансамблю „Заграва” поширяють і утривають наші культурні надбання а чужинцям показують — „...хто ми, і чиї ми діти”.

Щастя Вам, Боже, у Вашій важливій праці!

1980 р.

ГУЦУЛЬСЬКИЙ ХРАМ

Заходом „Українського Світового об'єднання гуцулів” 24-25 травня 1980 р., на оселі „Верховина” в Глен Спей, ЗСА, відбувся Гуцульський храм св. Юрія із дуже гарною програмою.

Храм розпочався у суботу в год. 3-й по пол. грою-закликом трембіти. Після того, в гарній залі відбулися збори УСОГ з участю декілька десяток гостей, велика частина яких була в гарних гуцульських одягах. Між ними були: голови поодиноких гуцульських товариств — членів УСОГ: Дмитро Ткачук — Філядельфія, Михайло Мочерняк — Бофало, Танасій Опарик — Нью-Йорк, Михайло Ковків — Гамільтон і Степан Трутяк — в заступстві перешкодженого В. Бойчука з Торонто.

За головним столом зайняли місця: Михайло Бельмега — голова УСОГ, почесний гість Валентин Мороз, д-р Михайло Лоза, Василина Петришин — секретар Обєднання, д-р Любомира Подок-Клофас, д-р Святослав Клофас та автор цих рядків. Збори відкрив М. Бельмега привітанням почесного гостя і всіх приятливих та проказав молитву „Отче наш” і заінтонував пісню „Верховино, світку ти наш”, яку підхопили й проспівали всі присутні.

В ході програми, Акація Бельмега виголосила реферат на нему „Життєвий шлях Валентина Мороза та його літературна й наукова діяльність” і прочитала уривки з „Останнього слова”.

Після того, присутні прослухали магнітофонний запис деяких творів мистця живого слова Юліана Геник-Березовського.

В дальшому ході нарад М. Бельмега зложив обширний звіт із діяльності УСОГ у ЗСА й Канаді, як також і про своє перебування в Англії. Про деякі справи звітувала Василина Петришин. В дискусії над звітами забирали голос деякі присутні гости.

Під кінець зборів рішено робити посилені заходи в справі звільнення із советської неволі о. В. Романюка.

Збори закінчив М. Бельмега коротким словом із повідомленням про дальший хід теї зустрічі.

О год. 6-їй веч. відбулася спільна вечеря, господарем якої був В. Слободян. За головним столом сиділи: о. парох Б. Скасків із паніматкою, проф. Валентин Мороз, М. Бельмега, д-р Р. Барановський, д-р М. Лоза, д-р М. Малецький — редактор журналу „Вісті комбатанта”, І. Олексин — голова УБСоюзу, І. Смолій — редактор тижневика „Народна воля” д-р Л. Подюк-Клюфас, д-р С. Клюфас, В. Петришин та автор цих рядків.

Господар вечора привітав гостей та попросив Василину Петришин прочитати привіти, які надіслали: владика Кир Ізidor Борецький з Торонто, управа т-ва „Гуцульщина” із Англії, управа СУМ у Бофало, а усні привіти зложили: д-р Р. Барановський — від УККА та І. Олексин — від УБСоюзу в ЗСА.

Зaproшений до слова проф. Валентин Мороз сказав глибоку змістом промову, та висловив гарні думки про гуцулів, які присутні вислухали з великою увагою.

Після вечері, в іншій залі, пройшла незвичайно гарна мистецька програма зустрічі, виконавцями якої були: Вокальний чоловічий квартет „Каравана”, який, при доброму фортепіяновому супроводі Дозі Сигіди проспівав дуже гарно декілька пісень; танцювальні гуртки: „Черемош” — із Філадельфії, „Зорепад” — із Нью-Йорку й танцюристи з Олбані — з великим захопленням виконали декілька гарних танців. Приграла їм на акордеоні Надя Семчук.

Аранжерами програми були — Ю. Гудимяк і М. Луців.

Приємний вечір закінчився танцювальною забавою. Під темпераментні звуки об'єднаних гуцульських троїстих музик і оркестри оселі „Верховина” та при гарних приспівах Явдохи Сороханюк, Дмитра Ткачука й інших, забава протягнулась майже до ранку.

В неділю, о год. 11-їй перед пол., у гарній місцевій церкві св. Володимира, о. О. Денищук відправив Богослуження. Обов'язки дяків виконали гуцули — Т. Опарик і В. Слободян при піддергці всіх присутніх у церкві.

Після Богослуження о. парох Б. Скасків, при солуженні о. О. Денищука, відправив панахиду за померлих гуцулів, у часі якої два гуцули держали кресаню на охрещеніх топірцях.

Після панахиди, всі учасники Гуцульського храму зробили спільний знімок з проф. В. Морозом.

Збіг обставин уложився так, в тому самому часі, на оселі „Верховина” проходили Зеленосявточні поминки для вшанування пам'яті борців, що загинули в боротьбі за волю України. Організаторами тих поминок були українські й українсько-американські комбатантські організації.

У тому часі там відбувались наради Головної управи Братства кол. вояків 1-тої дивізії УНА, завдяки чому, в поминках взяли участь представники з Канади й ЗСА.

Після Богослужіння, біля символічної могили-пам'ятника поляглих за волю нашої поневоленої Батьківщини, о. парох Б. Скасків, при сослуженні о. архіпресвітера Сергія К. Пастухова й о. О. Денищука відправив панахиду, в якій, крім членів згаданих комбатантських організацій із своїми прапорами взяли участь і члени Українського Світового об'єднання гуцулів у гарних гуцульських одягах. Поминальне слово сказав голова УБСоюзу Іван Олексин.

Після панахиди, під звуки трембіти й пострілів із рушниць, представники комбатантів та М. Бельмега й С. Трутях — від гуцулів, зложили вінки під хрестом на могилі. Ту зворушили маніфестацію закінчено відспіванням пісні „Видиш, брате мій”...

Закінчивши ту сумну церемонію, комбатанти й гуцули, під розгорнутими прапорами й із стрілецькою піснею на устах — відійшли на площу перед пам'ятником Івана Франка, а звідси розійшлися до своїх приміщень.

В часі спільногого обіду, представники Комбатантів сиділи при одному столі, до якого запросили й голову УСОГ — М. Бельмегу, рівно ж кол. вояка 1-ої Дивізії УНА, що сказав привітальну промову, в якій згадав і про те, що, згідно із статистичними даними, в часі організування 1-ої Дивізії УНА — найбільше добровольців до неї зголосилося із Коломийської округи, тобто — Гуцулів.

Після обіду і дозвілля, всі учасники Гуцульського храму почали роз'їжджатися до місць свого замешкання. Так закінчилася та, незвичайно гарна, зустріч.

Своєю гідною участю у Зеленосявточних поминках на „Верховині” Українське Світове Обєднання Гуцулів скріпило добру славу Гуцульщини.

1980 р.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ ГРАДУАНТІВ У ТОРОНТО

В суботу 17-го травня увечері, у просторій залі готелю „Голідей Інн” на вул. Діксон Рд. відбувся Баль градуантів Курсів українознавства при катедрі св. Йосафата, в якому взяло участь понад 200 запрошеніх гостей.

При вході в залю гостей вітали п. Потічний і п-і Баган.

За головним столом зайняли місця: настоятель парафії св. Йосафата о. д-р Роман Даниляк, голова Іспитової комісії проф. Торонтського університету д-р М. Павлук із нареченою, директор Курсів Р. Кекіс, учителі — М. Трофим-Тарновецька, М. Шумелда з дружиною і Я. Кохан з дружиною та д-р Б. Трофим-Тарновецький.

Господар вечора Я. Кохан привітав усіх присутніх, представив гостей за головним столом та викликав поазбуочно градуантів, які під звуки оркестри ввійшли в залю зі своїми ескортами та зайняли місця при своїх столах. Усі вони були в гарних вечірніх одягах. Були це: Іванка Баган, Лідія Базилевич, Ірина Гавришин, Петро Гнайда, Надія Дендерис, Василь Думан, Христина Заплітна, Марта Заплітна, Оксана Зінкевич, Галина Кандюк, Анна Кришталович, Тарас Любинський, Наталія Патроняк, Ірина Пелющак, Богдан Потічний, Анна Сирко, Ірина Чеканська й Роман Шараневич. Приявні гості привітали їх щирими оплесками.

Програму вечора розпочала градуантка Лідія Базилевич, що при фортепіановому супроводі п-ні Стефи Жовнір-Клос незвичайно добре виконала на скрипці два сантиментальні твори, транскрипції проф. Ільчuka: Дует Оксани й Андрія із опери „Запорожець за Дунаєм” та класичний твір Сарасате — „Циганська любов”, за що слухачі нагородили її довготривалими оплесками, а від організаторів вечора молоденька скрипалька одержала китицю гарних червоних троянд.

Після того гарного вступу, господар вечора Я. Кохан по-

просив о. д-ра Р. Даниляка провести молитву перед вечерею.

В часі споживання смачних страв, гості насолоджувалися милозвучністю оркестри та приспівом деяких її членів.

Після вечері пройшла найважливіша точка того вечора — видання дипломів градуантам, що відбулось дуже вроочно, і так: о. д-р Р. Данилях, голова Іспитової комісії, директор і вчителі Курсів. Директор Р. Кекіс викликав градуантів, які підходили й одержували гарні шкіряні течки з дипломами, що їх вручав їм проф. д-р М. Павлюк; учителька М. Трофим-Тарновецька передала всім книжечки Св. Письма, а пані з Батьківського комітету вручили їм знімки з табльо, срібні тризуби і троянди.

Директор Курсів і вчителі одержали від градуантів і від Батьківського комітету гарні подарунки.

Після роздачі дипломів о. д-р Р. Даниляк, проф. М. Павлюк, директор Р. Кекіс та учителька М. Трофим-Тарновецька сказали дуже короткі промови, в яких побажали градуантам усього найкращого на новому етапі їхнього життя й закликали продовжувати студії та поглиблювати свої знання, які напевно пригодяться їм у приватному житті і в праці для добра нашої Церкви і суспільства.

Від градуантів дуже обдуману, насичену словами подяки родичам і вчителям промову сказав Василь Думан, за що одержав щирі оплески присутніх.

Офіційну частину вечора закінчив голова Батьківського комітету мгр. В. Базилевич гарною промовою, заповіною щирими побажаннями для градуантів та подякою для родичів, для ревного опікуна Курсів українознавства, директора й учителів за їхню віддану працю.

Щиру подяку висловив промовець також усім особам, що своєю працею допомогли до успішного відбуття того вечора. Особливу подяку висловив панові Потічному, паням Патроняк, Дендерис і Баган, господареві вечора проф. Я. Коханові та всім присутнім гостям.

Той незвичайно приемний вечір закінчився танцювальною забавою, яку розпочали градуанти й градуантки зі своїми родичами, а відтак зі своїми партнерами. Згодом долучились до них усі гості, які весело забавлялися аж поза північ.

Так пройшов дуже гарний баль градуантів, що напевно залишиться надовго в пам'яті всіх його учасників.

1980 р.

НАРАДА ГУЦУЛЬСЬКИХ ТОВАРИСТВ

27-го вересня 1980 року, в залі української церкви св. Духа в Гамільтоні, Канада, відбулась нарада делегатів двох гуцульських товариств: „Українського Світового Об'єднання Гуцулів (УСОГ) та „Конференції Гуцульських Товариств Америки й Канади". Головною темою наради було — об'єднання обох згаданих товариств у одно.

В нараді брали участь:

Від „УСОГ" — М. Бельмега, голова, В. Слободян, С. Горганюк, М. Савуляк, М. Ковків, В. Кізлан, В. Барчук, С. Трутяк, С. Бойчук і автор цих рядків.

Від „Конференції..." — І. Андрусяк — голова, Г. Павличко, С. Бакай, В. Пилипюк, Ю. Насадюк і М. Сербенюк.

Нараду відкрив М. Ковків, а ведучими наради присутні обрали М. Бельмегу та І. Андрусяка. Секретарювали: В. Пилипюк та автор цих рядків.

В дискусіях живу участь брали всі учасники, висловлюючись за об'єднанням обох згаданих Товариств — у одно репрезентативне гуцульське товариство.

Тому однак, що дехто з промовців почав пригадувати деякі минулі спірні справи, на внесення С. Трутяка й С. Бакая рішено таких справ у майбутньому не порушувати.

Після кількагодинних речевих дискусій обрано діловий комітет, що має опрацювати передумови до такого об'єднання.

В склад згаданого комітету ввійшли:

Від „УСОГ": М. Бельмега, В. Слободян і В. Барчук.

Від „Конференції...": І. Андрусяк, С. Бакай і В. Пилипюк.

На внесення М. Бельмеги рішено, що обраний комітет має відбути свої наради 2-го листопада 1980 року в домі І. Андрусяка.

Ту цікаву й важливу нараду закінчено відспіванням національного славня „Ще не вмерла Україна".

Після того, присутні ще довго обмінювались думками й гуторили при каві, напитках та смачній вечері, яку приготували пані з гуцульського Т-ва „Прут" у Гамільтоні.

1980 р.

КОНЦЕРТ З НАГОДИ „СВЯТА ЗБРОЇ –

Заходом кол. вояків УПА в Канаді та Організації УВФронту в Торонті, в неділю, 26-го жовтня, в год. 7-ї веч., в залі „Українського Дому” при вул. Крісті, відбулося величаве „Свято Зброї-УПА” з дуже гарною програмою, виконавцями якої були: ансамблі осередку СУМ в Торонті, чол. хор „Прометей”, дів. хор „Діброва” — диригент мгр. Василь Кардаш, та оркестра „Батурин” — диригент Василь Ясінський; ОДУМ-івський ансамбль молодих бандуристів ім. Гната Хоткевича — диригент Валентина Родак, відома нашій громаді декляматорка Надя Куца та молоденька 8-річна декляматорка Роксоляна Мельник. Солісти: Соня Сахно та В. Ігнатович. Фортепіановий супровід: Надя Середа-Брехун і Олександер Бучинський.

В точно назначений час святочну програму відкрив змістовним словом Володимир Дащко-Марко — кол. чотовий УПА, та попросив присутніх на залі встати й вшанувати поляглих вояків УПА однохвилинною мовчанкою, в часі якої сурмаch Роман Ясінський відограв „Салют Поляглім”.

Добру святкову доповідь, збагачену цікавими цитатами, — сказав Степан Зорій — кол. старшина УПА.

Програма святочного вечора була на високому рівні, а всіх її виконавців добірна публіка, що вщерть заповнила простору залю, нагороджувала щирими й довготривалими оплесками.

З найбільшим захопленням приявлі на залі приняли згадану молоденку дівчинку Роксоляну Мельник, що з великим відчуттям і душевним переживанням продеклямувала „Посланіє” Тараса Шевченка, чим викликала слози в очах багатьох слухачів, між ними — й автора цих скромних рядків.

Добре враження на присутніх, між якими були кол. вояки УПА, 1-ої Дивізії УНА та інших українських військових формаций, зробило те, що члени оркестри „Батурин”, в подяку за оплески — стали на струнко й по-військовому салютували.

Той незвичайно гарний вечір закінчено відспіванням національного славня „Ще не вмерла Україна”, який зaintонували

злучені хори „Прометей” і „Діброва”, а проспівали всі присутні на залі.

Незвичайно радісним явищем було й те, що виконавцем мистецької частини була — переважно молодь.

Організаторам того незвичайного вечора та всім виконавцям поодиноких точок програми — належиться велике признання.

1980 р.

ГАРНІ ДІЛА УЧНІВ

В нашій пресі вже була згадка про те, що учні Цілоденної школи св. Йосафата в Торонті, при допомозі родичів і знайомих, збирають посвідки на заплачені рахунки („кеш реджістер тейпс”) за закуплені товари в крамницях „Домініон” та складають їх у канцелярії школи, директор якої передає їх пізніше до дирекції згаданого підприємства, за що одержує досить вартісні предмети, як: чорно-білі телевізійні апарати, крісла на колесах („вілчоер”) та інш., які пізніше дирекція школи передає для ужитку в українських домах для старших та в деяких шпиталях.

Дня 22 квітня ц.р. директор згаданої школи п. М. Яворський, п-ні Анна Капуста, учень Стефан Мізур, мати якого назбирала згаданих посвідок на досить високу суму, та автор цих рядків — відвідали приміщення для спаралікованих жінок у Провіденс Вілля у Торонті, де перебуває рівно ж багато хворих українок. Одна із них хворих, п-ні Анна Гринчак, що має спараліковану нижню частину тіла й уже понад 30 років проводить свої дні в кріслі на колесах — одержала деякі запасні частини до того крісла та спеціальну подушину „еркошен”. Обдарована, зі щирим зворушенням, дякувала за відвідини й подарунки.

На нашу скромну думку, така поведінка дітей-учнів, їхніх родичів та керівництва школи має велике виховне значення і заслуговує на шире признання і похвалу та піддережку.

Дирекція школи та Батьківський комітет просять людей доброї волі піддержати добрі задуми й діла дітей-учнів та збирати згадані посвідки й пересилати їх до канцелярії Цілоденної школи св. Йосафата в Торонті, при вулиці Френклін, ч.160, за що згори — щиро дякують.

1980 р.

ПРО ПЕРЕБУВАННЯ Д-РА ЗОЩУКА В ТОРОНТІ

Д-р Степан Зошук, що перебуває тепер на відвідинах у своїх приятелів, панства Микитчуків у Торонті, народився в Західній Україні. Середню освіту здобув в українській гімназії в Коломиї, а медицину студіював в університеті в Познані і після зłożення потрібних іспитів одержав титул доктора медицини.

Згодом переїхав до Відня на дальші студії в університеті та одночасно проходив хірургічну спеціалізацію в місцевій хірургічній клініці. Закінчивши студії, одержав другий титул — доктора-хірурга.

Побувши деякий час у Відні, д-р С. Зошук переїхав до Егіопії в Африці та працював у лікарні особистої охорони цісаря Гайле Селясіє, а пізніше — понад 16 років особистим лікарем згаданого володаря.

Після революційного перевороту в Егіопії кілька років тому, цісар Гайле Селясіє був примушений уступити та помер пізніше.

Д-р С. Зошук, що щасливо пережив згаданий переворот, після смерті цісаря переїхав до Найробі, столиці африканської країни Кенії, та втішаючись славою доброго лікаря-хірурга, дістав працю у місцевій лікарні й дуже часто виконував обов'язки „літаючого лікаря”, а саме: в разі потреби перелітав літаком до інших місцевостей, де був потрібний добрий хірург для переведення складнішої операції. Після полагодження такої справи повертається літаком до Найробі. Побував також і в Римі та лікував Блаженнішого патріярха Йосифа.

Зацікавлений життям української громади в Торонті, д-р С. Зошук відвідав: редакцію тижневика „Гомін України” та кредитівку „Будучність”, де має приятелів і знайомих; редакцію тижневика „Новий шлях” — для полагодження справи свого допису; редакцію пластових видань; книгарні „Арка” й „Вест Арка”; Український Культурний Центр на вул. Крісті; Канадсько-Українську Мистецьку Фундацію.

Бував також у деяких церквах та в міських і інших бібліотеках; мав зустрічі з членами Українського медичного Т-ва; ви-

ступав на українській телевізійній програмі; бував на доповідях і сам мав доповіді на медичні теми; був на „Студійній конференції”, присвяченій ген. Р. Шухевичеві — Т. Чупринці в 30-річчя його геройської смерті.

1 жовтня ц.р. д-р С. Зощук відвідав Цілоденну школу катедри св. Йосафата в супроводі автора цих рядків, що знав добре його брата Івана, з яким у 30-их роках грав у футбол у Коломиї і в Кутах, над Черемошом.

Після познайомлення з директором школи та з членами вчительського збору, зроблено спільну знимку, до якої стали: о. д-р Роман Даниляк — опікун школи, директор М. Яворський і деякі вчительки та вчителі.

У ближчій розмові з учителями д-р Зощук розповів про те, як проходить життя в Африці та звертав увагу на різні неприємності й небезпеки, які ждуть там на деяких туристів.

Оглянувши приміщення школи, стінну газету та шафку з нагородами, які в минулих роках здобули учениці й учні тієї школи у спортивних змаганнях, д-р Зощук відбув зустріч з учнями 7-ої і 8-ої клас, яку підготовила й провела вчителька М. Трофим-Тарновецька.

При вході д-ра Зощука в класу, всі учні, стоячи, привітали його словами: „Щиро вітаємо пана доктора Зощука”, а він відповів: „Вітаю і вас широ”. Після того пройшла жвава гутірка, в часі якої д-р Зощук дещо відновив знання учнів із географії, показавши їм на мапі, де розташовані країна Кенія та її столиця — Найробі. В дальшій розмові він розповів про життя в Африці та відповідав на питання учнів: якими мовами можна там говорити, який там клімат, чи є де добре викупатись, як живуть там люди й т.п. На всі питання д-р С. Зощук відповідав дуже докладно.

Під кінець, учні Оксана Соломон і Маркіян Крамарчук передали дорогому гостеві скромний подарунок — доріжку-кильмець, який зробили самі учні у шкільній робітні, а д-р Зощук дав Оксані Соломон гарний браслет, зроблений в Африці, та став до спільної знимки з учнями.

Так закінчилася та гарна зустріч, що напевно залишиться в пам'яті всіх, хто в ній брав участь.

1980 р.

РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ В ТОРОНТО

В неділю, 11-го січня 1981 року в год. 5-ій по пол., в залі Українського Дому при вул. Крісті, прикрашений гарно прибраною і освітленою ялинкою, відбувся гарний Різдвяний концерт, виконавцями якого були:

Мистецькі ансамблі Осередку СУМ в Торонто — чоловічий хор „Промстей”, дівочий хор „Діброва” й оркестра „Батурин”, диригент мгр. Василь Кардаш, заспівували — В. Ігнатович, В. Брехун і І. Пирожак;

ОДУМ-івський гурток баандурристів ім. Г. Хоткевича, диригент Валентина Родак, заспівувала — молоденька Тамара Дрозд; мішаний хор „Прометей” і „Діброва”, диригент мгр. В. Кардаш, солісти — Соня Сахно й Віктор Шевель.

Фортепіанний супровід дуже добре виконали: д-р Віра Когут-Рущак, Надя Середа-Брехун і Олександр Бучинський.

Гарні деклямації, із великим відчуттям виконали: Тарас Парченко — відомий нашій громаді член драм. ансамблю „Заграва”, та молоденькі декляматори — Емілія Стельмах і Стефан Кіт.

Всі точки програми були виконані незвичайно гарно, а приявні на залі нагороджували всіх виконавців довготривалими оплесками.

Той величавий концерт закінчено колядою „Бог Предвічний”, яку заінтонував мішаний хор, а підхопили й проспівали всі присутні на залі.

Організаторам і виконавцям того прекрасного концерту належиться велика похвала й шире признання.

1981 р.

ЧЕРГОВИЙ УСПІХ ДРАМАТИЧНОГО АНСАМБЛЮ „ЗАГРАВА”

Дня 30-го листопада 1980 р., о год. 4-ї по пол., у залі „Українського Дому” при вул. Крісті в Торонті, пройшла вистава трьох скетчів, під спільним заголовком „Євшан Зілля”, авторства Василя Софронова-Левицького.

Євшан Зілля": Надя Куца-Ковалчук — Єфросина, Володимир Довгай — Оникій Оглобля.

Кмітливий автор, який довгі роки проживав у Торонті, дуке влучно схопив та з добрым гумором передав деякі картини життя української громади.

Поодинокі сцени з назвами: „Асекурація на вершинах” Регабілітація” та „Євшан Зілля” пройшли незвичайно гарно і всі виконавці поодиноких роль, і цим разом, захопили глядачів прекрасною грою, а розвеселена й задоволена публіка

нагороджувала їх щирими оплесками та, на закінчення — стоячою овацією.

Голові театрального ансамблю „Заграва” Володимирові Довганюкові, режисерові Юріеві Бельському та всім членам — треба висказати щиру похвалу та велике признання за їхню безкорисну й невтомну працю на прославу української культури.

Щастя Вам, Боже!

1980 р.

ВИСТУП АНСАМБЛЮ „ЗАГРАВА” В ОШАВІ

В неділю, 29-го березня 1981 р., о 3-ій год. по пол., у гарно відновленій залі „Дніпро” в Ошаві український ансамбль „Заграва” з Торонта відограв три скетчі під спільним заголовком „Євшан Зілля”, у яких автор В. Софонів-Левицький із гумором і легкою сатирою представив деякі картини з життя української громади в Торонті.

Вистава проходила з успіхом, а розважена, добірна публіка нагороджувала виконавців поодиноких скетчів щирими оплесками. Після закінчення вистави, голова місц. відділу ЛВУ С. Тикайло гарно подякував режисерові Ю. Бельському та всім членам „Заграви” за те, що вони прибули до Ошави й розвеселили присутніх в залі глядачів та побажав всім і дальших успіхів у їхній важливій праці, а глядачі гучними оплесками потвердили все сказане шановним промовцем.

Після того, всі члени „Заграви” перейшли до іншої кімнати, де жіноцтво вгостило їх кавою, чаєм і смачними пампушками.

Деякі провідні суспільні діячі української громади в Ошаві, як о. крилошанин Роман Набережний із пані-маткою Мартою, відомий продюцент українських фільмів В. Васік — із дружиною Марією, директор української школи Микола Бартків, П. Хрунців та інші зайшли також до тієї кімнати, щиро дякували голові ансамблю В. Довганюкові й усім членам „Заграви” за гарну виставу та просили не забувати при них і приїжджати частіше.

Так успішно пройшов і закінчився той виступ театру „Заграва”, що напевно залишиться надовго в пам'яті всіх його учасників.

1981 р.

МАТУРАЛЬНИЙ БАЛЬ ГРАДУАНТІВ

В суботу, 13-го червня ц.р., в год. 7-ій веч., у гарній і обширній залі готелю „Сівей таверс” в Торонті, заходом Управи й Батьківського комітету, відбувся дуже гарний матуральний баль градуантів Курсів Українознавства при катедрі св. Йосафата, в якому взяли участь понад 150 запрощених добірних гостей.

За головним столом заняли місця: настоятель парохії св. Йосафата, о. д-р Р. Даниляк; голова іспитової комісії проф. М. Павлюк з дружиною; директор Курсів Р. Кекіс; учителі — А. Підгайна, М. Трофим-Тарновецька, М. Шумелда з дружиною, Я. Кохан з дружиною та автор цих рядків.

Господиня вечора Тамара Волощук привітала всіх присутніх гостей та викликала поазбучно градуантів, що під звуки оркестри ввійшли до залі зі своїми супроводами й зайняли місця при своїх столах. Усі вони були в гарних вечірніх одягах. Були це: Волощук Маріянна, Довга Меланія, Дуркот Рената, Гогусь Наталія, Іvasиків Іван, Макар Ярослава, Мелех Мирослава, Мороз Марко, Осовська Юлія, Стасів Маркіян і Яріш Христина. Їх супроводили: Якубів Василь, Седій Нестор, Соколик Ігор, Гогусь Богдан, Дайніко Галина, Біневич Юрій, Вовк Петро, Гураль Мирося, Гондзьо Евген, Свінтух Мальвіна й Радевич Юрко.

Приявні гості привітали їх щирими оплесками.

Після того господиня вечора попросила о. д-ра Р. Даниляка провести молитву.

По смачній вечері пройшла найважливіша точка вечора — видання дипльомів градуантам, і так:

Перед головним столом уставились: о. д-р Даниляк, голова іспитової комісії, директор Курсів і учителі. Вчителька М. Трофим-Тарновецька викликала градуантів та з проф. Павлюком передавала їм дипльоми, а вчителька А. Підгайна передавала гарні китиці квітів. Ту радісну подію вечора приявні на залі закінчили довготривалими оплесками.

Дуже гарну промову, заповнену словами подяки опікунові

Курсів о. д-рові Р. Данилякові, вчителям і родичам, — сказала Мелася Довга.

Гарні промови сказали: М. Трофим-Тарновецька, дир. Кекіс, проф. Павлюк, о. д-р Даниляк і господина вечора Волощук, в яких побажали градуантам усього найкращого на новому етапі їхнього життя і закликали продовжувати студії та поглиблювати свої знання, які, напевно, пригодяться їм у їхньому житті та у праці для добра нашої Церкви й Народу.

Після того, градуанти передали свої даруночки о. д-рові Данилякові, проф. Павлюкові, дир. Кекісові та вчителям.

Офіційну частину вечора закінчив о. д-р Р. Даниляк молитвою.

Той, незвичайно гарний вечір, закінчився танцювальною забавою, яку розпочали градуанти зі своїми родичами та партнєрами. По деякому часі, до них долучились і інші гості та весело забавлялися аж поза північ.

До танців пригравала оркесгра „Запорожці” під кер. Р. Михалюка, при гарному приспіві.

Так пройшов той дуже милій матуральний баль, що напевно, залишиться на довго в пам'яті всіх його учасників.

Організаційному комітетові та всім особам, що причинились до успішного проведення того вечора — треба висказати шире призначення.

1981 р.

ГАРНА ШКІЛЬНА ІМПРЕЗА

З нагоди святкувань 90-річчя поселення українців в Канаді, керівництво Рідної Школи ім. Ю. Липи в Торонті, 25-го жовтня 1981 р., у год. 3.30 по пол., влаштувало в залі Культурного Центру при вул. Крісті, незвичайно гарну інсценізацію-концерт під назвою „Хрест Свободи”, яка представила історичну подію, що пройшла в 1897 році в місцевості Теребовля, біля міста Давфин у провінції Манітоба. Того року до Канади прибув о. Нестор Дмитрів і відслужив у Теребовлі, вперше на канадській землі, українське греко-католицьке богослужіння. На тому місці поставлено хрест, спочатку дерев’яний, а пізніше кам’яний.

Програму розпочав гарним словом Степан Кіт.

В ході інсценізації, яку підготовили учні 7 класів під проводом учительки А. Ігнатович, про згадану повище подію розказує

дідусь своїм внукам, ідучи на фестиваль, який тепер кожного року відбувається в Давфині.

Дієві особи: дідусь — Роман Івасюк, хлопчик — Марко Середа, дівчинка — Оксана Лейбюк, мама — Христа Стасишин, тато — Степан Бандера, діти — Андрій Середа та Лариса Скиба — всі учні згаданої школи.

На фестивалі в Давфині виступали:

Хор учнів 1-7-ої кляси, під керівництвом учительки співу Христі Борсук. Фортепіановий супровід дуже гарно виконала Петруся Чорнопіська, учениця 8-ої кляси, що відограла також дві власні композиції.

Рецитації виконали учні 1-2 кляси; учениці 3-ої кляси; Оля Герилюк, учен. 4-ої кл.; Роксоляна Мельник — уч. 6-ої кл.; Степан Кіт і Мирося Юрша — учні 8-ої кл., а учениці 8-ої кляси проспівали гарно пісню В. Симоненка „Лебеді материнства” в фортепіановому супроводі Петруся Чорнопіської.

Танцювальні гуртки: „Юні Верховинці”, під кер. Олі Чвиль, при Осередку СУМ в Торонті; „Коломія” при парохії св. Юра в Ошаві — керівники С. Демянюк-Ігнатович і Х. Демянюк-Стезик.

Декорації виконали учні 7-ої кляси. Музику підготовила вчителька Т. Ігнатович. Афіші й програмки зробили Андрій і Таня Ігнатович.

Програма була дуже гарно виконана, за що присутні глядачі нагороджували її виконавців щирими оплесками.

Директор згаданої школи мгр. І. Кузів висловив щиру подяку організаторам, виконавцям програми того цікавого вечора та всім присутнім глядачам.

Програму закінчено відспіванням славні „Ще не вмерла Україна”, який започаткував хор учнів на сцені, а підхопили й проспівали всі присутні.

1981 р.

ВСІ ПОВИННІ ЦЕ ЗНАТИ

Королеву Єлизавету II в Оттаві сердечно привітала багатотисячна маса народу. Деякі дівчатка дали Королеві квіти, а дев'ятирічна дівчинка-українка Зоряна Кіт — передала гарну писанку (з дерева). За те Королева, пізніше, прислава їй листову подяку. На галя-концерті в честь Королеви Єлизавети та князя Філіпа було понад дві тисячі місцевих та чужинних дипломатів. Між виконавцями мистецької програми був наш відомий співак Ед Іванко та український танцювальний ансамбль „Шумка” з Едмонтону.

Тут належить ще згадати, що Королева є споріднена з українцями, і так: Королева Єлизавета II Віндзор, належить до 31-го покоління англійського короля Гарольда II. Його молодша донька Гита була одружена з Київським князем Володимиrom Мономахом. Це княже подружжя мало вісім синів і три дочки. Найстарший їхній син Мстислав був одружений із донькою шведського короля Христиною і в 1125 р. став Великим Київським князем та був гідним наслідником свого батька.

1982 р.

,,КАРАВАНА' 82" В ТОРОНТО

Від 1969 року в Торонті відбувається етнічна культурно-розвагова імпреза під назвою „Каравана”, організаторами й керівниками якої є Зена й Лев Косарі.

Цьогорічна „Каравана” відбувалася від 18 до 26 червня. У ній взяли участь 44 павільйони різних етнічних груп, в тому числі чотири українські: „Київ”, „Львів”, „Полтава” й „Одеса”.

Всі павільйони мали дуже гарні мистецькі виставки й різноманітні програми, виконавцями яких переважно, були місцеві мистецькі одиниці й гуртки.

З українських павільйонів „Львів” в Українському Культурному Центрі на вулиці Крісті, мав найбагатшу мистецьку й розвагову програму, в якій брали участь: чоловічий хор „Прометей”, дівочий хор „Діброва” й оркестра „Батурин”, що існує при Осередку СУМ у Торонті, якими в поодинокі дні диригували: Дарка Хандон, Роман Ясінський та Ірина Мелех із школи мистецького керівника й диригента ансамблів СУМ мгр. Василя Кардаша. Фортепіановий супровід дуже добре виконали: Надя Середа-Брехун і Олександер Бучинський.

Далішими виконавцями програми були: танцювальні групи „Верховинці” й „Чорноморці”, яких дуже добре підготовили хореографи — Надя Луцюк і Євген Трусь; група бандуристів „Барвінок” — керівник Петро Борис та танцювальна група з Кіченер, в якому були діти шкільного віку — керівник Любомир Чарківський. Всі точки були виконані прекрасно.

Нашим співжителям-глядачам, спеціально, сподобались танцювальні групи: гарні, мов квіти, усміхнені дівчата й моторні хлопці, всі одягнені в гарні полтавські і гуцульські одяги.

Крім згаданої повище мистецько-розвагової програми в павільйоні „Львів” були виставлені: образи, картини, різьблені речі, кераміка, вишивані сорочки, блузки, рушники, серветки, обруси та інш., сорочинки з гербом Львова, шапочки й светри з Тризубом, книжечки для дітей. Був також показ писання писанок.

Для вигоди відвідувачів, у великій залі можна було купити різні напитки. Гостей при столах уважно обслуговували гарні дівчата.

В кімнаті, перед входом до великої залі, гості купували різні страви, тістечка, що їх у кухні добре приготовило наше працьовите жіноцтво.

Помимо примхливої погоди, павільйон „Львів” відвідало кільканадцять тисяч глядачів різного етнічного походження, між якими були й високо поставлені особи з політичних, культурних і господарських ділянок, як: посол до Провінційного парламенту Дейвід Пітерсон — голова Ліберальної партії Онтаріо та Тоні Рупрехт; міські радні: В. Бойчук і Г. Чонг.

Очевидно, були також і організатори імпрези „Каравана” — Зена і Лев Косари, „Міс Караван 1981” та деякі кралі інших павільйонів у супроводі мейорів.

Всіх приявших глядачів вітав мейор павільйону „Львів” Степан Чиж англійською мовою та коротко розказав про значення міста Львова в історії України, а краля „Львова” Ірка Дорош пояснила програму дня, по-англійському та назвала її виконавців.

До успішного проведення цьогорічної програми в павільйоні „Львів” причинилася мозольна й самовіддана праця комітету в складі: Василь Мигович — голова та члени: Анна Федак, Марія Шкамбара, Оля Заверуха, Леся Шуст, Люба Волошин, Наталка Ковалік, Петро Воробець, Володимир Турік, Микола Заверуха, Іван Болехівський, Андрій Бандера, Іван Хічай, Ярослав Семчишин і Зенон Федорій.

До вище згаданих треба ще додати деяке число чоловіків, жінок та дівчат, що приготовляли страви й перекуски, порядкували приміщення і підготовляли все потрібне для наступного дня. Відповідальним за приготування харчів був досвідчений і відданий працівник Петро Сендей, а інтендантром була невищерпної витривалости Анна Федак. За їхню важку й наполегливу працю всім їм належиться велике признання.

Треба ще згадати і про те, що титул „Міс Караван 1982” здобула Катруся Гарасимчук, краля павільйону „Київ”, найкращим павільйоном визнано павільйон „Рига”, а мейор цього павільйону Вальтер Ціфернос — був обраний „Мейором 1982 року” і одержав нагороду Зени Косар.

1982 р.

1983 р. Із відвідин доньки Христі її упіка Йосифка.

НЕБУДЕННЯ СВЯТКУВАННЯ

12 листопада 1983 року о год. 6:30 по пол. у гарно прибраний залі Українського Культурного Центру на вул. Крісті в Торонті, відбулося урочисте святкування 35-ліття Осередку СУМ ім. ген. Р. Шухевича-Чуприники й 35-ліття існування і праці чоловічого хору „Прометей” при тому ж Осередку.

Приявним гостям впадали в очі: над сценою — емблема Осередку СУМ, що її оформив мгр В. Бень, та, на сцені — емблема хору „Прометей”, яку оформив І. Дольницький.

В означений час до залі вмаршували члени хору „Прометей”, а приявні гості привітали їх щирими оплесками й хористи зайняли місця при своїх столах.

Програму вечора відкрив голова ділового комітету Богдан Сухий і передав дальнє ведення Христі Бідяк, яка сказала коротку, гарну промову та запросила капеляна СУМ о. І. Барщика провести молитву. Після молитви відбулась вечеря, а після неї — ведуча представила гостей при головному столі, а приявні привітали їх оплесками.

Голова Крайової Управи СУМ Богдан Баран сказав привіт, д-р Роман Малащук виголосив гарну промову, а Христя Бідяк прочитала вірш „Прометей”.

Святкову, дуже гарну й змістовну доповідь виголосив Ярослав Сербин, у якій насвітлив многогранну діяльність Осередку СУМ та згадав про велику працю мистецького керівника й диригента мгр Василя Кардаша та його дружини Лариси й про, повну посвяти, працю членів хору „Прометей”.

Після того, Христя Бідяк прочитала письмовий привіт власники Ізидора Борецького з благословенням для хору та Осередку СУМ і побажанням дальших успіхів у їхній праці для добра української церкви й нашого поневоленого народу. Були прочитані й інші привіти.

Зворушливим був момент, як одна з гостей, Марія Баб'як, передала Софонові Безубкові, голові управи мистецьких ансамблів при О СУМ чек на суму \$2,000 — \$1,000 для хорів „Прометей” і „Діброви”, і тисячу для оркестри „Батурин”, що привіяні гості нагородили оплесками.

Після того, голова Крайової Управи СУМ Б. Баран і голова О СУМ М. Музичка та мгр. В. Кардаш передали грамоти і відзнаки членам хору „Прометей”. Грамоти признання одержали також члени Жіночої Ланки й Батьківського комітету при О СУМ, що вложили багато праці, щоб той святковий вечір пройшов успішно.

Підсумки праці ювілятів зробив мгр. Т. Буйняк, підкресливши важливість проявленої ними діяльності для добра українського народу.

Програму того небуденного вечора закінчив коротким словом М. Музичка, а о. М. Байрак проказав вірш-молитву.

Після того, під милі звуки оркестри „Нова хвиля” із Торонто — гості забавлялися і танцювали до пізної ночі.

Треба висловити щиру подяку всім, що приготовували смачну вечерю, як також дівчатам і хлопцям-сумівцям, що гарно обслуговували гостей при столах.

Коротка історія хору „Прометей”

Чоловічий хор „Прометей” зорганізовано восени 1948 р. Основоположником і першим його диригентом був Зенон Гнопко. У 1951 році „Прометей” наспівав платівки з повстанськими піснями, брав участь у різних національних і церковних імпresaх та етнічних фестивалях.

Осінню 1954 року керівництво хору перебрав проф. Лев Туркевич. У тому часі хор виступав з багатьма концертами і брав участь у виконанні фрагментів із опер „Купало” й „Утоплена”, що пройшли при свівучасті Симфонічної оркестри з Торонта. В 1956 році хор наспівав на платівки серію колядок. Великою подією був симфонічний концерт у Мессей Голл у Торонті весною 1959 р. Після смерті проф. Л. Туркевича в листопаді 1961 р. керівництво хору перебрав Юрій Головко. Весною 1963 р. керував хором Степан Гамінілович, що ввів у програму деякі маршові пісні. В тому часі хор виконав багато концертів у Канаді й ЗСА.

Від січня 1965 року хором диригую визначний мистець мгр Василь Кардаш. Під його небуденним керуванням хор зріс чиально й удосконалився та виступав багато разів у Канаді й ЗСА. Виступав також на різних національних імпрезах, на „ЕКСПО” (двічі) й на заході Канади, на запрошення Комісії Століття та Канадської Ради Народних Мистецтв і з нагоди офіційних святкувань століття міста Едмонтону. Там, після концерту, губернатор провінції Альберта висловив свою думку, що хор „Прометей”: „... Повинен співати перед королевою, якщо вона приїде до Оттави”.

Тут треба згадати про дівочий хор „Діброву”, що був заснований у вересні 1965 року та духову оркестру „Батурин”, зорг. осінню 1966 року. Це тому, що в часі Міжнародної виставки „ЕКСПО” в Монреалі пройшло свято під назвою „Онтаріо Дей”, у якому взяли участь мистецькі ансамблі всіх етнічних груп, у тому ж хори „Прометей” та „Діброва”.

За участь у святкуванні 100-ліття Канади, уряд провінції Онтаріо відзначив усіх учасників пропам’ятою медаллю, яку особисто вручив прем’єр Джан Робартс 30 серпня 1967 року в приміщенні провінційного парламенту в Торонті.

У зв’язку з виступами хору „Прометей” у Західній Канаді, відомий поет Дан Мур написав вірш: „Прометей” — диригентові В. Кардашеві, що був надрукований у тижневику „Канадський Фармер” у 1968 р.

В 1972 році хори „Прометей” і „Діброва” та оркестра „Батурин” відбули європейське турне, що включало 4 європейські країни, в яких наші ансамблі виступили з 11 концертами, а саме: три — в Англії; три — перед спортивною Олімпіадою у Мюнхені, Західня Німеччина; два — в Римі, на святкуванні 80-

ліття від дня народження Блаженнішого патріярха Йосифа та в Кастель Гандольфо — перед палатою папи Павла VI; два — в Бельгії, для української і бельгійської публіки та один концерт на бельгійському фестивалі у Мальмеді.

На жаль, з причин хвороби диригент мгр В. Кардаш не взяв участі в тому турніре. Його успішно застутили: Н. Геник-Березовська — як диригент хорів, і Т. Дусановський — як диригент оркестри.

Це турніре було великим успіхом наших мистецьких ансамблів, бо між слухачами на всіх концертах було багато високопоставлених осіб, між ними — посли й міністри даних країн.

Вершком тих успіхів треба назвати авдієнцію у папи Павла VI, що став до спільної зйомки з владикою Ізидором Борецьким та диригентами — Н. Геник-Березовською і Т. Дусановським. На другий день та зйомка з'явилася на сторінках італійської преси.

Також Блаженніший патріярх Йосиф став до спільної зйомки з нашими ансамблями на площі перед церквою св. Софії у Римі.

Довголітньою акомпаньаторкою згаданих ансамблів була Марта Кравців-Барабаш. Тепер їм акомпанює Надя Середи-Брехун.

В травні 1983 року в Торонто пройшла велика маніфестація для вшанування пам'яти жертв голоду в Україні, зорганізованого московськими наїзниками. Помимо зливного дощу, понад 10 тисяч людей, у тому ж багато чужинців, взяли у ній участь. Наші ансамблі відіграли головну роль, а саме: оркестра „Батурина“ з диригентом мгр В. Кардашем, очолювали похід демонстрантів, що почався перед будинком провінційного парламенту. Йдучи вільним кроком „Батурина“ грав сумну мелодію „Со святими упокой“, під звуки якої йшли — хори „Діброва“ й „Прометей“ та маси демонстрантів, що задержались на площі перед будинком міської управи, де пройшла кінцева частина тієї демонстрації.

Для відзначення 40-ліття УПА хори „Прометей“ і „Діброва“ та оркестра „Батурина“ під керівництвом мгр Василя Кардаша й при акомпаньаменті Наді Середи-Брехун, награли три платівки з назвами: „Вічна слава УПА“, „Україно кохана“ та „Мамо! Чи чуеш мене?..“ На зворотній сторонці обкладинок цих платівок є зйомка всіх трьох згаданих ансамблів та диригента мгр Василя Кардаша й акомпаньаторки Наді Середи-Брехун.

хун. Чисельний склад: хор „Діброва” — 67 осіб, хор „Прометей” — 55 осіб, оркестра „Батурин” — 51 особа, разом — 173 особи. Ці числа говорять самі за себе.

Оглянувши ту знимку, на думку мені прийшли слова Василя Симоненка, що сказав: „Народ мій є, народ мій завжди буде, ніхто не перекреслить мій народ!”

Управі Осередку СУМ у Торонті треба висловити велике признання за зорганізування і вдережання вище згаданих мистецьких ансамблів, а диригентові мгр Василеві Кардашеві — щирі слова подяки за доведення їх до вершин хорового й музичного мистецтва.

1983 р.

НОВИЙ УСПІХ „ЗАГРАВИ”

В суботу 10 грудня 1983 р., год. 7.30 ввеч., в залі Українського Культурного Центру на вул. Крісті в Торонті, у 70-річчя від дня смерті Лесі Українки, драматичний ансамбль „Заграва” під головуванням Володимира Довганюка — запрезентував прем'єру її драматичної поеми „У пушці”, дія якої проходить у XVII ст. у Північній Америці.

Режисер — Марія Левицька, мистецький керівник — Юрій Бельський, декорації — Нестор Микитин, світляні ефекти — Марко Кушніренко, технічний керівник — Стефан Приймич. Усі повище згадані особи виконали свої завдання дуже добре. В очі впадали гарні й цікаві костюми, виконані Марією Левицькою.

А тепер дещо про згадану поему.

В книжці „Леся Українка”, виданій Світовим Комітетом для відзначення 100-річчя від дня народження Лесі Українки, на стор. 205 написано:

„... Всі етапи самовиявлення знаходимо в драматичній поемі Лесі Українки „У пушці”. Від самотності, від чаю, до вибору своєї правди, до чесної і твердої настанови щодо свого вибору. В Річарда (головної дійової особи тієї поеми) перший етап навіть повторюється, коли він три рази змінює своє оточення. Кожного разу він має можливість піддатись реальності, тобто, існуючому способові життя і системі вартостей, чи то в Італії, чи в Масачусетс, чи на Ровд Айленді. Та кожного разу

він приходить до того самого настоювання на своїм виборі: шляхом мистецтва допомагати своїм ближнім.

При детальнім порівнянні Річардового шляху ми бачимо, що він відповідає точкам екзистенціялістичного шукання свого самовиявлення. І тому ми можемо твердити, що Леся Українка є першим європейським драматургом ХХ сторіччя. Влучно написав колись Зеров про Лесю Українку, що „... Вона мов сіяч, що вийшов зарано в поле і тому так часто її перших творів люди не розуміли”.

Степан Бандера, нагороджений на Міжнародному фестивалі Багатокультурності в Торонто за найкраще виконання ролі Дайві в п'єсі Л. Українки „В пущі”.

Award

Гуманістичні ідеали ренесансу та нетерпимість пуританства, творча праця мистця і сіре ремісництво — це антитези драматичної поеми „У пущі”, що не тільки розкривають образ скульптора Річарда, але й по-справжньому драматизують кожний із його етапів життя.

В книжці „Наші визначні жінки”, виданій 1945 р. заходом Союзу Українок Канади, написано:

„В свою поетичну творчість Леся Українка вкладала всю свою чулу й турботну душу, — свою нервову вдачу. Як каже Єфремов, вона переживала всі ті хвилювання, що переживала

найкраща тогочасна українська молодь — вона боліла душою за страшне пониження українського слова, української культурної творчості. Вона шукала виходу з цього становища, шукала якогось його розв'язання.”

Всі ролі тієї драматичної поеми, виконавцями яких були: Юрій Келебай, Галія Куфіль, Олександра Микитенко, Юрій Микитин, Олекса Стельмахович, Анна Левицька, Лілія Філь, Ілярій Кушніренко, Володимир Довганюк, Андрій Ільків, Павло Баброцяк, Орест Лещин, Дарія Міхалик та Микола Кандюк — були віддані дуже добре й з великим чуттям.

До старших акторів долучився і молоденький актор, учень 8 класи цілоденної школи св. Йосафата та Курсів українознавства ім. Ю. Липи на вулиці Крісті в Торонті — Стефко Бандера, що гарно виконав роль хлопчика Дейві.

П'єса „У пущі” буде показана ще раз — у суботу 17 грудня ц.р. о годині 7.30 ввеч. у згаданій залі УКЦентру на вул. Крісті 85.

Тож поспішайте закупити квитки, щоб нею насолодитись.

Керівництву та всім членам драматичного ансамблю „Заграва” належиться щире признання за їхню нелегку, повну самовідреченнія, важливу працю.

Щастя вам, Боже!

1983 р.

НОВА КНИЖКА

Отсім хочу поділитись із українською спільнотою у вільному світі вісткою про появу в продажі нової української книжки під назвою „На народній ниві”, автором є відомий нам діяч і теперішній голова „Спілки Українських Журналістів Канади” — ред. Василь Дідюк.

Зміст книжки творять: статті-коментарі й репортажі, що були вже друковані в різних часописах і журналах у Канаді, ЗСА й Європі.

Зі сторінок книжки віде сильною любов’ю до нашого нескореного народу, нашої Церкви й Матері-України та глибокою вірою у її воскресіння.

В книжці є згадка про те, як наш Блаженніший Патріярх Йосиф розіслав звернення усім кардиналам і різним церковним достойникам та акредитованим при Апостольській столиці державним представникам — про трагічне положення нашої Церкви в Україні.

Є також згадка про нашого Великого Митрополита Андрея Шептицького й Преосв. Владику Ізидора Борецького.

Дуже гарно є описані відкриття пам’ятників Тараса Шевченка в Аргентині й Парагваю та погруддя-пам’ятника гол. от. Симона Петлюри на оселі „Веселка” в Аргентині.

Із побуту автора в Аргентині, на мене велике враження зробив опис відвідин й зложення вінця на гробниці патріотичного бойовика ОУН св. п. Григорія Мацейка, що, як відомо, в 1934 році вбив польського міністра Б. Перацького.

Під кінець свого вступного слова автор пише, цитую:

„Хай ця скромна збірка, що є спробою єднання всіх українців, людей доброї волі, зокрема молодшого покоління, запалити горінням наші серця, до праці на ниві нашої прекрасної Батьківщини-України.”

На мою скромну думку, ця книжка повинна бути в кожній українській хаті.

1983 р.

ДЕЩО ПРО ГАРНИЙ КОНЦЕРТ

В неділю 27 листопада 1983 р. о год. 4:00 по пол. в авдиторії школи „Централ Технікал” у Торонті, чоловічий хор „Сурма” з Чікаго, відбув гарний концерт для вшанування 40-ої річниці створення Української Дивізії „Галичина”, що ввійшла до історії, як Перша Українська Дивізія УНА.

Концерт пройшов під патронатом Комітету Українців Канади, а спонзорами були: хор „Бурлака” й станиця Братства кол. вояків 1-ої УД в Торонті.

Диригентом хору „Сурма” — д-р Василь Трухлий.

В назначений час відслонилась куртина й цікаві глядачі, що виповнили залю, побачили 66 хористів і диригента, у вечірніх одягах.

Програма концерту базувалась на творах українських, давніших і сучасних, композиторів та складалась із трьох частин.

В першій частині хор проспівав вісім пісень. Після проспівання пісні „Ясени” одна пані передала до рук диригента китицю квітів для соліста-баритона В. Зарицького.

Після того, хорист-бас З. Маринець розвеселив слухачів пріємними жартами, власного авторства, а захоплені глядачі сміялись щиро та гучно оплескували кожний жарт.

Другу частину програми розпочав д-р О. Сокольський святковим словом, у якому згадав про те, в яких обставинах була створена Дивізія „Галичина”, як вона діяла аж до кінця війни та, при тому, підкреслив, що в рядах 1-ої УД — були українці з усіх земель України.

Опісля, хористи й диригент продовжували програму, проспівавши п'ять пісень, у тому в'язанку народніх пісень А. Гнатишана.

В третьій частині програми концерту — диригент і хористи виступили в народніх строях.

Її розпочав, згаданий уже, З. Маринець поважним віршем „Криївка УПА”. Другу поезію „Марія” — він закінчив словами: „... В таку, як нині, Україну вернутись може — лише варят!” Кількома поважними жартами він закінчив свій виступ, публіка нагородила його спонтанними оплесками.

Цю частину програми закінчив хор проспівавши п'ять пісень.

Хорові акомпаньовала на фортепіано вродлива Надія Савин.

Всі пісні були виконані дуже добре, як вокально, так і технічно.

Наприкінці концерту, представник хору „Бурлака” Ігор Черкас прочитав щиру подяку диригентові й хористам, мила панночка вручила диригентові китицю рож, яку він передав акомпаньоторці Наді Савин, а публіка нагородила всіх довготривалими оплесками.

Той гарний концерт хору „Сурма” закінчено славнем „Ще не вмерла Україна”, що його проспівали всі присутні у залі.

На закінчення хочу згадати, що хор має багато добрих солістів, між якими є і мій побратим — Микола Филипович, кол. член юнацької дружини копаного м’яча Т-ва „Сокіл” у Кутах, над Черемошом.

Після концерту диригент і члени хору та акомпаньоторка — поїхали до приміщення Інституту св. Володимира, на вул. Спадайна в Торонті, де, заходом хору „Бурлака”, відбулось прийняття для мілих гостей із Чікаго.

Шанованому диригентові д-р В. Трухлому, милій акомпаньоторці Наді Савин, управі та всім членам хору „Сурма” — належиться висловити щире признання за їхню працю.

Щасти, Вам, Боже!

1983 р.

ТІ, ЩО ГРАЮТЬ І СПІВАЮТЬ НА ПРОСЛАВУ УПА

(До хроніки ансамблів О-ку СУМ у Торонті)

Була гарна осіння неділя 30 жовтня 1983 року. В пізньополудневих годинах того дня обширна площа при домі ім. Т. Шевченка в Етобіко на вул. Горнер була вже помітно вкрита автомашинами, а велика зала дому гула від оживлених розмов і сміхів понад двох сотень зібраних людей, здебільша молоді.

Це був дружній вечір, зорганізований управою мистецьких ансамблів торонтського Осередку СУМ ім ген.-хор. Р. Шухевича-Чупринки для хорів „Прометей” і „Діброва” та оркестри „Батурин”, як також для запрошених гостей. Нагода для цього була небуденна: остаточний випуск трьох платівок з багатошим репертуаром названих трьох ансамблів під батутою їхнього диригента, у мистецькому оформленні мистця-графіка Володимира Беднарського. Три довгографаючі платівки, разом 36 назв пісень націоналістично-революційних, упівських, патріотичних, релігійних, народних, спонзоровані в основному Головною Управою Т-ва к. вояків УПА в Канаді і присвячені 40-річчю Української Повстанської Армії. Було від чого радіти.

Вечірку відкрив голова ансамбльової Управи д. Софрон Безубко. Мистецький керівник ансамблів мгр. Василь Кардаш привітав і представив спонзорів виданих платівок, передусім головного з-поміж них — Головну Управу Т-ва к. в. УПА в особах почесного голови Т-ва Володимира Макара, голови Т-ва Миколи Кулика і секретаря — Івана Р. Юрка, висловлюючись з найвищим пієтетом про упітів, як тих, чиї героїчні подвиги не померкнуть у віках, як тих, котрі в жорстокому змагу з неволювачами відстояли гідність і честь нашої нації, як тих, котрі ділом, кров'ю і жертвою життя засвідчували вірність ідеї нашої державності, і котрі тут, поставивши гранітний пам'ятник своїм друзям по зброї минулого року в Клівленді, цим разом пішли на створення такого пам'ятника у серцях і душах народу у формі пісенно-музичного мистецтва, у формі коштовного видання трьох платівок у 40-ліття УПА.

У своєму слові мгр В. Кардаш згадав окрім В. Макара як одного із живучих ще активних членів збройного революційного підпілля ОУН і УПА, політв'язня польських тюрем і горе-звісної Берези Картузької, а далі працівника підпільної радіостанції „Афродита” в Карпатах в 1943-44 рр. — поруч Ярослава Старуха та бельгійця-упівця Альберта Газенбрукса, а що важливіше — одного з „літописців”-очевидців нашої бурхливої доби, автора цінних спогадів про події і постаті, яких ми ніколи не можемо забути.

Подякувавши Головній Управі Т-ва к. в. УПА в Канаді як головному спонзорові видання найновіших платівок, мгр. В. Кардаш назвав з вдячністю також спонсорів: дирекцію ЮБА, кредитівку „Будучність” та жертвоводавців — Василя Бицика, п-во С. Герів і ін. Далі вітав представників організацій: голову ГУ ЛВУ мгр Т. Буйняка, голів Торонтського Осередку СУМ — попереднього — Олега Качмарського (в часі рекордування пісень) і теперішнього — Михайла Музичку та канцеляриста Осередку дир. Ярослава Сербина, котрі добрим ставленням сприяли цій відповідальній праці. Згадав теплим словом неприсутнього мистця Володимира Беднарського, дякував рекордувальному інженерові Джімі Морганові і адміністраторові ансамблів Тарасові Рущакові за технічну організацію рекордування. Дякував голові управи ансамблів д. С. Безубкові, акомпаньаторці п-ї Наді Середі-Брехун, головам ансамблів — Богданові Сухому („Прометей”), Дарці Хандон, яка очолювала хор „Діброва” в часі рекордування і теперішній голові „Діброви” Олі Дзюбанівській та Романові Ясінському („Батурин”). Назвав поіменно всіх солістів: Соню Сахно, Івана Пирожака, Віктора Шевеля, Володимира Ігнатовича, Тараса Рущака, Володимира Брехуна. Слово м-ра В. Кардаша було раз-у-раз перериване гучними одобрюючими оплесками, а то й радісним „многоліттям”.

По короткій перерві наступила церемонія вручування перших комплектів платівок всім, хто в той чи інший спосіб причинився до щасливого завершення цього небуденного видавничого пляну: спонзорам, головам організацій та ансамблів, членам управи, солістам, заміtnішим жертвоводавцям. З черги голови ансамблів передавали платівки по порядку всім членам ансамблістам. Крім названих вище, отримали комплекти платівок — п-ї Валя Козак, вдова по ст. булавному УПА св. п. Іванові Козакові, який був одним з перших ентузіастів цієї справи і інші, котрі в той чи інший спосіб причинилися до успіху спра-

ви. При роздачі платівок кількаразово лунало радісне „Многая літа”, впарі з дружніми обіймами та палкими поцілунками.

Зі словами великого признання та подяки для ансамблів, спонзорів, солістів і зокрема для маестра В. Кардаша і пані Лариси Виступали: Микола Кулик, мгр. Теодозій Буйняк, Михайло Музичка, Софрон Безубко та ін.

Ця незабутня дружня зустріч на пошану „Тих, що грають і співають”, продовжувалася до пізного вечора. Всі її учасники були незвичайно задоволені і вдячні її організаторам, радісні і щасливі, що доконали справді доброго діла на славу Україні і на пошану воїнам УПА.

Слово тепер за ширшою і дальшою громадою: набувати платівки і в той спосіб допомогти продовжувати благородну, виховну, патріотичну діяльність мистецьких ансамблів і цілого Осередку СУМ у Торонті і ділом дати належне признання головному спонзорові цього цінного видання — Товариству колишніх вояків УПА.

1984 р.

УСПІХ АНСАМБЛЮ „ЗАГРАВА”

На закінчення Театрального Фестивалю, Багатокультурна Асоціація (ОМТА) влаштовує кожного року бенкет, на який запрошує критика (еджудикейтора) для оцінки досягнень кожної театральної групи і нагороджує їх.

Такий бенкет на закінчення дванадцятого Багатокультурного Театрального Фестивалю відбувся 15 січня 1984 року. На ньому дост. Роберт Велш, заступник прем'єра Онтаріо, передав привітання від прем'єра провінції Онтаріо В. Дейвіса, а Аллан Робінсон від Сузан Фіш — міністра громадянства і культури.

На критика дванадцятого Фестивалю було запрошено Санді МекДоналда, який після загального огляду Фестивалю роздав нагороди поодиноким членам ансамблів.

Український драматичний ансамбль „Заграва” поставив у минулому році поетичну драму Лесі Українки „У Пущі”. Як і кожного року, так і тепер „Заграва” отримала декілька нагород. Санді МекДоналд висловився дуже похвально про автора і п'есу, яку назвав високолітературним твором відмічуючи, що постановка була видержана у стилі.

Ліля Філь отримала номінацію за виконання малої ролі бідної жінки у драмі „У Пущі”.

Степан Бандера (наймолодший член „Заграви”) — за дитячу роль.

Нестор Микитин — за найкращі декорації.

Марія Левицька — за проект і виконання костюмів до вистави „У Пущі”.

Юрій Бельський — за двадцять п'ять років акторської і режисерської праці для українського ансамблю „Заграва”.

1984 р.

„ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ”

В суботу 11 лютого 1984 р., о год. 8-їй ввеч., у залі Українського Культурного Центру на вул. Крісті в Торонті, відбулися 17-ті традиційні „Вишивані вечерници”, влаштовані Осередком СУМ, Батьківським комітетом і Жіночою ланкою.

Найважливішою точкою вечора була роздача нагород за найкращі вишивки жіночих і чоловічих одягів.

У заповненій залі було багато жіноцтва у вишитих суконках і блузках, та чоловіків у вишитих сорочках.

О 10:00 годині господар вечора Ігор Перегінець запросив усіх осіб у вишивках перейти до окремої кімнати, де їх уважно оглянули члени Оціночної комісії, що працювала в складі: Уляна Дичок — голова, та: Ірина Качмарська, Ірина Мельник, М. Шепетик і С. Лейб'юк — члени.

Відбувши оглядини, всі особи у вишитих одягах й сорочках вийшли й уставились колесом на середині великої залі.

Після того, господар вечора оголосив рішення Оціночної комісії, і так нагороди одержали:

За вишиті довгі сукні: першу — п-ні Катерина Притула, другу — п-ні Марія Гловашька, третю — п-ні Дарія Крупка;

За вишиті короткі суконки: першу — п-ні Тамара Потічна, другу — п-ні Антоніна Потічна, третю — п-ні Анастазія Непотюк;

За вишивані блузки: першу — п-на Оля Козак, другу — п-ні Валентина Козак, третю — п-ні Анна Григорська;

За вишиті чоловічі сорочки: першу — п. Петро Бабей, другу — Н. Н., третю — п. Олесь Себидло.

Крім того, за вишиті краватки признання одержали: п. Богдан Федчук та автор цих рядків.

Усіх відзначених приявні гості привітали гучними оплесками.

Вартісні нагороди подарували:

Перші — оливна компанія „Сіпко” й книгарня „Арка”; другі — кредитівка „Будучність”; треті — пекарня „Фючер” та Осередок СУМ.

Крім того, відбувся лотерейний розиграш вартісних речей, які подарували: українська імпортова фірма п. Фірчука; українське підприємство „Ю-Бі-Ей” та місцевий Осередок СУМ.

Той приемний вечір прикрасила своїм виступом танцювальна група „Верховинці”, що була нагороджена довготривалими оплесками.

Забава проходила при звуках оркестри „Нова хвиля” та гарних заспівах її членів. У репертуарі цієї оркестри є танкові мелодії, базовані на українських піснях. Дуже приемно було приглядатись молодим і старшим парам, що танцювали вальс під мельодію пісні „Била мене мати, березовим прутом”.

Для обслуги гостей був добрий буфет, де можна було підкріпитись смачними закусками й гарячими стравами та чаєм і кавою, приготованими нашим працьовитим жіноцтвом. Була також бара з різними напитками.

Ті, під кожним оглядом, вдалі вечерниці, протягнулись аж поза північ. Її організаторам треба висловити щире признання.

1984 р.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

В неділю, 18 березня 1984 р., в залі Українського Культурного Центру в Торонті, вул. Крісті, відбувся величавий концерт на пошану великого національного пророка — Тараса Шевченка.

Виконавцями гарної і добре уложені програми були мистецькі ансамблі Осередку СУМ, під керівництвом маестра Василя Кардаша.

Фортепіанові супроводи добре виконали: Надя Середа-Брехун і Марійка Турчин.

Програму дня коротким словом відкрив інж. Мирон Бараш.

Після цього чол. хор „Прометей” співав пісні: „Сонце заходить”, сл. Т. Шевченка, муз. Д. Роздольського, соліст — В. Брехун; „Ревуть, стогнуТЬ гори-хвилі”, сл. Т. Шевченка, ар. Б. Гайдара, та: „Бандуристе, орле сизий”, сл. Т. Шевченка, ар. Я. Орлова, соліст — Н. Салюк.

Добру доповідь на тему „Тарас Шевченко — герой державницького мислення” виголосив мгр Орест Павлів.

Фортепіанове сольо, „Прелюдія” В. Барвінського, добре виконала Андріяна Буйняк.

„Нема гірше, як в неволі”, Т. Шевченка, гарно продеклямував Адам Стець.

Після того дів. хор „Діброва” співав пісні: „Зоре моя вечірня”, сл. Т. Шевченка, мел. за Г. Гладким; „Тече вода з-під явора”, сл. Т. Шевченка, муз. М. Лисенка та: „Як би мені черевики”, сл. Т. Шевченка, мел. В. Заремби, ар. Е. Козака.

Поему Т. Шевченка „Посланіє” дуже добре, з великим відчуттям деклямувала Роксоляна Мельник, уч. 8-ої класи „Рідної Школи” ім. Ю. Липи.

Оркестра „Батурин” виконала „В'язанку” українських пісень”, інстр. Ю. Гойдала.

Мішаний хор співав: „Чи Ти мене, Боже милив, навік забуваєш?”, Псалом XII Т. Шевченка, музика А. Гнатишина, соліст — Іван Пирожак, та: „Чого мені тяжко”, сл. Т. Шевченка, муз. М. Волошина.

Захоплені й зворушені глядачі нагороджували оплесками всіх виконавців.

На закінчення хори „Прометей” і „Діброва” та оркестра „Батурин” виконали „Заповіт” Т. Шевченка, муз. М. Вербицького, інструм. Василя Кардаша, соліст — Іван Пирожак, численна публіка вислухала „Заповіт” стоячи.

Організаторам дуже гарного й під кожним оглядом вдалого концерту треба висловити велике признання, а всім виконавцям мистецької частини — щиро сердечну похвалу.

1984 р.

МИЛА ЗУСТРІЧ

В неділю, 8-го квітня 1984 р., у год. 3.30 по пол., у приміщенні Канадсько-Української Мистецької Фундації у Торонті, вул. Блюр Захід ч. 2118 А, відбулася товариська зустріч із членами, відомого нашій громаді, вокального тріо „Верховина”, що в складі: Богданна Ігнатович, Надія Коханська, Оксана Макогон та Михайло Бубна — форт. супровід, під проводом неструдженої діячки на ниві хорового мистецтва Олени Глібович — у березні ц.р. відбуло концертове турне до Англії, що пройшло дуже успішно.

У 1-ій частині тієї милої зустрічі — Олена Глібович обширно розповіла про життя українців у Англії; про організацію СУБ, члени якої займались організуванням концертів у поодиноких містах і розміщенням гостей по квартирах. Гарними словами згадала милу поведінку українців до гостюючої „Верховини” та приємну реакцію численної публіки на концертах. Згадала також і про те, що відвідано в шпиталі відомого співака-бандуриста Володимира Луціва, де він пройшов важку операцію.

На кінці того турне місцеві українці просили не забувати про них і в майбутньому, та відвідати їх.

У 2-ій частині зустрічі тріо „Верховина” гарно проспівало: „Коли часом...” — муз. І. Недільського; „Як би мені, мамо” — муз. В. Заремби; „Подаруй мені Карпати” — муз. Б. Весоловського; „Чарівна скрипка” — муз. І. Поклада; „Закарпатська ко-

ломийка" — обр. А. Гнатишина; „Марічка" — обр. А. Кос-Апастольського, та „Спомин з гір" — муз. В. Безкоровайного.

Форт. супровід дуже добре виконав Михайло Бубна.

Приявні гості, між якими були й деякі визначні діячі нашої громади, нагороджували чарівних Верховинок довготривалими оплесками.

Ту гарну зустріч Олена Глібович закінчила щирими й зворушливими словами подяки, останні слова якої були:

„Прощайте, любі друзі,
Згадуйте нас у добрий час,
А як стужитеся дуже —
Ми повернемось до Вас!"

Після того, гості насолоджувалися смачним печивом та кавою і чаєм, висловлюючи свої побажання — скоро послухати новий концерт мільх Верховинок.

На закінчення Олена Глібович запросила всіх присутніх стати до спільної знимки.

Щасти Вам, Боже, й надальше у Вашій важливій праці на прославу української культури.

1984 р.

ГАРНІ ВЕЛИКОДНІ ГАЇВКИ

На першій сторінці великомного числа тижневика „Гомін України" в Торонті, з датою 22-го квітня 1984 р., була надрукована дуже гарна стаття відомого українського письменника-патріота Любомира Рихтицького під заголовком — „Символ Воскресіння", деякими цитатами якої покористуюсь при зготувленні цього допису. Цитую:

„І знов Великдень, великий день основного чуда нашого християнського світу, воскресіння Сина Божого із мертвих". І дальше:

„Інші народи християнської віри також святкують Великдень, але здається, що для нас, українців, це велике Господнє свято має свій окремий, спеціальний характер..."

„Може тому, що в нашій особистій і національній уяві — свято Воскресіння так тісно і нерозривно пов'язане з нашими найбільшими національними надіями". „... А якою мистецькою

красою оточене це велике свято! Око милується писанками, що їм рівних немає у світі і щойно тут, на чужині, ми почали усвідомлювати красу і велич нашої національної культури, щойно тут, коли чужинці нам сказали, якими скарбами мистецтва ми розпоряджаємо! Може щойно тут, у порівнянні з іншим світом ми вчимося любити своє і дорожити культурними здобутками, що розвивалися з нами разом упродовж тисячоліть нашого національного буття". Кінець цитати.

Такою частиною нашої культури — є гаївки, що їх виводять дівчата в часі Великодніх святкувань. Гаївки — це весняні ігри, що передалися до нас із дуже давніх часів. Це поєднання співів і танців-хороводів, що представляють весняне пробудження природи та людських почувань.

У гаївках є народня мудрість і краса, що ніколи не проминають.

Продовжуючи наші гарні традиції, у Великодній неділію 22-го квітня ц.р., у залі під церквою св. Покрови в Торонті, дівочий хор „Діброва”, місц. О СУМ, вивів прекрасні гаївки.

Програму розпочала коротким словом голова управи хору „Діброва” — Оля Дзюбанівська й привітала Преосвященного Владику Кир Ізидора Борецького, що своєю присутністю звеличив це свято, та всіх присутніх, що вщерть заповнили, прикрашену гарними рисунками писанок, обширну зали.

Після того, під звуки пісень: „А вже весна скресла...”, „Ой по горі, по горі...”, „А в тому саду...”, „Ходить жучок по ялині...”, „Під Дубрівкою...”, „Ой піду я полем-лугом...”, „Шумить, где дібровоњка...”, „Ой чия то гуска...”, „Коло млина, коло броду...”, „Кривий танець...”, „Ой нумо, нумо...”, „Піталася мати дочки...” та „Вію, вію, розвію вінець...” — пів сотні Дібровянок, у чарівних строях, дуже гарно провели танці-хороводи, а присутні гості нагороджували їх щирими оглесками.

Спеціяльно гарною точкою, що захопила дітей, був хоровід, проведений під звуки пісні „Ходить жучок по ялині...”. Тут хористки стояли в двох рядах, звернені до себе лицем, а руки поклали на плечі супутниці напроти себе, створивши рухомий місток, по якому дві хористки водили маліх хлопчиків і дівчинок, гарно одягнених і з віночками на головках.

Гарну програму того дня закінчено хороводом під звуки пісні „Вію, вію, розвію вінець...”, у якому взяло участь багато

молоді, дітей та їхніх родичів, братів і сестер, що взявшись за руки, створили великий вінець і, пристівуючи зі захопленням, ходили довкруги залі.

Після того, всі підходили до довгого стола й попивали каву та насолоджувались смачним печивом і тісточками, які приготували хористки „Діброви” та їхні подруги. Для дітей були овочеві соки.

Ті, 14-ті з черги, виведені дівочим хором „Дібровою” гаївки, були найкращими з усіх, бо багато дітей, молоді й старших осіб брали участь у хороводах, особливо у кінцевій точці.

Серед дітей, що виводили „свої” гаївки, великою увагою втішалась 16-ти місячна донечка відомих сумівських діячів Андрия і Олі Дзюбанівських, що з великим захопленням бігала й скакала та махала ручками.

Так пройшли ті гарні Великодні гаївки.

Все було сфільмовано для української теле-передачі.

Організаторам, виконавцям танців-хороводів і тим, що обслуговували гостей при столі зі закусками та всім присутнім, треба висловити щире признання і похвалу.

Син Божий смерть подолав, а український нарід також подолає свою неволю і заживе у вільній Україні.

1984 р.

ТРАДИЦІЙНЕ СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ У ТОРОНТО

Додержуючись наших гарних великодніх звичаїв, управа Осередку СУМ при співпраці Жіночої Ланки й Батьківського Комітету влаштувала „Спільне Свячене”, що відбулося у неділю, 29-го квітня 1984 р. у приміщеннях Українського Культурного Центру в Торонті, вул. Крісті.

Гості заповнили велику залю і зайняли свої місця при гарно застелених столах. Перед сценою на столику прикрашеному гарним обруском, вміщено хрест та розложено великодні страви.

Свято відкрив голова управи Осередку СУМ М. Музичка, привітав гостей та зложив їм святкові побажання і попросив о. М. Лучку, асист. капеляна СУМ, посвятити великодні страви.

Отець М. Лучка відправив короткий молебень та, під звуки пісні „Христос воскрес”, що її проспівали всі присутні, обійшов залю і посвятив Божі дари.

Після того гості споживали смачні страви, які приготовило наше трудолюбиве жіноцтво, що при помочі дівчаток-сумівок обслуговувало також гостей при столах.

Після їди М. Музичка попросив до слова о. М. Лучку, що пояснив значення Великодніх свят і закликав держатись своїх звичаїв та допомагати в стремліннях до звільнення України з неволі.

Потім пройшла дуже мила частина програми дня, а саме: під звуки пісень — „А вже весна скресла...”, „Ой по горі, по горі...”, „Ходить жучок по ялині”, „Вію, вію, вію вінець...”, які проспівали: Люба Шкамбара, Ірка Пуравець, Оля Козак і Христа Когут — молоденькі юначки вивели гаївки, що їх підготовила Ірина Мельник при допомозі Ірки Шуст і Тамари Вайди, а задоволені гості нагородили їх щирими оплесками.

Після того представниця ОЖ ЛВУ С. Ковалська висловила привітання Блаженнішому патріярхові Йосифові й усій українській громаді. Коротким словом згадала також тих українців-страдників, що мучаться у советських в'язницях-катівнях і на засланнях, спеціально підкresлюючи терпіння старен'кої Оксани.

ни Мешко й просила присутніх підписувати листи з проханням про її звільнення.

Представник місц. відділу ЛВУ С. Харко закликав усю українську громаду до праці для добра нашого нескореного народу.

Закінчуючи програму дня, М. Музичка повідомив присутніх про деякі імпрези, заплановані на найближчий час, подякував о. М. Лучці за посвячення страв, та всьому жіноцтву, що працювало в кухні.

Це „Спільне Свячене” закінчив о. Лучка гарним словом та співом „Христос воскрес”, який підхопили всі присутні в залі.

1984 р.

ПЕРЕД ПОСТАНОВКОЮ ОПЕРИ „НАТАЛКА ПОЛТАВКА” У ТОРОНТІ

З нагоди 165-ліття першої постановки „Наталки Полтавки”, 150-ліття міста Торонта й власного 10-літнього ювілею Товариство Української Опера Канади під керівництвом неструдженого маєстра Володимира Колесника влаштовує „Тиждень Української Опера” в часі від 1-го до 8-го червня 1984 року, в Мек-Миллан Театрі в Торонті, Квін'с Парк Кресц. ч. 80.

В програмі того тижня є постановки: „Наталка Полтавка” — режисер Ю. Бельський; „Запорожець за Дунаєм” — режисер В. Колесник та Великий Концерт-Бенефіс, у якому візьмуть участь усі солісти й Оперний Хор — диригент В. Колесник та танцювальний ансамбль „Веснянка” — хореограф М. Балдецький. Декорації — Еміль Теліжин. Хормайстер — Зеновій Лавришин. Костюми — Раїа Юхименко.

Тепер, дещо місця присвячу опера „Наталка Полтавка”.

„Наталка Полтавка”, п'єса Івана Котляревського, дія якої проходить на початку 19-го століття в Україні — була першою українською ластівкою театру та є однією із найдорожчих перлин нашої спадщини. В ній автор правдиво змалював життя і побут нашого народу, розкрив багатство й красу його душі та волелюбні прағнення. Вперше її поставлено на сцені Полтавського театру в 1819 році.

21 січня 1821 року „Наталка Полтавка” була поставлена в Харкові; в 1822 році — на сцені Малого театру у Москві й на сцені Александрівського театру в Петербурзі, а 3 вересня 1836 року — в Чернігові. Деякі постановки пройшли без цензури.

Гуманізм, демократизм, показ душевної чистоти простої людини в творі І. Котляревського надихнули нашого славного композитора Миколу Лисенка до створення опери на 3 дії із тією самою назвою. Це спричинило новий злет „Наталки Полтавки”, класичного твору українського оперного мистецтва. Опера була закінчена й поставлена в 1889 році. Музика Миколи Лисенка стала чарівною прикрасою до тексту твору Івана Котляревського.

Таємниця вічного життя „Наталки Полтавки”, що стала справді народньою опорою, пояснюється духовою спорідненістю музики М. Лисенка з почуттями й прагненнями нашого обездоленого народу та із його розумінням краси в музичній сфері.

12 травня 1935 року в Київському академічному театрі опери й балету ім. Т. Шевченка вроцісто був відзначений ювілей визначного актора П. Саксаганського. На святочному вечорі було поставлено першу й третю дії „Наталки Полтавки”, в яких ролі виконали: Наталки — М. Литвиненко-Вольгемут, Восьного — П. Саксаганський і А. Бучма, Виборного — М. Донець та І. Паторжинський.

14 березня 1936 року „Наталка Полтавка” була поставлена в Москві на декаді українського мистецтва.

Вистави опери „Наталка Полтавка” проходили не тільки в Україні, але також і в інших країнах Європи, в ЗСА і Канаді.

„Наталка Полтавка” — це перша українська опера, з якої зроблено фільм із тією самою назвою.

В головних ролях „Наталки Полтавки” виступав корифей — заслужений артист України Г. Манько-Ярошевич.

Після 2-ої світової війни, в 1947 році, в українському таборі втікачів у Райнен, Німеччина, існував театр „Ренесанс”, керівником якого був Г. Манько-Ярошевич, що виставою невмируючої „Наталки Полтавки” привітав ВПреосв. владику І. Бучка, що прибув до табору.

На прощальному вечорі членів театру „Ренесанс”, які

від'їджали до Канади в 1949 р., у згаданому таборі була поставлена також опера „Наталка Полтавка”. Одним із акторів того театру був Володимир Довганюк — нині голова драматичного ансамблю „Заграва” в Торонті.

„Наталка Полтавка” на сцені в Торонті.

Для відзначення 120-ліття смерти творця української музики Миколи Лисенка. Муз.-Драм. Ансамбл, під мист. кер. Г. Манька-Ярошевича, 2 грудня 1954 р. відограв оперу „Наталка Полтавка”. Диригентом був Леонід Яблонський, а концертмайстром — Антоніна Ярошевич. В ролях виступали: Возьний — М. Тагаїв, Терпелиха — А. Тагаїва, Наталка — Н. Баумш, Петро — Б. Климкович, Микола — В. Довганюк, Виборний — Г. Манько-Ярошевич.

Стільки про оперу „Наталка Полтавка”.

На мою скромну думку, українська громада Торонта повинна щедро нагородити керівництво, адміністрацію і членів Товариства Української Опери Канади за їхню віддану працю для поширення і утривалення наших культурних надбань — масовою участю у всіх частинах Тижня Української Опери в Торонті.

Щастя Вам, Боже!

1984 р.

ЕТНІЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ У ТОРООНТІ

З нагоди ювілейних святкувань 150-ліття Торонта в останніх днях місяця травня ц.р. у замку Каса Лома відбувся етнічний фестиваль із дуже цікавою програмою.

В першому дні, 29-го травня усі кімнати на партері замку були заложені столами, заповненими кулінарними ласощами й напитками та виробами образотворчого й народнього мистецтва різних етнічних груп: португальців, греків, філіппінців, канадійців, китайців, кореанців, мадярів, японців, австрійських тирольців та ін.

В найбільшій залі була гарно удекорована сцена, на якій мали виступати поодинокі мистецькі групи. По середині сцени, на пересуваному столику, був гарний, великий торт зі свічками.

У год. 7-ї веч., ведучий справами дня розпочав програму. На сцені стояли представники й представниці мистецьких одиниць — по дві особи від кожної етнічної групи. Українців презентували: Оля Дзюбанівська — голова управи дівочого хору „Діброва” О СУМ у Торонті та хористка Гаяля Тисяк.

Зaproшений до слова міський радний Інг Гоут привітав члена Ювілейного комітету Дейвіда Гері й представників етнічних груп, що вийшли на сцену та запалили свічочки на ювілейному торті.

Після цього пройшла програма, яку розпочали цікавим співом-хороводом японські дівчата в гарних народніх строях.

Красу нашої культури глядачам представив дівочий хор „Діброва”, що виступив у своїх строях і проспівав пісні: „Десна”, „Тече вода”, „У полі береза” та „Коломия”. Диригувала симпатична Марійка Свербивус. Супровід на фортепіані гарно виконала Марійка Турчин.

В дальших точках програми виступали: „Герітидж зінгерс”, що при супроводі гітар і барабану проспівали кілька пісень, деякі танцюристи виконали цікаві танці, інші знова, пританцювали, співали жартівливі пісні, канадійці, приспівуючи, та-

кож танцювали, канадська циркова школа виконала кілька цікавих точок.

Всіх виконавців поодиноких точок програми — глядачі нагороджували щирими оплесками. Програма протягнулась аж до півночі.

Прикрасою того цікавого вечора був виступ наших гарних „Дібров’янок”, яким ніхто не міг дорівняти.

Треба згадати, що на 2-ий день, 30 травня — виступила оркестра „Батурин” О СУМ у Торонті. Диригувала Ірка Мелех.

Всім хористам „Діброви” й членам оркестри „Батурин” та іншому керівникові мгр-ві В. Кардашеві треба висловити щиру похвалу.

1984 р.

IV ГУЦУЛЬСЬКИЙ З’ЇЗД

У днях 26-27 травня 1984, відбувся на Союзівці, Н. Й., всеукраїнський з’їзд при участі 76 членів з Америки й Канади. Голова Українського Світового Об’єднання Гуцулів (УСОГ), Дмитро Ткачук, відкрив з’їзд, вітаючи присутніх, потім звітував про діяльність за 3 роки. Із-за особистих амбіцій і непорозумінь дійшло до розбиття між гуцульськими товариствами, досі не видано заплянований гуцульський альбом. УСОГ приготовляє видання книжки „Наша Гуцульщина”. До УСОГ належать 4 гуцульські товариства: „Черемош” у Філядельфії, Т-во ім. О. Довбуша в Бафало, Т-во ім. М. Черемшини в Торонті та „Прут” в Гамільтоні, Онт., разом 225 членів. Вони ведуть значну діяльність, виступають з гуцульськими танцями й мистецькими виставками. Всі заходи довести до об’єднання досі не вдалися.

З’їздом проводив М. Мокнач. Після звітів усіх членів управи ухвалено одноголосно абсолюторію. Вечером відбувся бенкет при участі 120 осіб, потім була мистецька програма й забава з танцями. Прочитано привіти від Блаж. Патріярха Йосифа, ВПреосв. Владики Плятона й Владики Роберта-Михаїла, проф. А. Штефана, Комісії Дослідів і Публікації НТШ, Т-ва „Гуцульщина” з Англії, Т-ва „Бойківщина” та ін.

В неділю, 27.5. о. д-р Б. Волошин, родом з Закарпатської Гуцульщини, відправив Службу Божу й Панахиду, сказав зво-

рушливу проповідь з нагоди з'їзду. До нової управи УСОГ вибрані: голова — Василь Барчук (Гамільтон), 1-ий заст. голови — Ст. Трутяк, Торонто, 2-ий заст. гол. — М. Савуляк, Бафало, 3-ий заст. гол. — М. Луців, Філадельфія, писар — М. Бельмега, Бафало, касир — Василіна Михасюк, Едмонтон, прес. реф. — ред. Л. Бурачинська, Філадельфія, орг. реф. — Ю. Гудимяк, Бафало, реф. зв'язків з НТШ — д-р С. Федюк, Нью-Йорк, мист. реф. — Е. Сороханюк, Філадельфія, вільні члени: В. Кізлан, Ст. Костик, С. Чорна, Ст. Горганюк, В. Слободян. До управи входять голови гуцульських товариств. Контрольна Комісія: М. Мохнач, А. Опарик, Соня Круль. Новообраний голова, В. Барчук, подякував за вибір і довір'я, побажав, щоб на V-му гуцульському з'їзді були заступлені всі гуцульські товариства. Соня Круль з Вашингтону закликала жертувати на будову української церкви в гуцульському стилі у Вашингтоні, столиці ЗСА. Українським національним гімном закінчено цей з'їзд. Одноголосно ухвалені революції з'їзду. Варта згадати, що на 4 СКВУ прийняті УСОГ у його члени. Головне завдання нової управи УСОГ — довести до об'єднання всіх гуцульських товариств і видати запляновані книжки про Гуцульщину.

1984 р.

КАРАВАНА '84

Цьогорічний 16-ий із черги міжнародний фестиваль, що проходить у Торонті під назвою „Караван”, відбувся у днях 22-30 червня при участі 46 павільйонів, у тому були три українські: „Київ”, „Львів” і „Одеса”, з гарними й цікавими програмами, в яких брали участь різні хори, оркестри, вокальні групи й танцювальні ансамблі. Були також виставки народньої творчості й мистецтва.

В павільйоні „Львів”, у домі Українського Культурного Центру на вул. Крісті, в першій кімнаті були українські й англійські книжки та журнали з темами про Україну й описами визвольних змагань українського народу. На стінах видніли плякати зі світлинами переслідуваних, ув'язнених і замучених більшовиками членів українського руху спротиву з Оксаною Мешко та Ю. Шухевичем у проводі.

Був альбом зі знимками з маніфестації у справі звільнення осліплого вже Юрія Шухевича. Багато відвідувачів павільйону підписували петиції про його звільнення.

Були також оголошення про „Вільну Олімпіаду 1984 р.”

В другій кімнаті було 5 станків із експонатами, що їх зладив і приготовив П. Сендей, член хору „Прометей”. В очі впадали 4 жіночі фігури в гарних народніх строях. Тут відвідувачі вписувались до пропам'ятної книги П. Сендея.

В третій кімнаті на столах були розміщені дві сільські дерев'яні хати з криничками на подвір'ю. Були там жінки й дівчата, що брали воду, мололи збіжжя на жорнах і ткали на варстатику. Була й маглівниця до „прасування”. Все те майстерно зладив С. Лисик.

В тій же кімнаті молодий хлопець писав гарні писанки.

В усіх трьох згаданих кімнатах нагляд мало жіноцтво.

Далі в менший залі був буфет, де можна було насититись смачними стравами й різного роду печивом та запити борщем, кавою і добрими овочевими напитками. Гостей справно обслуговувало наше міле жіноцтво.

Велика зала була заложена застеленими столами, при яких гості споживали закуплені страви. Обслуговували їх молоді дівчата.

В одному куті залі була „бара” з різними напитками. Обслуга була дуже справна.

На останку, під задньою стіною, були речі народнього мистецтва — різьблені й вишивані. Були керамічні вироби, скляні вази й тарілки, шклянки й горнятка та різні більші й менші фігурки. Були також білі хлоп'ячі сорочечки з різними малюнками й написами на грудній сторінці. На стіні висіли вишиті обруси, серветки, сорочки, рушники, хустинки й інші речі. Обслуга жіноча.

В другому куті залі був станок „Гуцульського Т-ва ім. Марка Черемшини” з Торонта. Тут були різні різьблені, ткані й вишивані речі та частини гуцульського одягу, як: киптарі, сердакі, жіночі й чоловічі сорочки та постоли, чоловічі капелюхи-крисані, різьблені касетки й кубки для напоїв, дерев'яні й металеві топірці та ліжники й килими.

Були також у дереві вирізьблені портрети Івана Франка, Марка Черемшини та голова гуцула, що їх виконав С. Трутяк, а його дружина Гаял малювала. На стіні висів гарний металевий тризуб, що блистів на темній підставці. Його виконав син Трутяка.

Станок обслуговували родовиті гуцули, члени згаданого Т-ва, в гарних гуцульських одягах.

Програму дня розпочинав танцювальний ансамбль „Верховинці” гарним танцем-хороводом, а дві дівчини вітали гостей хлібом на підставках покритих гарно вишитими рушниками. Всі вони були в гарних народніх одягах.

Після того посадник „Львова”, Роман Медик, привітав присутніх і розказав по-англійськи коротку історію міста Львова, а краля „Львова”, Христя Свистун, привітала гостей віршем, що його написав письменник Богдан Федчук:

„Вітаемо Вас гости
В королівськім Львові,
І будьте разом з нами,
Веселі і здорові! ”

Грою на трембіті гостей вітав гуцул Василь Соловчук.

Всіх присутніх на сцені гості, між якими було багато неніщів, нагороджували довготривалими оплесками.

В дальшій частині програми в означених днях виступали: дівочий хор „Діброва”, чоловічий хор „Прометей” і оркестра „Батурин”, мистецьким керівником яких є маestro Василь Кардаш, та танцювальний ансамбль „Верховинці”, керівниками якого є хореографи Соня Конрад і Евген Трусь, вокальний квінтет „Айстри”, якому супровід на гітарі виконав Юрій Шуст.

Всі згадані мистецькі одиниці існують при місцевому Осередку СУМ.

До танців на сцені пригравала оркестра „Нова Хвиля”.

Треба згадати, що танцюристи „Верховинці” втішались великою симпатією присутніх гостей, що довготривалими оплесками й щирими привітними вигуками нагороджували кожний їхній виступ.

В поодинокі дні гарно диригували:

„Дібровою” Дарія Хандон і Марійка Свербивус, „Прометеєм” Роман Ясінський і Дарія Хандон, „Батурином” Роман Ясінський та Ірка Мелех.

В останньому дні мішаним хором у складі „Діброва” і „Прометей” диригувала Дарія Хандон при фортепіянному супроводі Марійки Турчин.

Супроводи на фортепіяні в поодинокі дні майстерно виконали Надя Середа-Брехун і Марійка Турчин.

Всіх виконавців програми, в тому ж малих дітей, що танцювали в останньому дні, присутні на залі нагороджували щирими оплесками.

Один раз посадника навільйону заступив Е. Качмарський, а кралю „Львова” — Аля Ключник.

Крім того кожного вечора від год. 11-ої до год. 1-ої після півночі гості весело забавлялись і танцювали під звуки оркестри „Петро Пиріг і Голубці” та тасьмових рекордів „Гоп-Га”.

Між гостями, що в усі дні заповняли простору залю, було багато визначних осіб як: Зеня і Лев Косар — організатори „Каравані”, адв. Петро Саварин — президент СКВУ, інж. Мирон Барабаш — ген. секретар СКВУ, інж. Соколик — голова місц. Відділу КУК, д-р Р. Малащук — почесний голова ОУВФ, о. мітран С. Іжик із Вінніпегу, Д. Пітерсон — лідер ЛПартії пров. Онтаріо, мгр Ю. Шимко — посол до пров. Парляменту, міські радні — Василь Бойчук, Інг Говп та Дервін Шея, як рівнож А. Вітер — кандидат на посла з рамени ПК Партії.

Закінчуючи опис програми павільйону „Львів”, мушу згадати й організаторів та всіх, що своєю муравлиною і досить тяжкою, особливо в кухні, працею причинились до цьогорічного успіху. Це були:

Жінки й дівчата з ОЖ ЛВУ, Жіночої Ланки, Батьківського Комітету, молоді „Сумівки”, хористки „Діброви” й працівники кредитівки „Будучність”;

чоловіки, члени ЛВУ й адміністрації Дому, що вдержували порядок та в потребі допомагали жіночтву. Нагляд над усім мав Іван Хичій.

Всім згаданим повище треба висловити шире признання.

В газеті „Торонто Сан” з 3-го липня ц.р. була стаття, у якій сказано, що цьогорічна „Каравана” була дуже успішною і мала більше відвідувачів, як у попередніх роках.

Була також згадка про те, що кралею „Каравани 84” була йменована Еліта Брівімс, краля павільйони „Riga” та, що український павільйон „Одеса”, який був оформленний як корабель, одержав чотири нагороди Зені Косар.

Змістом згаданої повище статті англомовного щоденника ми, українці, мусимо дуже радіти й гордитись.

1984 р.

ВДАЛИЙ КОНЦЕРТ

В неділю, 7 жовтня 1984, в год. 3-ій по пол., в залі Мессей Гол, в Торонті, відбувся гарний концерт, влаштований для відзначення 50-ліття існування і праці організації „Молодь Українського Национального Об'єднання — МУНО”.

Ролю конферанс'є добре і з гумором виконав Василь Шуст.

Виконавцями гарної програми були: мішаний хор ім. О. Кошиця з Вінніпегу, у складі понад 80 осіб, мистецький керівник В. Климків. Сольові партії співали — В. Соломон, Г. Малюжинський, Олександра Кохан-Будик і Марійка Яцик; місцевий чоловічий хор „Бурлака”, диригент і соліст Олег Хміль; місцевий дівочий хор і танцювальний ансамбль „Калина”; танцювальний ансамбль „Чайка”, хореограф Я. Клунь; мала симфонічна оркестра; дует з опери „Запорожець за Дунаєм” у виконанні Оксани Рогатин-Макогон і Олега Хміля.

Музичні супроводи виконали: на фортепіяні проф. З. Лавришин та Марійка Чучман; на сопілці — Браєн Черевик та симфонічна оркестра.

В очі глядачів, що громадно прибули на концерт, впадали прекрасні строї жіночої частини хору ім. О. Кошиця.

Всіх виконавців поодиноких точок програми прияvnі нагороджували щирими оплесками.

Цей вдалий концерт закінчив мішаний хор ім. О. Кошиця, що при супроводі симфонічної оркестри відспівав пісню „Реве та стогне Дніпр широкий”, сл. Т. Шевченка, а публіка, стоячи, нагородила їх довготривалими оплесками.

Організаторам і виконавцям мистецької частини концерту треба висловити щире признання і побажати їм дальших успіхів у їхній важливій праці.

1984 р.

ВІДБУЛАСЯ МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА В СІТІ ГОЛЛ

150-РІЧЧЯ ТОРОНТА

З нагоди 150-річчя Торонто в міському ратуші Сіті Голл у днях 5-9 листопада 1984 р., від год. 9-ої ранку до 5-ої по пол. відбувалася виставка українського мистецтва, організатором якої був Петро Сендей.

По середині вхідної галі на 16-ти столах, уложеніх у півколесо, були виставлені гарно вишиті серветки, подушки, малі обруси, трипільська й гуцульська кераміка, дерев'яні різьблені касетки й свічники, дитячі ляльочки та писанки.

Були також взори яворівських низинок: звичайних, завертаних і подвійних; була поліська гладь та хрестикові з усіх частин Західної України; були рушники — вишиті хрестиком і низинкою, київська гладь і гуцульська низинка.

Між столами були чотири манекени в гарно вишитих жіночих і дівочих строях із Поділля, Заліцик і Буковини та манекен одягнений у дуже гарно вишиті священичі ризи. На столі біля манекена були деякі частини священичих риз та інші церковні речі, між ними й серветки із назвами „Воздух” і „Покровець”.

На приставлених стінках висіли старинні сорочки з різних частин України: Буковини, Львівщини, Тернопільщини, Борщівщини, Сокальщини й Закарпаття; вишиті чоловічі сорочки й свити, жіночі близки й довгі сорочки та гуцульські кожухи й киптарі. В очі впадали вишиті рушники „Тарасова доля” та „Калина” з „Кобзаря” Т. Шевченка.

Були образи з релігійною і світською тематикою, такі як: Мати Божа Неустаючої Помочі з написом „Радуйся Благодатная. Все Упованіе Наше”; св. Покрова; свв. Володимир і Ольга — разом і поодиноко; Т. Шевченко; Блаж. Патріярх Йосиф; обкладинки св. Євангелія; образ козака на коні й дівчини, що бере воду, з написом „А це ж тая криниченька, що голуб ку-

пався. А це тая дівчинонька, що я в ній кохався" та більшій образ дівчини в гарнім народнім одязі із віночком на голові, що держала хліб на підносі з вишитим рушником.

За виїмком кераміки й різьблених речей, велику частину згаданих експонатів зладив Петро Сендей.

Виставкою цікавились численні відвідувачі Сіті Голлу, в більшості — не-українці, між якими були й визначні особи з громадського й політичного життя. Всі вони вписувались у програм'ятну книгу організатора виставки.

За таке гарне познайомлення чужинців із надбанням української культури організаторові, що, одягнений у народній стрій, наглядав за порядком та давав потрібні інформації зацікавленим особам, треба висловити щире признання. Хочу згадати й про те, що Петро Сендей є довголітнім співаком чоловічого хору „Прометей” Осередку СУМ та хору при церкві св. Миколая у Торонті.

1984 р.

ЧЕРГОВИЙ УСПІХ „ЗАГРАВИ”

На 13-му Онтарійському Фестивалі Драматичних Театрів Бататокультурності, в неділю, 25-го листопада 1984 р., год. 4-та по пол., в авдиторії „Вест Парк Секондері Скул” у Торонті, Український Драматичний Ансамбль „Заграва” під режисурою Марії Левицької запрезентував прем'єру п'єси на 4 дії „Завтра знову зійде сонце”, авторкою якої є Марія Цуканів, народжена в Україні, що після 2-ої світової війни виemiгрувала до Аргентини, а тепер проживає у ЗСА.

Темою п'єси є — шпигунська активність СССР для здобуття таємниць виготовлення атомної зброї, що охопила цілий західний світ — та не обминула й Аргентину.

В Буенос-Айресі, советські шпигуни використали те, що дочка однієї української родини, в часі т.зв. амнестії понад двадцять років тому — повернулась в Україну й там загинула разом із чоловіком і малою дитиною.

Дія п'єси проходить у домі д-ра Бурка та його дружини До-ни Марти, дочка яких, Іванна, як згадано повище, повернулась в Україну.

Брат д-ра Бурка був професором і співпрацював над роз-витком атомної бомби в ЗСА. Там він і загинув у часі експери-мента з тією зброею.

Після його смерті всі пляни, пов'язані з його працею, заб-рав і переховував його син, що жив із сестрою у домі родини Бурків, які ними заопікувались.

„Завтра знову зійде сонце” в ролях: І. Кущіренко, О. Микитенко, Л. Філь, О. Стельмахович, О. Лозинська.

Для здобуття тих плянів, до д-ра Бурка приїжджають со-вєтські шпигуни, підшиваючись під їхню родину.

Д-р Бурко прийняв скептично вістку про те, що прибувша дівчинна є його внучкою, але під впливом сентиментальної дру-жини — погодився із усім і дівчина, разом із своїм так званим „чоловіком”, жили в його домі. Їх завданням було розвідатись, де є сховані згадані секретні документи і їх викрасти.

Вихована на „общепонятних” законах і звичаях громадян ССР, вона вже на другий день украла дорогоцінну бранзолет-ку дочки господарів, а в розмовах із дітьми господарів виводи-ла різні нісенітниці й, між іншим, задекларувала, що найви-щим добром для людини є — влада й гроші.

Так проходив час. Ірина була дуже заскочена й приємно вражена милою поведінкою супроти неї і її погляди — почали мінятись.

Одного дня, коли в хаті була лише вона, її співробітник, користаючи з нагоди, пішов до кімнати сина згаданого професора, знайшов і забрав усі документи про конструкцію атомної бомби, та сказав Ірині, що вони мусять негайно їхати на летовище, щоби відлетіти до СССР.

Та Ірина, що змінилась уже на ліпшу людину, почала отягатись із виконанням його наказу. Тоді шпигун витягнув револьвер і загрозив, що застрілить її, якщо вона не послухає його.

Думаючи, що застрашена Ірина виконає усе, він поклав револьвер на стіл і обернувся, щоби взяти свою валізку. Ірина скористала з того й тихенько підійшла до стола, узяла револьвер і спрямувала його на шпигуна.

Він обернувся, побачив револьвер у її руках і зробив рух у її сторону, а вона вистрілила в нього й він упав горілиць на софу.

На гомін стрілу до кімнати вбігли всі, що жили в домі й тепер Ірина, з плачем призналася, що вона шпигунка.

По кількох хвилинах пані Бурко попросила всіх, щоби вони залишили її самою з Іриною. Як усі вийшли — вона промовила до Ірини і сказала, що Господь Бог простить її провини й у її житті — настане новий день.

Так пройшла п'єса „Завтра знову зійде сонце”, режисеркою якої є Марія Левицька, що зготовила також гарні костюми.

Треба згадати, що ролі дійових осіб були дуже добре й із великим відчуттям виконані, старшими і молодими акторками й акторами, що є дуже відрядним явищем подивляти на сцені молодих.

Коли закінчилась вистава, на сцену вийшли всі акторки й актори та впровадили режисерку Левицьку, а глядачі нагородили їх щирими, довготривалими оплесками.

Управі, режисерці і голові „Заграви” акторові В. Довганюкові та всім членам Драматичного Ансамблю „Заграва” треба висловити слова щирого признання за їхню трудну й важливу працю та побажати їм дальших успіхів, а зацикавленим радимо побачити цю цікаву п'єсу.

Щастя, Вам, Боже!

1984 р.

1983/1984 навч. рік.
Учительський колектив Цілодenneї школи св. Йосафата в Торонті.

ПОМЕР БЛАЖЕННІШИЙ ПАТРІЯРХ ЙОСИФ

На початку місяця вересня 1984 року українців у вільному світі потрясла дуже сумна вістка, а саме: 7-го вересня, у Римі, помер Блаженніший Патріарх і Кардинал Йосиф Сліпий, з роду — Коберницький-Дичковський.

Життєвий шлях Блаженнішого Патріарха Йосифа — це був шлях Мученика.

11-го квітня 1945 р. Блаженніший був заарештований більшовиками й пережив 18 років ув'язнення, заслання, тюрем і катожних робіт.

9-го квітня 1963 р., за старанням Апостольської Столиці, Блаженніший був звільнений і прибув до Риму. 25-го лютого 1965 р. Святіший Отець Папа Павло VI-й номінував Блаженнішого Кардиналом.

Впродовж 21 року перебування на волі — Блаженніший відвідав усі українські поселення у вільному світі.

Канаду Блаженніший, перший раз, відвідав 1968 р., другий раз — 1973 року й 7-го травня відправив Архиєрейське Богослуження у катедрі св. Йосафата. При вході до катедри Блаженнішого привітали діти-учні цілоденної школи св. Йосафата китицею гарних квітів.

Третій раз Блаженніший Патріярх Йосиф відвідав Торонто 1976 р. й, між іншим, знова відправив Архиєрейське Богослуження у згаданій катедрі. Перед входом до катедри Блаженнішого Патріярха привітали китицею квітів учні згаданої школи, яких підготовила вчителька — дружина автора цих рядків, Марта. Пізніше, в залі під церквою св. Покрови, при вул. Лідс, відбулося Святочне Прийняття, у часі якого автор цих рядків передав Блаженнішому альбом із знимками з відвідин Торонта в 1973 році.

Весь час перебування Блаженнішого Патріярха на волі — був виповнений великою працею та многогранною діяльністю на прославу Господа Бога та для добра нашої Церкви й Народу. Одним із важливіших чинів Блаженнішого — було зорганізування побудови храму св. Софії у Римі, що був посвячений 1969 р. На тому посвяченні був і автор цих рядків.

Треба ще згадати, що в 1975 році Блаженніший приняв титул Києво-Галицького Патріярха, в очікуванні на визнання Його Папою.

Похоронено Блаженнішого Патріярха й Кардинала Йосифа — 13-го вересня 1984 р. у храмі св. Софії.

Вічна Йому Пам'ять!

1985 р.

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ І СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ

Історичні річниці проголошення Самостійності й Соборності Української Держави 22 січня 1918-1919 рр. — цього року українська громада Торонта відсвяткувала величаво.

Піднесення прапора

В суботу, 19 січня 1985 року на міській площі перед ратушем (Сіти Голл) відбулося свяtkове відмічення СВЯТА ДЕРЖАВНОСТИ І СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ.

Чисельна українська громада, представники українських церков, установ і організацій зі своїми національними і організаційними прапорами гідно вшанували річницю проголошення УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Свяtkове зібрання відкрив і вів програмою адвокат Михайло Фіголь, вітав почесних гостей та чисельно зібраних членів нашої громади. Канадський національний гімн відспівав інж. П. Бубела. Високопатріотичне слово-молитву провів Преосвящений владика Ізидор Борецький.

Майор міста Торонта Арт Егелтон відчитав ПРОКЛЯМАЦІЮ присвячену відновленій УКРАЇНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ 22 січня 1918 року та для вшанування цієї події і признання українській активній громаді Торонта і Канади, проголосив УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ — від 19-26 січня 1985 року.

По проголошенню Проклямації, учасники відспівали український національний гімн і в тому часі представники українських молодіжних організацій піднесли на щоглі міського ратуша УКРАЇНСЬКИЙ синьо-жовтий НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРАПОР.

Молитвою митр. протоієрея о. П. Бублика закінчено імпрезу присвячену цій свіtlій події у наших визвольних змаганнях.

Момент піднесення прапора було висвітлено ввечері і год. 6:30 на телевізійній програмі „Ворльд Біт Ньюз“. Того ж вечора відбулося свяtkове прийняття у залі готелю Шератон.

Святкове приняття

В суботу, 19 січня ввечері відбулося в готелі „Шератон Сентр” святкове приняття з участю представників українських церков суспільно-громадських і політичних організацій, представників федерального, провінційного і міського урядів, української громади та преси. Були теж представники інших національних спільнот Канади.

Головними промовцями на святковому принятті з приводу Свята Державності були: посол Юрій Шимко і міністер скарбу онтарійського уряду дост. Леррі Гросман. Першим виступив Леррі Гросман, якого представила учасникам приняття голова ОЖ ЛВУ Марія Шкамбара. У своєму слові, прелегент гостро засудив російський імперіалізм і його комуністичну систему поневолення народів. Він сказав, що за волю треба боротися не лише тоді, коли це легко робити, але теж і тоді, коли важко, і що росіяни якраз хочуть, щоб ми стали лінівими у цьому змісті. Гросман закінчив свою промову закликом, щоб ніколи не забувати „цієї світлої хвилини волі в Україні”, яка повинна запалювати усіх до дальшої боротьби. Як відомо, міністер Гросман здобув друге місце у виборах Прогресивно-Консервативної Партії на пост прем'єра Онтаріо.

Після Гросмана промовляв українською мовою (і частинно по-англійськи) посол Юрій Шимко. У своєму слові він зосередився над найновішим законом провінційного уряду Онтаріо про відмічення дня самостійності поневолених народів. При тому він згадав становища президента ЗСА Двайта Айзенгавера, Джон Ф. Кеннеді і, очевидно, кол. прем'є-міністра Канади Лестера Пірсона і Джона Діфенбейкера. Він сказав, що доки існує російський імперіалізм, поневолені народи, а в тому і українці, потребують таких проклямацій, церемоніялів піднесення національних прапорів, потребують АБН-у і „Тижня Поневолених Націй” і т.д. Цього потрібно в ім'я миру — але миру в контексті волі для народів і людей у противагу до російського імперіалізму. Юрій Шимко закінчив свою промову закликом до солідарності з поневоленими націями і побажанням до федерального уряду Канади, щоб цей теж провів закон для офіційного відмічування річниць самостійності поневолених народів.

Зі словом привіту від Державного Центру УНР виступив мігр Микола Липовецький, представник федерального уряду посол Роберт Пенер, представник урядової опозиції Ліберальної Партії в Онтаріо посол Тоні Рупрехт, і представник міського

уряду Василь Бойчук. Представником від онтарійського уряду і головним промовцем був посол Юрій Шимко.

Молитвою на святковому принятті проводили: єпископ ПУКЦ владика Ізидор Борецький і адміністратор східної епархії УГПЦ о. прот. Петро Бублик.

Серед інших гостей з українського суспільно-громадського і політичного світу були Почесний Голова Світового Українського Визвольного Фронту д-р Роман Малащук, генеральний секретар СКВУ інж. Мирон Барабаш, голова Об'єднання Прихильників ДЦ УНР на Канаду д-р Ганна Янішевська, голова ГУ ЛВУ мгр Теодозій Буйняк, голова ГУ ОЖ ЛВУ Марія Шкамбара, представник ГУ СУМ Лариса Фіголь, голова Т-ва Кол. Вояків УПА Микола Кулик, голова Онтарійської Провінційної Ради КУК д-р Петро Глібович, голова ОП ДЦ УНР (в Торонто) Арсен Степанюк, голова Комісії за звільнення українських політичних в'язнів Ольга Заверуха, шкільний радний міста Торонто мгр Олександер Чумак та інші. Вступне слово виголосив голова торонтського відділу КУК інж. Ярослав Соколик — відмічуючи значення роковин Свята Державності.

Зворушуючою хвилиною вечора було привітання і віддання шані ветеранам українських армій з ген. П. Петренком на чолі, які взяли участь у принятті. Присутні теж тепло привітали найновіших українських емігрантів з Польщі. Програма святкового приняття була переплетена мистецькими виступами солістки Оксани Макогон, та тріо „Верховина” під мистецьким керівництвом п-ні Олени Глібович.

Програмою святкового приняття вміло керував мгр Євген Романчукеvич.

Святковий концерт

В неділю, 20 січня, о год 3:30 по пол., заходом місц. відділу Комітету Українців Канади, в залі Мессей Голл відбувся святковий концерт з гарною мистецькою програмою, головними виконавцями якої були ансамблі торонтського Осередку СУМ: „Прометей”, „Діброва” і оркестра „Батурин” під мистецьким керівництвом маестра Василя Кардаша. Акомпаньютарами були: Надя Середа-Брехун і Марійка Турчин.

В очі впадала незвичайно гарна декорація сцени, зі золотим Тризубом по середині, яку виконали: Арсен Степанюк і Богдан Головацький.

Програма розпочалась входом до залі двох молодих праپоронощів, що вийшли на сцену й примістили прапори.

Після того, оркестра „Батурин” відіграла гімн „О, Канадо”, який присутні у залі вислухали стоячи, а сурмач Петро Бабей виконав апель.

Вступне слово сказав інж. Ярослав Соколик, голова місця відділу КУК, привітавши гостей у залі, між якими були церковні достойники та визначні громадські й політичні діячі. Щирими словами промовеце привітав також українців, що прибули до Канади з Польщі та проголосив прізвища кол. старшин і вояків Українських Армій, що брали участь у визвольній війні в 1918-1921 рр. Декотрі із них були у залі, а приявлі щиро привітали їх оплесками.

„Четвертий Універсал” — прочитав Володимир Довганюк. У тому ж часі, на великому полотні на сцені пробігали прозірки, на яких було видно: проф. Михайла Грушевського, гол. отамана Симона Петлюру та деякі будинки, розташовані на Софійській площі в Києві, де був проголошений IV Універсал.

В дальншому ході програми хор „Прометей” проспівав пісні: „Вкраїно, Мати, кат сконав”, „Ген в Карпатах” — соліст Володимир Брехун, та „Клянемось вітчизно серцями”.

Після того, мгр Анна Троян гарними словами представила професора Петра Потічного, що сказав дуже змістовну святкову доповідь, цитуючи й обговорюючи при тому деякі місця із Чотирьох Універсалів, проголошених Українською Центральною Радою. Шановний доповідач згадав також і про визначних політичних діячів тих часів.

Гарна доповідь зробила на слухачів помітне враження і вони відплатилися за неї щирими оплесками.

Пісні: „Жита”, „Засумуй трембіто” й „Синя чічка” — гарно проспівала Христина Липецька, при фортеп. супроводі проф. З. Лавришина.

Хор „Діброва” проспівав пісні: „Партизанска колискова”, „Україно кохана” й „Ось день війни народньої”.

Твір „Універсал” — з відчуттям прорецитував В. Довганюк. Після того, оркестра „Батурин” виконала: марш „Фронтовик” і „Марш на стрілецькі молитви”.

Посол до Онтарійського парляменту мгр Юрій Шимко пе-

редав привіт від прем'єра Вілліяма Дейвіса й сказав, що він є у згаданому парляменті проєкт закону „Дня Самостійності”, який відзначають різні національні спільноти в Канаді.

Вислухавши її обговоривши той проєкт, парлямент Онтаріо, 8 листопада 1984 р. схвалив одноголосно названий закон визнання „Пропам'ятного Дня” різних національних спільнот і звернувся до онтарійського уряду з пропозицією заохотити уряд Канади ухвалити такий закон в Оттаві. Прем'єр Вілліям Дейвіс на підставі того закону підписав Проклямацію в роковини проголошення самостійності України 22. 1. 1985 р.

Під кінець хори „Прометей” і „Діброва”, що виступили в гарних народніх строях та оркестра „Батурин” виконали пісні: „Стойте курган” — солістка Соня Сахно, „Україні” — солісти: С. Сахно, І. Пирожак і В. Шевель та „Вставай Україно”.

Всіх виконавців точок програми приявні нагороджували ширими й довготривалими оплесками.

Тої величавий святковий концерт закінчено урочисто національним гімном „Ще не вмерла Україна” у виконанні хорів і оркестри, до чого прилічились і приявні у залі, вставши зі своїх місць.

Організаторам, прелегентам, виконавцям програми й учасникам згаданих святкових імпрез — належиться шире призначення.

1985 р.

ВЕЛИЧАВЕ СВЯТКУВАННЯ В ТОРОНТО

Дня 5-го жовтня 1986 року в парохії св. Йосафата відбулося величаве відзначення 25-річчя існування найстаршої української школи в Торонті, цілоденної школи при катедрі св. Йосафата, що була побудована заходами колишнього настятеля цієї парохії, о. Василя Філевича і віддана до вжитку в 1961 році.

В 1984 році о. мітр. В. Філевич був іменований Єпископом і назначений Епархом Саскатуну.

Відзначення 25-річчя школи пройшло поважно і величаво. Воно розпочалося Торжественным Богослужінням в катедрі св. Йосафата, яке відправив Преосв. Владика Василій Філевич, що приїхав до Торонта. Сослужили: о. д-р Р. Даниляк — теперішній парох катедри, о. мгр. О. Гошуляк, о. М. Лучка та о. дияк. М. Баріда — директор згаданої школи. До Богослужіння служили члени вівтарної дружини, в якій є і учні тієї школи та Курсів Українознавства.

Катедру заповнили по береги колишні учні і градуанти зі своїми родинами та інші миряни. Тропарі й кондаки співали учні Стефан Смук і Михась Лучка, що проспівав гарно також апостола. Гарну проповідь, пов'язану з темою святкування, виголосив Владика Кир Василій. Після проповіді учні Курсів Українознавства: Ліда Шикула, Ірка Скоратко, Оля Басараб, Олесь Дрозд і Стефан Смук, добре підготовані, з відчуттям віддеклямували вірш Богдана Федчука „Словами учениць і учнів” — у 25-річчя Цілоденної школи при катедрі св. Йосафата в Торонті, який поміщуємо нижче.

„Нашій школі цього року
То річниця величава.
Двадцять і п'ять років навчання
І нас, дітей, виховання.
Наша школа, наша гордість
Нам життя дороговказом.
Двері в світ нам відкриває,
З Богом в світ ідемо разом.
Наша школа, наша гордість,
Світлом розганяє пітьми.

Різьбить наші душі, розум,
Щоб Божими були дітьми.
Вчить нас рідне все любити,
А найважніше — мову.
Нашу рідну, українську,
Мов солов'їну, чудову.
Дяка батькам, учителям,
Опікунам у час річниці.
В нашій школі чуємося,
Наче вдома, наче в свята.
Наша школа при катедрі
Святого Йосафата. ”

Після того було зроблено спільну знимку, до якої стали й колишні учителі цієї школи.

Відтак у залі під катедрою та в шкільній залі, гарно прибраних і заповнених хмарками синьо-жовтих бальончиків, відбулося приняття зі смачними перекусками й солодким, на яке прийшов і Владика Кир Василій. Треба згадати, що коридори і шкільні кімнати були гарно удекоровані. Найкраще з них виглядала т.зв. „українська кляса”, стіни якої були вкриті рисунками й малюнками учнів з написами „Нашій школі 25 років”. На довгому столі були виставлені деякі ручні роботи учнів: вишивки, в'язані й ткані речі в рамках та вироби з „макроме”.

На подвір'ю школи було багато дітей і учнів, що бігали з в'язанками синьо-жовтих бальончиків. Владика Кир Василій, символічно пустив у повітря 25 таких бальончиків.

Так у гарному і святковому настрої пройшов той ювілейний день, що напевно надовго залишиться в пам'яті його учасників і гостей.

Між тими, що прибули на те святкування, були: посол до провінційного парламенту Юрій Шимко, міський радний В. Бойчук, великий приятель школи В. Мельник та інші визначні громадські і парохіяльні діячі.

Особам, як д-р Е. Волощук, д-р В. Росоха, В. Макіщук та всім, що під проводом невтомної діячки Тамари Волощук з великою посвятою працювали для того, щоби той святочний день пройшов успішно та директорові школи й учительському колективові — належиться велике признання.

1986 р.

ЗНАМЕННИЙ ДЕНЬ

17 грудня ц.р. відомий культурний діяч і педагог Богдан Б. Федчук у Торонті — відсвяткує 79-річчя від дня свого народження.

Крім праці учителя та писання віршів для дітей, трудолюбивий Ювілят багато часу присвятив на писання українських загадок, збагачених дорогоцінними українськими матеріалами й до нинішнього дня уже видав 25 збірок, що вийшли коштом Його дружини Стефи.

За Його віддану працю у вихованні української молоді словом і пером, Централя Комітету Українців Канади та Українська Вільна Академія Наук у Канаді — нагородили Його „Почесними Грамотами”, а серед української громади Він втішається назовою „Короля українських загадок”.

Надіємось, що скоро прийде час, коли український народ на Рідних Землях з вдячністю читатиме його твори.

В цей знаменний день Вельмишановному й Дорогому Ювілятові, від щирого серця бажаю усього найкращого, а в першу чергу — доброго здоров'я.

На многі і благі літа!

1986 р.

НОВИЙ УСПІХ ЗАГРАВИ

В неділю, 7 грудня 1986 р. у залі Українського Культурного Центру на вул. Крісті в Торонті, відомий драматичний ансамбль "Заграви" запрезентував прем'єру п'єси на 4 дії Бориса Будного - „Танок Волі”.

Режисерія і проект декорацій — Володимир Довганюк; виконання декорацій — Степан Приймич; технічний помічник — тетяна Бандера; світляні ефекти — Марко Кушніренко; координатор костюмів — Раїа Юхименко; адміністратор — Олександр Стельмахович.

Щітева сцена I-ої дії п'єси „Танок волі” в поставі „Заграви”. Тарас Захарук (Адам Стець), Тамара Роецко (Олександра Микитенко) і Ростик-Костик (Йосиф Терлецький).

П'єсу цю управа й члени „Заграви” присвятили св. п. Марії Ієвицькій.

Темою п'єси є — дискусія над тим, як українці, що живуть в вільному світі, повинні сприймати виступи „мистецьких” одиниць, що приїжджають із ССР.

Цікаву дискусію, яку спричинило прибуття советського анцювального ансамблю „Жовті Ниви” — провели жваво молоді й старші громадяни.

Справа загострилась тим, що зі згаданого совєтського ансамблю втекла танцюристка, українка, які намагалась дістати право політичного притулку у Канаді, в чому їй допомагали деякі місцеві українці.

Це спричинило інтервенцію советської амбасади в Оттаві й представника міністерства культури „Української ССР”, які, як звичайно, брехливо запевняли, що танцюристка не втекла, але її викрали „агенти буржуазних націоналістів”.

До справи, до деякої міри, був замішаний теж представник Канадського Міністерства Зовнішніх Справ.

Автор п'єси дуже влучно насвітлив характер і поведінку згаданих советських „дипломатів”, за що йому належиться спеціальне признання.

Але, мимо труднощів — усе пройшло й закінчилося щасливо.

Гарне враження на глядачів, що, мимо примхливої погоди, прийшли й, майже, заповнили залю, зробили: декорації сцени та звукові й світляні ефекти. Вдоволена публіка нагороджувала акторів щедрими оплесками й закінчила стоячою овацією.

За черговий, великий вклад до скарбниці українських культурних надбань — автор п'єси Борис Будний, режисер Володимир Довганюк і виконавці ролей: Адам Стець, Оля Щурик, Йосип Терлецький, Анна Левицька, Олександра Микитенко, Ілярій Кушніренко, Маруся Якимів, Олександр Стельмахович, Тарас Парченко, Надя Липовецька й Орест Лещин та виконавці декорацій — заслужили на шире признання і похвалу.

Щастя Вам, Боже, й надалі у Вашій важливій праці!

1987 р.

**КОПІЯ ЛИСТА-ПОДЯКИ „КОРОЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗАГАДОК”,
ЩО БУВ НАДРУКОВАНИЙ У ТИЖНЕВИКУ „ВІЛЬНЕ СЛОВО”**

**КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА В.П. ПАНІ МАРТИ ТРОФИМ-
ТАРНОВЕЦЬКОЇ, УЧИТЕЛЬКИ ЦІЛОДЕННОЇ ШКОЛИ ПРИ
КАТЕДРІ СВ. ЙОСАФАТА І КУРСІВ УКРАЇНОЗНАВСТВА.
ТОРОНТО-ЗАХІД.**

Ось якою являється
Пані Трофим-Тарновецька:
Ніжна і шляхетна вдача,
Відвага — стрілецька.

Учителька з крові й кости,
Підхід методичний,
Надзвичайно вироблений,
Вмілий і практичний.

Використати вміє,
Все те, що з'явилось,
Для помочі учителям,
Іншим, — те й не снилось.

Я самий був „заскочений”,
Бо не сподівався,
Щоб час Загадок-Розваг,
Так ідеально вдався.

Це одні з найкращих годин,
У житті моєму,
Що так вміло розв'язали
Загадок дилему.

Учні вміло і розсудно
Відповідь давали,
І велику радість-втіху
Відгадавши мали.

Школа ця, в Торонті є,
Святого Йосафата,
(При Катедрі), там відбулись
Двічі розваг-свята.

Це, завдяки Учительці,
Справді, зразкової,
Уміlostи і здібности,
Вдачі — золотої.

Вдяка вчителям, що в цьому
Ділі помагали,
Видно, також, з добрий ідей
Своїх користали.

Директорові подяка,
Признання — логічно,
Що сприяв для цих двох імпрез,
Теж педагогічно.

Честь і славу заслужила
Наша Пані Марта,
За всю свою працю в школі —
Вона того варта.

Перша школа у Канаді
Таке урядила.
Користатись загадками,
Багатьох навчила.

Подяка всім за пожертви,
Також — одночасна,
Щоби у житті майбутність
Була Ім прекрасна.

Вдячний
Богдан Б. Федчук
Торонто, 1980 р.

ЗАКІНЧЕННЯ

На закінчення, хочу ще сказати, що шире признання за їхню велику працю, треба висловити управам і членству Товариств і Організацій, що приміщуються у домі Українського Культурного Центру в Торонті, вул. Крісті, який у 1986 році відзначав 30-ліття свого існування.

На спеціальне признання заслуговують: інж. Мирон Барабаш — президент УКЦентру та п-ні Марта Кравців-Барабаш, що кожного року, між іншим, організує і успішно проводить „Музичний Фестиваль Молоді”.

Щастя, Вам, Боже!

ПОДЯКА

Отсім складаю щиру подяку всім, що допомогли мені фінансово при виданні цієї книжки.

Це були:

Фундація „Прометей	— Торонто
Богдан Б. Федчук	— Торонто
Стефан Трутяк	— Торонто
Анна Потопник	— Торонто
С. і М. Филиповичі	— ЗСА
Тарас Кахникович	— ЗСА

Автор

КІНЕЦЬ

